ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\M\May Karel\Nová složka\May K. - Ztracený syn 14 - Osudové křižovatky.pdb

PDB Name: 14 Osudové křižovatky
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 11.4.2007
Modification Date: 11.4.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Karel May
Osudové křižovatky
Původní název Der verlorne Sohn, oder Der Fůrst des Elends
14. Román z cyklu Ztracený syn

KAPITOLA PRVNÍ Spojeni láskou a štěstím

Hodiny nezastavitelně ubíhaly jedna za druhou až konečně nastala půlnoc... Strážmistr Uhlig šel na obchůzku chodeb s celami, a sotva se natáhl, byl opět vzbuzen hlídačem cel.
„Co je?" zeptal se muže, který klepal na dveře.
„Vězeň z pětadvacítky náhle onemocněl."
„Kdo je to?"
„Lékárník Horn."
„Co mu chybí?"
„Chrlí krev."
„Sakra! Už běžím!" Spěchal, protože chrlení krve bylo nebezpečné. Klíčník na něho nejistě čekal před zmíněnou celou. Kobka plavala v krvi, nemocný seděl na slamníku se zavřenýma očima, na smrt bledý.
„Bože! Žije?"
„Myslím, že ano."
„Musíme mu vyměnit slamník." Slamníky stály opřeny o stěnu. Položili jeden z nich mezi dveře cely a nemocného uložili na něj. Pak se k němu muži sklonili.
„Necítím tep," řekl strážmistr.
„Horné, haló, Horné!" Pacient otevřel oči.
„Slyšíte mě?" ~ fa Přikývl. i
„Jak se cítíte?"
„Jsem slabý," vydechl.
„Bolí vás na prsou?"
„Jo."
„Musíme vás hned poslat k doktorovi." Muž zavrtěl hlavou.
„Ne? Proč ne?"
„Tady doktor už nic nezmůže."
„Co když zemřete?"
„Ne - už jsem měl - klid — postel!" Mluvil pomalu a trhaně.
„Hm, asi má pravdu," prohlásil strážmistr.
„Ano, je lékárník, musí tomu rozumět."
„Soudní lékař se navíc zlobí, když je probuzen," řekl tiše a hlasitěji se zeptal:
„Nechcete tedy lékaře?"
„Ne."
„Zodpovíte si to?"
„Jo."
„No dobře! Dopravíme ho na nemocniční oddělení. Tady na slamníku nemůže zůstat. Potřebuje postel. Kupředu!" Vzali slamník, jeden zpředu, druhý zezadu, a odnesli ho i s nemocným na nemocniční oddělení. Tam byla tma, proto rozsvítili. Ležel zde pouze nehybný Seidelmann. Také Horn se o nic nezajímal. Položili jej na postel a hodili přes něho deku.
„Máte nějaké přání?" zeptal se ho strážmistr.
„Ne," odvětil nemocný.
„Čaj nebo vodu?"
„Klid."
„Budete ho mít. Musíme vyčistit vaši celu, aby se krev nesrazila. Chrlení krve, to je prokletá věc! A vy sem na- hlédnete každou půlhodinu, jak to vypadá. Tak! Zhasněte světlo." V tajemné místnosti, kde již zemřel leckterý nešťastník, se rozhostila tma. Úředníci odešli. Zarachotily závory, zaskřípal klíč v zámku, pak odezněly i kroky obou mužů. Nějakou

dobu vládlo v pokoji naprosté ticho. Potom zaznělo opatrně:
„Seidelmanne!" Žádná odpověď.
„Pane Seidelmanne!" Také nyní nikdo neodpověděl.
„Pokud neodpovíte, budete ztracen. Chci vás zachránit." Ani to nepomohlo. Seidelmann se nepohnul.
„Třeba jste mě pořádně neviděl. Jsem apatykář Horn." To ihned zabralo, na druhé straně zašustila deka a tichý hlas zaklel:
„Sakra! Je to pravda?"
„Jo."
„Díky Bohu! Ale tvrdili, že máte chrlení krve!"
„Nesmysl! Ani mě nenapadne!"
„Určitě viděli krev!"
„Jistě, chemickej preparát rozpuštěnej ve vodě. Jsem zdra-vej jako ryba."
„Dobře, výborně! Takže vás také dostali?
„Bohužel.
„Zaco?
„Sebrali mě jako člena bandy."
„Co vám mohou dokázat?"
„Nic, aspoň jsem si to myslel. Ale ten kníže voň Befour je buď ve spolku s ďáblem, neboje vševědoucí. Udělají se mnou proces kvůli míchání jedů."
„Mají důkazy?"
„Jo. Ale snad se mi podaří prchnout."
„Bože! Kdyby to tak šlo!"
„Je to snadné."
„Kdo by tomu věřil?"
„Říkám, že na tom nic není. Vezmu vás s sebou."
„Umíte čarovat?"
„Ne. Dneska jsem se postavil na kýbl a podíval jsem se skrz mříže. Viděl jsem, že přinesli nemocného. Když jsem se podíval pozorněji, poznal jsem vás. Rozhodl jsem se, že dostanu chrlení krve, abych se dostal sem na nemocniční oddělení, kde projednáme útěk. Chcete?"
„Dal bych za to život."
„To není nutný, i když se to tak může zdát. Nejdřív mi řekněte, jak na tom jste. Z čeho vás obviňujou?"
„Ze sta věcí."
„Mají důkazy?"
„Dostatek."
„Prokletá historka!"
„Ano, nějak se mi to zapletlo. Ať to vezme čert!"
„Cože? Seidelmanne, klejete?"
„Co by ne? Tady nepomůže žádná přetvářka. Člověk je vlkem a musí výt."
„Správně. Slyšel jsem, že jste na smrt nemocnej."
„Přetvářka."
„Ach tak!"
„Není to snadné, předstírat ve dne v noci letargii a bez-citnost. Může se stát, že vám někdo nečekaně zařve do ucha a prozradíte se. No, prozatím o tom mlčme. Nejhorší bylo, že jsem nevěděl, co se děje venku. Jak to tam vypadá?"
„Špatně, velice špatně."
„To snad ne!"
„Ó, je to horší, než si myslíte!"
„Jak to?"
„Všechno bylo prozrazeno."
„Nemožné!"
„Ach, jen si nemyslete. Poslouchejte dobře, zatkli Kapitána!"
„Je to pravda?!"
„Jo. Už ho dostali jednou, ale podařilo se mu prchnout. Teď ho dostali znova a už jim neuteče."
„Ví se, kdo je?"
„Jasně."
„Ach, pak je vše ztraceno!"
„A dál: zatkli taky oba kováře z Tannensteinu, i oba Bor-manny. Do vězení se dostali všichni zasvěcenci."
„Kdo je chytil?"
„Kníže voň Befour."
„Ať táhne do pekel, pes!"
„Co se stalo dál a co se ještě stane!"
„Vyprávějte!" Lékárník vysvětlil šeptem vše, co Seidelmann dosud nevěděl. Vtom zazněly zvenčí kroky.
„Ticho! Klíčník." Muž otevřel dveře a s lampou v ruce přistoupil k lékárníkově loži.
„Spíte?" ptal se.
„Ne," vydechl nemocný.

„Jak je vám?"
„Bůh mi pomůže."
„Pokuste se usnout!" Vzdálil se a zamkl dveře. Oba chvíli čekali.
„Je to hrozné, je-li to pravda," poznamenal konečně Seidelmann.
„Někomupůjde o krk, jiní dostanou doživotní žalář."
„Jako třeba já."
„A já."
„Takže utéct!"
„Jak si to představujete?"
„Je to snadný. Nejdřív si musíme ujasnit, kam."
„Do Ameriky?"
„Ani mě nehne. Tam by nás hned čapli."
„Kam jinam? Mně je to ostatně jedno, hlavně pryč."
„Ale co peníze?!"
„Ach tak! Ano, to je nejdůležitější!"
„Žádné nemám."
„Zato já jich mám dost."
„Jsou po ruce?"
„Část. Další si vyzvednu."
„Kdyby se tak podařilo dát dohromady padesát tisíc guldenů!"
„Seženu víc."
„Opravdu?"
„Určitě. Jakmile se však dostanu ven, postarám se o knížete voň Befour."
„Pomůžu vám. Mně sem taky dostal on."
„Víte to?"
„Ano, sám mi to řekl."
„Přichází snad do vězení?"
„Jo, byl dokonce při výslechu. Chová se jako justiční ministr!"
„Ach, kdybych se tak dostal ven! Umřel by desateronásobnou smrtí, to mi věřte!"
„Půjdem?"
„Kudy? Jsou nesmírně opatrní."
„To je fakt, ještě nikdy neučinili takový opatřeni jako teď. Ale mě tady neudrží!"
„Nuže, jak?"
„Musíme umřít."
„To nás opravdu dostane ven, osle!"
„No, myslím zemřít jen tak, naoko.
„Ach tak! Jak to udělat?"
„Stejně, jako jsem dostal chrlení krve. Mám s sebou malou, zato velmi upotřebitelnou lékárnu."
„Tady?"
„Jasně."
„Jak je to možné?"
„Jednoduše. Byl jsem už dávno připravenej, že mě zavřou ít
„A vy jste na to čekal? Jste hlupák!"
„Hm! Myslel jsem, že proti mě nebudou nic mít a brzo mě zas pustí."
„Ach tak! Dětinský názor!"
„Nemohl jsem vědět, že kníže voň Befour zná moje tajemství. Byl jsem přesvědčen, že nebudu zatčenej dlouho. Přesto jsem se připravil na všechno. Nachystal jsem si celou malou lékárnu. Jedinej přípravek někdy svede víc, než násilí nebo lest."
„No ano, starý traviči! Jak jste sem tu lékárnu protáhl?
„Na hlavě."
„Neuvěřitelné!"
„A přece jednoduché! Před časem jsem si vyrobil paruku s lysinou uprostřed. Sám mám pleš, takže si na lebku nasadím paruku a pod ní schovám lékárnu -jako teď."
„Máte tam lahvičky a krabičky?"
„Hloupost! Dejte mi zkumavku a já do ní nacpu všechny oceány světa. Moje léky jsou nepatrný, a přece působí silou blesku nebo dělový koule.
„Znám vaše umění a obdivuji vás. Jen mi řekněte, jakým způsobem nám to má otevřít ty prokleté dveře!"
„Jak jsem řekl, zdánlivě umřeme."
„Abychom se už neprobudili."
„Nevěříte mi?"
„Hm! Je to nebezpečné?"
„Ještě nebezpečnější je zůstat tady."
„To máte pravdu."
„Vlastně vás do ničeho nenutím, jen vám nabízím pomoc. Jestli souhlasíte, dobře, mužem si bejt prospěšný, a když

zůstanete, půjdu sám a budu riskovat jen to, že mě prozradíte."
„To neudělám."
„Tím jsem si jistej. Víte, co se děje s mrtvolama?"
„Ano. Jednu noc zůstanou v cele nebo na stanici. Následujícího dne jsou dopraveny na hřbitov do márnice ve zvláštním koši. Aspoň si to tak představuji."
„Jo, s námi to udělají stejně."
„Dál!"
„Mám prostředek, který dokáže simulovat zdánlivou smrt na třicet hodin. Zabírá po dvanácti hodinách. Když si ho vezmem dneska, zemřeme zejtra a další den se dostaneme do márnice. Odtamtud už se nějak dostaneme."
„Je to zaručené?"
„Samozřejmě."
„Co dech?"
„Velmi nepatrnej."
„A tep?"
„Skoro žádnej."
„Hm! U lidí, jako jsme my, budou hrát na jistotu. Předpokládejme, že nám pustí žilou."
„Tomu moc nevěřím, ale stejně z nás nedostanou ani kapku krve, nanejvýš tak drobet vody."
„To je však opravdová smrt!"
„Zdánlivá."
„Jak je to s city?"
„Jsou v klidu."
„Takže člověk nic neslyší, nevidí ani necítí?
„Aspoň nějaká útěcha, protože jinak by člověk v takovém stavu vytrpěl pekelná muka."
„Souhlasíte tedy?"
„Ano. Ale jsou zde ještě další otázky."
„Jaký?"
„Co když nás hned zahrabou?"
„To nejde, je to proti zákonu."
„Co když nás hned zavřou do rakví?"
„Pchá! Tak je rozbijem. V každý rakvi je trochu vzduchu na dýchání."
„Nebo nás nechají tady, aby nás pohřbili až po delší době."
„Pak zůstaneme tím, čím jsme teď: zajatci."
„Určitě budou mít podezření, když zemřeme najednou. Znají vás jako míchače jedů."
„Zemřu v cele, do které se hned ráno nechám přenést, vy však umřete tady - na následky otřesu mozku. U mě to bude smrt na krvácení do plic."
„Hm!"
„No, moc se o nás starat nebudou, spíš si oddechnou, že si nás vzal čert."
„Máte pravdu. Musíme to vyzkoušet, protože můžeme jedině získat."
„Je to dobře vymyšlený. Navíc nemůžou mrtvého jen tak zahrabat, musí to oznámit příbuzenstvu. Pro takové případy mají přesné instrukce."
„Ach tak!"
„Jo! Moje žena a dcery čekají posla, kterej jim oznámí, že jsem nečekaně umřel. Hned poté si vyžádají moji mrtvolu."
„Ale ne mou."
„Já se o vás postarám. Rozhodněte se - chcete?"
„Ano."
„Tak vám dám prostředek." Chvíli trvalo, než slezl z postele a přistoupil k Seidel-mannovi.
„Nastavte ruku!"
„Tady!"
„Tak! Cítíte malý zrnko?"
„Ano."
„Dejte ho do pusy. Tedjsou asi dvě hodiny. Zejtra přes den, ve stejnou dobu, budete mrtvěj."
„Všichni čerti, to je prokletá věc!"
„Máte strach?"
„To ne, ale když tak uvažuji, co vše jsem protrpěl a co se mi nabízí, neměl bych váhat. Sem s tím!"
„Máte to v puse?"
„Ano."
„Jak to chutná?"
„Nijak."
„To je správné, to je umění. Takovej prostředek musí bejt bez chuti a bez zápachu - účinek je jistej."
„Ještě mě něco napadlo."
„Co?"
„Ohledají nás."
„Určitě."
„A najdou na vaší hlavě paruku a pod ní lékárnu. Všechno si domyslí a počkají, až se probereme."

„Nebojte se, nic nenajdou. Nejsem hlupák, abych se tak naivně prozradil. Máte další otázky?"
„Už ne."
„Chtěl bych se totiž nechat odnést zpátky."
„Proč?"
„Čím min budeme spolu, tím míň budou něco čmuchat."
„To je pravda. Přemýšlím, co bych mohl ještě říci." Nějakou dobu si šeptali, pak se opět objevil klíčník. Posvítil lékárníkovi do tváře a ptal se jako předtím:
„Jak je vám?"
„Špatně."
„Hůř než prve?"
„Ano. Tady je to hrozné! Ta mrtvola támhle!"
„Ano, jistě to není příjemné."
„Rozčílení - krev!"
„K čertu! Nechtěl - hm, nechtěl byste raději zpátky do své cely?"
„Určitě!"
„Přivedu několik vězňů, aby vás tam odnesli i s postelí." Odešel.
„Podařilo se!" mínil apatykář. :
„Kdy si vezmete prostředek?"
„Za hodinu."
„Takže se rozloučíme. Adieu - po smrti!"
„Adieu - na téhle straně pekla! Jsem zvědavej, kde se probudím."
„Já také. Je nehorázné, jakým způsobem si zahráváme se smrtí a s věčností!"
„Nechcete si raději zanotovat něco ze zpěvníku, vy představenej bratří a sester blaženosti?!"
„Máte pravdu. Musíme být silní. Pomysleme na výrazy našich přátel od soudu, až nás začnou hledat. Na nás sedí biblická slova: Vstali a už tady nejsou!"
„Skvělé! Chtěl bych u toho bejt!"
„Dal bych rok života, kdybych viděl tváře těch hloupých beranů! Ach, už jdou!" Klíčník se vrátil s několika trestanci, které probudil. Museli odnést lékárníka i s postelí do jeho cely, pak byli zavřeni zpět do svých kobek. Následujícího rána se strážmistr vzbudil mnohem dříve než jindy. Spěchal ke klíčníkovi a ptal se na oba nemocné.
„Hned mě nenapadlo, že jsou oba ve vězení kvůli stejným zločinům. Dobře, že Seidelmann není při smyslech, jinak by se mohli smluvit."
„Nemusel jste mít obavy, pane úřední strážmistře! Ti dva spolu nespali."
„Ne? Jak to?"
„Apatykář se bál zpola mrtvého, jeho přítomnost ho rozčilovala. Bál se, že opět začne kašlat krev. Nechal jsem ho dopravit zpátky do jeho cely. Vzbudil jsem proto několik vězňů, abych vás nemusel obtěžovat."
„Jednal jste chytře. Spadl mi kámen ze srdce." Když začala pracovní doba, dostavil se k státnímu ná-vladnímu soudní lékař, jemuž bylo včera oznámeno, že jej má doprovodit k Seidelmannovi, aby rozhodl o jeho stavu. Oba muži se hned odebrali na nemocniční oddělení. Nemocný ležel v posteli se zavřenýma očima, bledý, bez pohybu. Lékař počítal jeho tep, naslouchal u úst i nosu, nasadil si kukátko, prohlížel zornice a potom řekl:
„Nepřežije poledne."
„Myslíte?"
„Tvrdím to."
„To je škoda. Ztratíme tím mnoho důkazů proti Kapitánovi."
„Klidně ho mohli nechat zemřít v Rollenburgu."
„Kníže chtěl, aby ho přivezli?"
„Hm, kníže! Pošle klidně do Rollenburgu nezkušeného doktora Zandera, aby prohlížel Seidelmanna a Bormanna! Zander řekl, že jsou schopni převozu — a tady to vidíte. Ještě chybí, aby zemřel i obr! Naštěstí je v oddělení pro duševně choré, s nimiž nemám nic společného."
„Neexistuje nějaký prostředek, který by přivedl nemocného k vědomí?"
„Co by to rnělo být?
„Nu, nějaká stimulace. Nejsem lékař a takovým věcem nerozumím."
„Je pozdě. Pomalu umírá. Přenechme mu to poslední, co mu zbývá - ať ho čert odnese v pokoji. Blažený tento člověk nebude, to si užil již tady na zemi." Opustili oddělení. Venku hlásil strážmistr soudnímu lékaři:
„Pane doktore, dnes v noci jsme tu měli chrlení krve."
„A nezavolali jste mě?!"
„Pacient si to nepřál."
„Kdo je to?"
„Starý apatykář Horn."
„V tom případě jsem o nic nepřišel. Pokud mě nechtěl, klidně si to zodpoví, neboť se vyzná."
„Nechcete ho navštívit teď?"
„Přál si to?"
„Ne, vůbec nemluví."
„Tak necháme starého trávíce na pokoji." Tu se ozval státní návladní:
„Přesto bych vás požádal, abyste k němu zašel. Doprovodím vás. Život tohoto muže má pro mne vysokou cenu a

chrlení krve v jeho věku může být nebezpečné."
„Nu, tak pojďme!" Lékárník ležel na posteli, přivřené oči, celkově působil velmi unaveně. i-]
„Co vyvádíte za hlouposti, Horné?" zeptal se lékař svým <Jrsným způsobem.
„Tak starý lékárník přece nemůže onemocnět! Jak se vede?
„Únava!" vydechl tázaný. s
„Ukažte tep!" Obličej lékaře zvážněl. »!
„Ztratil hodně krve?" ptal se strážmistra.
„Cela v ní doslova plavala.
„To je dobře. Jen ven se zkaženou krví! Něco mu předepíšu a brzy se to zlepší." Když však vyšli na chodbu a zamkli dveře cely, zavrtěl lékař hlavou a řekl státnímu návladnímu:
„Chtěl jsem mu dodat odvahu - ale myslím, že dnes budete mít dva mrtvé."
„To snad ne!" zvolal úředník polekaně.
„Ano. Ztratil moc krve, v žilách mu jí příliš nezbylo."
„Neznáte nějaký lék?"
„Myslíte si, že bych mohl obnovit jeho krev? Snad bych ho mohl trochu vzpružit, ale tím rychleji přijde konec. Nu, škoda ho nebude, má toho na svědomí dost!"
„Pošlu pro duchovního!"
„Prosím. Ti muži si myslí, že jsou jedinými zprostředkovateli nebe. Brzy přijdu. Snad se podaří lékárníka zachránit."
„Udělejte, co bude ve vašich silách. Oba nemocní jsou pro vyšetřování nenahraditelní." Poté poslal pro kněze a knížeti voň Befourovi nechal doručit lístek s tímto obsahem: Seidelmann a lékárník Horn umírají. Mohl byste se dostavit? Kněz se dostavil rychle a hned se odebral k lékárníkovi. Nalezl ho mimořádně slabého, ale nemocný byl alespoň při vědomí a dokázal mluvit, třebaže tak tiše, že to sotva bylo slyšet. Duchovní k němu nešel sám, nýbrž s asesorem voň Schu-bertem, který jako vyšetřující soudce považoval za cenné zjistit, jak se umírající zachová k duchovnímu.
„Slyšíte mě?" zeptal se kněz. Lékárník přikývl.
„Vidíte mě?
„Slabě," odvětil muž tichým hlasem. t|
„Víte, kdo jsem?"
„Farář."
„Ano. Přišel jsem, abych vám přinesl pomoc v posledních chvílích. Bůh je milostivý ke všem hříšníkům a odpustí i nejhorší činy, pokud jich člověk lituje. Stojíte před branami věčnosti. Ponesete těžké následky za vše, co touto branou pronesete."
„Jo."
„Chcete se zpovídat?
„Jo.
„Nejsme sami. Je tu se mnou vyšetřující soudce. Přejete si snad, aby se vzdálil?"
„Ne."
„Dobrá. Nejprve se pomodlíme, aby vám Všemohoucí otevřel srdce. Pak si vzpomenete na všechny špatné činy, které jste učinil." Poklekl k posteli a hlasitě se modlil. Potom se opět zvedl a řekl:
„Nejsem vševědoucí a neumím zkoumat srdce nebo ledviny - taktéž se vás neumím ptát. Řekněte sám o všem, čeho ze srdce litujete a pro co žádáte odpuštění." V cele panovalo hluboké slavnostní ticho. Vyšetřující soudce přistoupil blíž, aby slyšel slova nemocného. Napjatě očekávali jeho slova, ale umírající mlčel.
„Rozuměl jste mi?" zeptal se konečně farář.
„Jo."
„K čemu se chcete přiznat?"
„K ničemu." Řekl to velice zvláštním tónem. Asesor zašeptal duchovnímu:
„Znělo to jako výsměch!"
„Kdepak!" odvětil tento tiše.
„Umírající a výsměch! To by byl hřích!"
„Nevím, nevím, podle mých zkušeností - nu, ptejte se dál, Velebnosti!" Duchovní se obrátil na zatčeného:
„Chcete snad říci, že nejste hříšník?"
„Ne."
„Tak se přiznejte!"
„Nemůžu, jsem bez viny."
„Přece jste se chtěl zpovídat."
„Jo, jako se zpovídá každej jinej."
„Chcete tedy složit obyčejnou zpověď, jaká se skládá běžně k uším duchovního?"
„Jo."
„Nejste si vědom žádných těžkých hříchů?"
„Ne." Kněz pokrčil rameny a vrhl na asesora tázavý pohled.
„Už jsem vám to řekl," pošeptal úředník.
„Je zatvrzelý a raději zemře bez přiznání. Znám takové lidi."
„Nemohu vědět, co byste od něho chtěl slyšet. Chcete se ho ptát?"
„Pak by to byl výslech, ne zpověď. Nemám právo ztěžovat odchod umírajícího vyšetřováním."
„Neberte to jako výslech. Řekl, že se chce zpovídat, a protože nezná hříchy, kterých se měl dopustit, bude pro jeho duši

nejlepší, když ho na jeho zločiny upamatujete." Schubert přistoupil k posteli a zeptal se ležícího:
„Víte, proč jste byl zatčen?"
„Ne."
„Stál jste -ve spolku s Kapitánem?"
„Nikdy!"
„Použil jste jakési jedy k účelům zakázaným zákony?"
„Ne.
„Připravil jste jedy, které byly podány obru Bormannovi a baronce voň Helfenstein?"
„To není pravda."
„Máme svědky, kteří odpřisáhli, že vás Kapitán několikrát navštívil."
„Pak lžou! Chci se zpovídat, protože jsem hříšnej člověk, ale zločinec nejsem. Nic vám neřeknu, chci mluvit s farářem. Nechtě mě umřít v klidu!" Asesor zklamaně ustoupil od postele a řekl knězi:
„Je zatvrzelý. Jsem přesvědčen o jeho vině. Učiňme svou povinnost, abyste nemohl být osočován." Duchovní se pokusil promluvit nemocnému do duše, ale marně. Proto se nakonec rozhodl:
„Dobrá! Jsem služebníkem křesťanské církve a klíční-kem Boha. Mohu vázat i pouštět, podle toho, zda hříšník svých činů lituje. Nyní se zhostím svého úřadu podle nejlepšího svědomí. Přiznáváte se tedy jen k všeobecným hříchům?"
„Jo.
„Neprovedl jste nic horšího, mimořádného, co by odpo-fovalo zákonu?"
„Ne, ne!"
„Dám vám všeobecné rozhřešení. Můžete opakovat po !
„Jsem unavenej, mluvení mi nejde.
„Tak poslouchejte!" Pomalu mu přečetl znění zpovědi a zeptal se:
„To je celé přiznání, které chcete složit?"
„Ano, nic víc nevím."
„Pak vás oprošťuji od všech hříchů, z nichž jste se zpovídal. Pokud jste mi ze zarputilosti něco zatajil, nemohu vám to prominout. V tom případě umřete bez absolutoria a ve dnech soudu před Všemohoucím byste se musel tomuto soudci zodpovídat. Zemřete v pokoji, pokud je to možné. Bůh buď milostiv vám, i vaší duši!" Aniž by mu požehnal, odešel v doprovodu asesora.
„Blázen!" nadával tento.
„Jak by mi pomohlo každé jeho slovo, i kdyby mluvil jen v náznacích! Takoví lidé však nevěří na Boha, ani na věčnost. Člověk od nich odchází s mrazením v zádech!"— Poselství státního návladního nezastihlo knížete včas. Dostavil se teprve odpoledne, když úředníci začali po obědě znovu pracovat. Nepřišel sám, nýbrž v doprovodu doktora Zandera. Nechal si od asesora vyprávět, co se stalo, když tu vstoupil soudní lékař. Jakmile spatřil mladšího kolegu, nasadil rezervovaný výraz a zeptal se:
„Neruším snad při lékařské konzultaci?"
„Kdepak," odvětil státní návladní, který byl také přítomen.
„Přinášíte nějakou novinu?"
„Novinu ano, i když jsem to předpověděl. Seidelmann právě zemřel."
„Ach! Takže přece! Ve vaší přítomnosti?"
„Ne. Šel jsem se podívat na Horná, když mi strážmistr ohlásil jeho smrt."
„Mně o tom nikdo neřekl!"
„Prosím, zemřel před okamžikem, proto jsem převzal zprávu, kterou by vám strážmistr jinak podal."
„Prohlédl jste mrtvolu?"
„Ano. Mohu konstatovat, že Seidelmann je skutečně mrtev."
„Důvod smrti?"
„Nepochybně otřes mozku."
„Fatální, nanejvýš fatální! Tím nám unikl důležitý svědek!" Vtom prohlásil kníže voň Befour:
„Protože je pro nás Seidelmann tak důležitý, nesmíme nic opomenout. Pojďme k němu a potvrďme jeho smrt!" Soudní lékař se cítil dotčen a vztekle prohlásil:
„Výsosti, jsem lékař, dokonce soudní lékař, a myslím, že jsem v této záležitosti dostatečně kompetentní."
„Prosím, milý pane, nenapadá nás, abychom o vaší kompetenci pochybovali, ale jistě uznáte, že máme důvod prohlédnout si mrtvého."
„Proti tomu nic nenamítám, jen žádám, abyste mě od tohoto úmyslu oprostil."
„Bylo by nám milé, kdybyste se mohl zúčastnit." Lékař se však cítil uražený a odpověděl:
„Nemohu, mám ještě další povinnosti. Právě teď musím spěchat ke staré tržnici, kde jeden z mých pacientů onemocněl."
„Prosím, nejste především soudní lékař?"
„Jistěže, avšak není mou povinností konstatovat smrt člověka dvakrát. I kdybych tu chtěl zůstat, nemohl bych se mrtvolou dál zabývat, musel bych k lékárníkovi Hornovi, jehož smrt se dá očekávat každým okamžikem."
„Také on chce umřít?"
„Ano."
„To je velice nápadné. Jsem přesvědčen, že tento muž umí předstírat smrt, a protože byl ve spojení se Seidelmannem, nabízí se myšlenka, která nás nutí k opatrnosti." Lékař výsměšně pokrčil rameny.
„Přivodit zdánlivou smrt, aby mohli utéci?"
„Ano."

„To by bylo odvážné, ne, to by bylo šílené!"
„Pokud není jiná cesta k záchraně, odváží se člověk i nejbláznivějších nápadů."
„Jak by mohl Hom dostat do vězení své jedy?"
„Třeba je přinesl s sebou. Jistě byl na zatčení připraven."
„Jak by mohl dát prostředky Seidelmannovi, který ležel v apatii?"
„Hm! To je nevysvětlitelná věc, ti dva se zde nemohli vidět."
„A přece!" zamíchal se do rozhovoru státní návladní.
„Strážmistr mi sdělil, že Horn byl v důsledku chrlení krve přemístěn do nemocničního oddělení, kde ležel Seidelmann, i když tam pobyl jen hodinu. Přítomnost zpola mrtvého muže Horná rozčilovala, proto byl po hodině přenesen zpět do jeho cely."
„Ach, to dává podnět k přemýšlení! Co kdyby Seidelmann jen simuloval a nebyl vůbec nemocný? U něho to není vyloučeno."
„Byl nemocný, v bezvědomí a nesvéprávný!" vpadl do toho soudní lékař.
„Přesto si prohlédneme jeho mrtvolu."
„Na to nemám čas!" Kníže pokrčil obočí a řekl:
„Nemohu vám nic předepisovat. Může-li vás státní návladní propustit, jistě si to dokáže zodpovědět." Po těchto nepříjemných slovech se jmenovaný obrátil na soudního lékaře:
„Opravdu vás musím žádat, abyste nás doprovodil, neboť tato záležitost je nesmírně důležitá."
„Pokud nařizujete, poslechnu, ale uvědomte si, že nejsem povinen zastávat úřad, při jehož spravování narážím na takové nepříjemnosti, pane státní návladní!" Jmenovaný neodpověděl, a tak se pánové odebrali na nemocniční oddělení, kde ležel nahý Seidelmann, přikrytý prostěradlem. Soudní lékař odtáhl prostěradlo stranou, uchopil zdánlivě mrtvého za paži a zatáhl. Paže nepovolila, tělo bylo ztuhlé, že se pohnulo celé.
„Věříte, že i přes takové mrtvolné ztuhnutí žije?" otázal se soudní lékař ironicky.
„Jistěže," odvětil rychle doktor Zander. Jeho kolega se k němu bleskurychle obrátil a výsměšně zvolal:
„Opravdu? To je mi novinka!"
„Ale ne pro mně, pane kolego."
„Zřejmě budete mnohem starší a zkušenější než já!"
„Nemyslím, že jen stářím se tvoří zkušenosti. Někdy se dokáže mladý dívat tam, kam by se starý nikdy nepodíval. Smím snad vědět, kdy Seidelmann zemřel?"
„Před hodinou."
„A už je tak ztuhlý - ztuhlý jako kost? Prosím, sáhněte si na něho! Připomíná mi kamennou sochu. Právě nezvyklá rychlost ztuhnutí a nepochopitelná konzistence ve mně vzbuzují pochyby. Upřímně přiznávám, že mi to nepřipadá přirozené, ale nechci se dotýkat kompetencí svého kolegy. Pouze vyslovuji svůj názor." Soudní lékař jedovatě zvolal:
„Ne podle vlastního mínění, nýbrž úředně potvrzuji, že tento muž je mrtev!"
„Jaké zkoušky jste vykonal?" otázal se státní návladní.
„Všechny, které jsou nutné pro takové tvrzení. Ten muž nemá tep a nedýchá."
„Neotevřel jste mu tepnu."
„To nebylo nutné."
„Co si myslíte vy, doktore Zandere?"
„Myslím, že by bylo vhodné přezkoušet krevní oběh. Požádal bych pana kolegu, aby tepnu otevřel." To vyvedlo soudního lékaře zcela z míry. Nedokázal ovládnout vztek a řekl:
„Prosím pány, aby mi sdělili, zda je doktor Zander přítomen jako člen lékařského konzilia!" Tu se ujal slova kníže:
„Obdržel jsem zprávu o nadcházející smrti obou zadržených. Zmocnilo se mne podezření, proto jsem se odebral k doktoru Zanderovi, jemuž důvěřuji. Nevěděli jsme o přítomnosti pana soudního lékaře a museli jsme se připravit na všechny okolnosti. Doktor Zander se vybavil nástroji, které se mohly za jistých okolností hodit. Chci poznamenat, že mé podezření nezmizelo, naopak zesílilo. Ostatní chci ponechat na panu státním návladním. Vážně podotýkám, že muž vědy se nikdy nemůže cítit uražen, pokud se podezření netýká přímo jeho osoby, nýbrž celé podstaty věci." Poté se doktor Zander obrátil s několika přátelskými slovy na svého kolegu. Také ostatní muži mluvili o smíření, a tak mu nezbylo než je přijmout.
„No dobře," řekl,
„nebudu se zdráhat, ale jsem přesvědčen, že je to zbytečné. Máte s sebou vše k pouštění žilou?"
„Ano, i mnohé další."
„Tak se ujměte operace. Nikdy v životě jsem nepouštěl žilou mrtvole a také to nikdy nebudu dělat. Prosím, vezměte si svorky a skalpel, pane kolego!" Slova zněla výsměšně, Zander však s nadřazeným klidem vytáhl z brašny pouzdro a několik lahviček.
„Používám moderní vybavení, například lancetu."
„Dobrá, ale k čemu ty lahvičky? Chcete je naplnit mrtvolnou vodou?"
„Proč ne?"
„Pro mě za mě, když vám to udělá radost. Zde tedy leží žíla basilica." Uchopil ruku mrtvého a ukázal jmenovanou žílu. Pro Zan-dera bylo urážkou, když jej kolega takto ponížil, avšak nenechal se vyvést z rovnováhy a odpověděl:
„Dovolte, abych raději použil mediánu, která leží na výhodnějším rnístě." Zlostný lékař dostal další profesionální políček. Ustoupil stranou a mlčel. Zander otevřel žílu.
„Hm!" řekl.
„Žádná krev, dokonce ani voda. Zkusíme tedy nohu." Ani zde nedosáhl výsledku. Soudní lékař se spokojeně usmál a

prohlásil:
„Možná, že teď pánové poznali, že u mrtvoly, která je nepochybně bez života, nenarazí na krev."
„Ještě tu máme krční tepnu a žílu na čele," odvětil Zander.
„Zkusíme nejdřív první." Sotva pronikl nástrojem do jmenované tepny, vytryskla z ní tekutina podobná špinavé vodě. Zander přiložil malou lahvičku a po několika vteřinách ji odložil naplněnou.
„Krevní tekutina, která se v několika hodinách rozloží," prohlásil soudní lékař, krče rameny. Zander přistoupil k zamřížovanému oknu, podržel lahvičku proti světlu a dlouho pozoroval její obsah. Potom ji schoval, přistoupil zpátky k mrtvole a vytáhl obvaz. Jeho kolega se nedokázal ovládnout a zvolal:
„Cože, chcete obvazovat mrtvolu?!"
„Obvážu všechny tři rány, protože nechci, aby tento člověk vykrvácel, pokud není mrtev."
„Skutečně věříte, že by ještě mohl žít?"
„Ano, tuto možnost nevylučuji. Existují jedy, po jejichž požití nelze rozpoznat činnost srdce, kromě možnosti, že bychom mu do něj vrazili dýku. To by však byla vražda. Jakmile účinek jedu pomine, činnost srdce se obnoví naplno. Krev opět začne kolovat žilami a mrtvý vstane k životu, jako by dosud spal. V tomto případě pochybuji o smrti, proto s sebou vezmu obsah žil, abych jej prozkoumal, čímž získáme jistotu, zda je tento muž opravdu mrtvý." , Soudní lékař se hlasitě rozesmál a zvolal:
„Přeji dobré výsledky, kolego! Adieu, pánové!" Odešel. Nenechal by se zadržet, i kdyby se o to přítomní pokusili. Státní návladní řekl:
„Člověk, s nímž nelze diskutovat. Jen doufám, že udělá to, co nám dnes naznačil. Člověk má přece jen raději sílu, která neodporuje poznání vědy. Kdy budete hotov, pane doktore?"
„Během tří nebo čtyř hodin budu znát složení krve. Teprve zítra se ale dozvím, zda obsahuje jed."
„Takže si myslíte, že bychom neměli mrtvoly převážet pryč?"
„Radím k opatrnosti, která v žádném případě nemůže uškodit." Když přiložil obvazy, vzdálili se. Na chodbě potkali klíč-níka.
„Pánové," hlásil,
„právě zemřel lékárník."
„Opravdu?" zvolal státní návladní.
„To by měl vědět soudní lékař."
„Ještě je tady. Poslal mě za vámi strážmistr- cestou jsem potkal pana doktora a zavedl ho do cely mrtvého. Už je tam." Když se dostali k uvedené cele, soudní lékař z ní právě vycházel. Jakmile je spatřil, řekl:
„I zde můžete nabírat krev do lahviček, pánové, míchač jedů právě zemřel."
„Je mrtev?" otázal se státní návladní.
„Každopádně. Jedině že by pan kolega vyzkoušel nějaká svá kouzla, aby ho znovu oživil." Vzdálil se a pánové vstoupili do cely. Doktor Zander hmatal tep a přezkoumal dech nehybného.
„Je mrtev," řekl.
„Když jsme však byli opatrní u jednoho, měli bychom být stejně opatrní i zde. Zemřel teprve teď, proto bude stačit, když mu otevřeme žílu na ruce." Měl pravdu. Získal dostatek tekutiny, aby mohl provést zkoušku, a ránu obvázal tak pečlivě, jako by ošetřoval živého. Nyní se dohadovali, kam mají mrtvoly převézt. Státní návladní rozhodl, že lékárníka přenesou k obuvníkovi Sei-delmanovi, neboť na nemocničním oddělení budou dostatečně dobře střeženi. Útěk byl za zpřísněných bezpečnostních opatření vyloučen.
„Navíc jsou nazí," prohlásil asesor.
„Pokud skutečně obživnou, jistě se nedají na útěk bez oděvů."
„A strážmistrovi nařídím," dodal státní návladní,
„aby mrtvoly každou hodinu kontroloval. Jedná se o případ, v němž nemůžeme být dostatečně opatrní, třebaže to připadá panu soudnímu lékaři směšné." Zander s knížetem odjeli drožkou. Lékař ještě cestou vytáhl obě lahvičky a řekl:
„Zde je větší světlo než v cele. Zdá se mi, že krevní tekutina má zvláštní zabarvení. Je čirá, slabě načervenalá, jako voda, v níž se vypere čerstvé hovězí maso. Pokud by maso nebylo čerstvé, tekutina by byla daleko kalnější. Nevylučuji možnost, že se mi pan kolega lékař bude vysmívat, ale rád tuto blamáž risknu. V této sázce stojí tisíce proher proti jediné výhře. Tím větší štěstí bude, vyhraji-li první cenu."
„A já upřímně přiznávám, že vám mimořádně důvěřuji. Vaše umění je stejně význačné jako štěstí, které vás provází. Posledními činy jste se doslova proslavil. Jak se vede otci doktora Holma?"
„Není to k němu daleko. Chcete mě doprovodit, Výsosti?" zeptal se Zander s úsměvem.
„To zní nadějně!"
„Ano. Použil jsem elektroléčbu a rád bych vám ukázal výsledek."
„Pojedu s vámi. A jak si stojí nebohá paní divadelního sluhy?"
„Hm! Můžeme se u ní zastavit cestou od staré tržnice. Žena netrpěla rakovinou, nýbrž oparem, který se následkem < špatné péče dostal do nebezpečného stadia. A potom---- skoro se mi zdá, že zneužívám váš drahocenný čas."
„Jak to? Máte ještě další místo, kam bych s vámi měl zajet?"
„Ano, totiž můj vlastní byt."
„Co tam?"
„Čekají tam dva, kteří ani nevědí, co mají dělat, totiž mechanik Fels a Marie Bertramová."
„Její dávný milý?"
„Ano."
„Co s nimi máte v úmyslu?"

„Samosebou se zajímám o rodinu Bertramů, která stojí ve vaší přízni. Proto jsem pomyslel na Felse, jehož matka byla jako duševně nemocná a nevyléčitelná umístěna do obecního domu. Navštívil jsem ji a prohlédl. Jak víte, byla slepá. Bez řečí jsem ji vzal k sobě a hned jsem přistoupil k operaci."
„Cože? Je to možné? Uzdravení není vyloučeno?"
„Myslel jsem si to. Dnes se přesvědčím, zda se operace podařila."
„Šílená, které byl vrácenrak?"
„Ó, prosím! Snad je to z mé strany odvážné, ale nemohl jsem se zbavit myšlenky, že vrácení zraku bude dobře působit na jejího ducha. Dnes odstraním obvazy."
„A k tomu jste pozval milenecký pár?"
„Ano. Také zde jsem započal odvážnou hru, avšak řekl jsem si, že tady se nedá nic ztratit, naopak jedině získat."
„Jste i přes své mládí jedinečný člověk. Pokud se vám tato operace podaří, mohl byste se brzy stát okresním lékařem."
„Snad mi tuto nabídku učiní, je však otázkou, zda nabídku přijmu. Smím doufat, že se mnou pojedete, Výsosti?"
„Samozřejmě! Velice rád. Jsme u staré tržnice. Půjdeme k Holmovi? Dám kočímu příkaz." Doktor přikývl. Kočí zastavil před označeným domem. Vystoupili, po schodech se dostali až ke dveřím bytu a zaklepali. Otevřela jim Hilda. Nyní to v bytě vypadalo daleko lépe než dřív. Z vedlejší místnosti sem doléhal zvonivý smích. Holmův otec vyhlížel z okna a - kouřil dlouhou dýmku.
„Pan doktor!" zvolal radostně, zvedl se ze židle, třebaže zatím těžkopádně, a učinil několik kroků, aby mu podal ruku a přivítal jej.
„Cože?" divil se kníže.
„To je naprosto ochrnutý muž, o němž jsem slyšel?"
„Ano, pane, jsem to já!" odvětil Holm, jehož obličej zářil štěstím.
„Pan doktor Zander učinil zázrak. Nemůžu mu být dostatečně vděčný." Vtom se otevřely dveře vedlejší místnosti, objevil se doktor Holm.
„Výsosti!" zvolal překvapeně.
„Taková čest! A doktor Zander? Srdečně vítejte!"
„Výsost? Jaká Výsost?" zaznělo za ním.
„Podívej se sama!" Ustoupil stranou, za ním se objevila miss Ellen Starto-nová. Při pohledu na knížete zčervenala, ale podala mu ruku se slovy:
„To je nesmírné překvapení, Výsosti. Zrovna dnes jsem měla v úmyslu zajet k vám a vyžádat si audienci."
„Jste srdečně vítaná."
„Musím vám sdělit mnoho důležitých zpráv."
„Budu pečlivě naslouchat."
„Když jste přijel sem, řeknu vám to raději hned."
„Jsem vám k dispozici. Je to něco důležitého?"
„Ano, hlavně pro mne. Milý Maxi, není to vlastně tvoje starost, abys s Výsostí"
„Jistě, vlastně ano, ale"- Podívali se na sebe s rozpačitým, zato šťastným pohledem. Kníže řekl:
„Prosím, prosím, nechci nic slyšet, už to vím!"
„Kdepak, určitě ne!" odvětila Ellen.
„Mám hádat?"
„Ano, prosím!"
„Chcete mne pozvat?"
„Správně, správně! Ale kam?"
„Na zásnuby slavné americké tanečnice se stejně slavným evropským houslistou. Nemám pravdu?"
„Ano, uhodl jste, naše tajemství je odhaleno."
„Přijdu. Kdy a kde?"
„To dosud není určeno. Zde u Maxe je to pro hosty těsné, v hotelu Union, kde bydlím, není zase žádný sál."
„O jednom bych věděl," usmál se kníže.
„Opravdu? Kde?"
„Musí být velký?"
„Ne. Stačí malá chajda, do níž se vejde několik šťastných lidí."
„Najdete ji u mne."
„U vás? To snad ne!"
„Ale ano, miss Ellen! Oslavíte zásnuby u mne, o tom nehodlám diskutovat. Nemůžete nic namítat, protože váš snoubenec pro mě udělal mnoho cenných služeb. Jsme dohodnuti!" Podal oběma ruku. Doktor Holm chvíli váhal, Američanka jednala rázněji.
„Ano, nesmíme odmítnout. Jsme domluveni. Mám jen jedinou podmínku."
„Jakou?"
„Pan doktor Zander se také zúčastní. Muž, který vrátil našemu otci schopnost pohybu, by měl - ach, řeknu to rovnou: víte, pane doktore, co chceme udělat?"
„Prosím, abyste mi to řekli."
„Fidlovat jsme chtěli, fidlovat!" Doktor nasadil udivený výraz a zeptal se:
„Fidlovat?"
„Ano, fidlovat."
„Myslel jsem, že doktor Holm hraje denně?"

„Jistě, ale dnes chtěl vzít poprvé housle do správné ruky. Jak to vypadá s převazem?"
„Nu, podíváme se. Stejně jsem se zmýlil. Řekl jsem, že léčení potrvá čtrnáct dnů, ale bylo zapotřebí téměř dvojnásobné doby." Odstranil obvaz z levé ruky a nechal Holma pohybovat prsty. Když všechny prohlédl, řekl:
„Jde to. Prosím, měl byste ještě několik dnů počkat, abychom si zjednali jistotu."
„Běda!" naříkala Ellen.
„Jste krutý!"
„Ne, nejsem krutý, spíš sleduji jistý společenský účel," usmál se.
„Jaký?"
„Zůstane při tom, že budu pozván na zásnuby?"
„Jistě!"
„Pak žádám, aby pan doktor předvedl své mistrovství až na této slavnosti, ne dřív. Souhlasíte, miss?"
„Ano, souhlasím. Jde jen o to, aby byla ruka opravdu zdravá."
„Bude, to zaručuji." Ještě se nějakou dobu zaměstnával starým Holmem, potom s knížetem opustili šťastnou rodinu, aby o chvíli později vystoupili do čtvrtého poschodí v domě, kde bydlel divadelní sluha Werner. Doma našli všechny členy rodiny. Emílie i Laura znaly knížete a neskrývaly radost, s níž na něho pohlížely. Jejich otec se uklonil, také jeho žena se zvedla ze židle. fcí Ještě nedávno měla obličej zahalený několika obvazy, ale dnes již byly pryč, tvář zakrýval pouze jakýsi závoj, který nejvíc chránil hlavně postižené oči. Zander jej odstranil, aby se kníže mohl podívat na obličej nemocné.
„Prosím, Výsosti," prohlásil.
„Ještě před několika dny zde nebyla ani památka po mase nebo kůži. Dnes se již rýsují svaly a zarůstají pokožkou. Za měsíc bude moci paní Wernerová vyjít na ulici, aniž by vyvolávala nějaký rozruch." Žena začala vzlykat štěstím, záhy se připojil i manžel s dětmi. Kníže, kterému se tato scéna zaryla hluboko do srdce, uchopil lékaře za ruku a srdečně prohlásil:
„Téměř vám závidím. Takové štěstí, jaké rozdáváte, je k nevíře. Rád bych věděl, zda také nemohu trochu přispět. Pane Wernere, pokud máte přání, které bych mohl splnit, vyslovte ho!"
„Ó, Výsosti!" vyrazil hodný muž váhavě.
„Přání bych měl, ale"
„Dál!"
„Je moc velký!"
„Nu, uvidíme."
„Zase bych rád - rád"
„Co byste rád? Vypadám snad tak hrozně, že se neodvažujete mluvit?"
„Kdepak! Ale máte jich už tolik!"
„Koho?"
„Sluhů."
„Ach tak! Chtěl byste vstoupit ke mně do služby?"
„Jo. Díky Bohu, už je to venku!"
„Takové přání mohu skutečně splnit jen ztěžka." Řekl to jen žertem, Werner však naprosto vážně odpověděl:
„Myslel jsem si to. Promiňte, Výsosti!
„Věděl bych o nějakém místě, které by se vám hodilo."
„Opravdu?"
„Ano. Jedná se o místo, které by se vám zamlouvalo."
„Smím se dozvědět víc?"
„Ne. Pošlu vám smlouvu. Pokud vás zaujme, můžete ji podepsat."
„Ach, to jsem zvědavej!"
„Mám jednu podmínku. Člověk, který vám smlouvu přinese, bude žádat odměnu."
„Dostane ji, když to bude v mých silách."
„Ve vašich silách to jistě je. Nebudu dlouho napínat vaši trpělivost." Jeho slib naplnil celou rodinu radostí. Samozřejmě by se nejraději dozvěděli hned, co je čeká, a zajímalo to i doktora Zandera, který se hned po nastoupení do drožky zeptal knížete na jeho plán.
„Dal jsem mu odvážný slib," odpověděl kníže.
„Vím o jistém místě, ale možná je již zadané. Navíc o tom nemohu rozhodovat. Každopádně se o tohoto hodného muže postarám. Nyní jsem zvědav, co u vás uvidím a co se dozvím. Takže Fels a jeho milá jsou již u vás?"
„Nepochybně. Měli se dostavit v době, kdy jste mě vzal s sebou do věznice." Marie Bertramová, jak víme, našla práci u Almy voň Hel-fenstein. Mechanik Wilhelm Fels byl pomocníkem mistra, u něhož se měl velmi dobře. Skličovalo jej pouze jedno -že nemohl vidět svou milou. Jakmile večer skončil s prací, přicházel k paláci baronesy, kolem něhož chodil celé hodiny, pozoruje okna. Občas se mu zdálo, že jeho dívka stojí nahoře a dívá se na ulici, ale sotva se ukázal a dal jí znamení, vždy zmizela. Pak ho napadlo, aby jí napsal. Neobdržel odpověď na žádný z několika dopisů. Byl stále smutnější, cítil se osa- yp měly a opuštěný. Neměl už nikoho, jeho matka byla nevyléčitelně šílená. I přesto ji každý týden navštěvoval. Nepoznala jej. Tiše a bolestně naříkala, jak to dělala od chvíle, kdy se jí zatemnil rozum. Minulý týden ji chtěl znovu navštívit, ale byl odmítnut s vysvětlením, že s ní nemůže mluvit. Totéž se stalo i včera. Měl velké starosti. Dnes našel doma vyrozumění, aby v určenou hodinu přišel k doktoru Zanderovi, ale netušil, že se toto pozvání týká jeho matky. Včas se dostavil do bytu lékaře, jehož znal z Rollenburgu. V předpokoji jej přijala lékařova příbuzná, kterou sem vzal s sebou, aby nebyl sám. Řekl jí jméno. Zvedla oči od pletení, prohlédla si ho přes skla

kostěných brýlí a řekla:
„Vstupte do těchto dveří. Pan doktor byl někam odvolán a věřme, že na něho nebudeme dlouho čekat." Přitom se v její tváři objevil zvláštní výraz. Mělo to svůj důvod. Od Zandera věděla vše o nemocné, která u nich nyní přebývala, slyšela, že Marie Bertramová je Felsovou milou. Poslechl a vstoupil do místnosti. U okna stála štíhlá dívka, která se nyní otočila ke dveřím. Pocítil radostný úlek, rychle k ní přiskočil a zvolal:
„Marie! Ty tady? Ty?"
„Wilhelme! Pane Felsi!" odpověděla rozrušeně. Chtěla osvobodit ruku, za níž ji uchopil, ale on nepustil.
„Pane Felsi?! Tak mi říkáš?" ptal se.
„Proč?"
„Však víš."
„Nevím nic."
„A přece!"
„Tak mi to řekni!"
„Ne, ne! Nechme to být! Co tady děláš?"
„To ještě nevím. Byl jsem objednán."
„Já taky."
„Ty taky? Jinak sem nepatříš?"
„Ne. Dostala jsem dopis." Vytáhla jej a ukázala mladíkovi.
„Já taky," prohlásil.
„To je divné. Co od nás doktor Zan-der chce?"
„Brzy se to dozvíme. Nesedneme si?" Ukázala na židli a snažila se vyprostit ruku z jeho sevření. Držel ji však pevně.
„Ano," odpověděl,
„sednu si a ty se posadíš vedle mě. Pojď! Ne? Už o mě nestojíš?" Odvrátila se a neodpověděla.
„Řekni, Marie!" prosil.
„Už o mně nechceš slyšet?" Opět neodpověděla.
„Dostalas moje dopisy?" pokračoval.
„Ano," přitakala s odvráceným pohledem.
„Četla jsi je?"
„Ano."
„Prosil jsem tě, aby sis se mnou promluvila, žádal jsem tě o odpověď, napsal jsem svoji adresu. Nenapsalas mi. Psal jsem znova, žádal jsem o schůzku. Uvedl jsem čas i místo, šel jsem tam, ale tys nepřišla."
„Nemohla jsem," odvětila váhavě.
„Proč ne?"
„Neměla jsem čas."
„Neměla čas? Na mě? Přes všechny prosby? Mnohokrát jsem stál hodiny před domem, v němž sloužíš - musela jsi mě tam nejednou vidět. Nebo ne?" Bez hlesu přikývla.
„Myslel jsem, že aspoň jednou sejdeš dolů, ale nikdy jsi to neudělala. Taky jsi neměla čas?"
„Ne."
„To je smutné. Můžu si domyslet, že na mě nebudeš mít čas ani nadále. Nechceš o mně nic slyšet. Musí to mezi námi skončit, že jo?" Ztěžka se nadechla a po chvíli vyrazila:
„Ano, je konec."
„Opravdu?"
„Opravdu." V té chvíli pustil její ruku, přistoupil pomalu k židli a posadil se. Ona zavrávorala k oknu, tam zůstala stát obrácena k němu zády. V místnosti zavládlo ticho.
„Marie!" zaznělo konečně. Neodpověděla.
„Proč mezi námi má být konec?" Ani teď neobdržel odpověď.
„Pamatuješ si ještě, jak to bylo hezké, když jsme spolu seděli ve Vodní ulici na lavici a matka vždy odešla ven, aby nás nechala samotné?" Tiše plakala,
„Byli jsme chudí, velmi chudí, ale i přesto to bylo krásné." Mlčela, zakrývaje si oči rukama.
„Teď je to ovšem jiné," pokračoval, ‚jste bohatí."
„Wilhelme!" vyrazila ze sebe.
„No ano. Tvůj bratr je u knížete a ty jsi u nějaké baronesy. K čemu bys potřebovala chudého mechanika?"
„Wilhelme, tak to není!"
„A jak tedy?"
„Víš to." ‚Ach ano, ano, vím to!" řekl, jako by si vzpomněl.
„Chudý mechanik pracoval ve dne v noci, aby jeho matka nemusela hladovět a protože nesmírně miloval jednu dívku. Byl neopatrný a -vzal si trochu materiálu z dílny. Nechtěl krást -"
„Wilhelme!" zvolala prosebně.
„Jistě, nechtěl krást, rád by zaplatil, ale nedostal se k tomu. Zatkli ho a potrestali vězením. To je ono, to je ono!" Rychle se otočila a ptala se:
„Co si to myslíš?"
„Důvod, proč o mně nechceš slyšet. Byl jsem trestaný!"
„Ne, ne, tak to není!
„A přece! Určitě!"

„Ne!"
„Tak mi to vysvětli!" Hluboce zčervenala a odpověděla: i
„Přece víš, kde jsem byla."
„Nu, kde?
„V Pobřežní ulici."
„Vždyť jsi tam nechtěla, bránila ses. Vím to."
„A pak u Melitty v Rollenburgu."
„Nemohla jsi za to. A cos tam dělala? Nic, vůbec nic. Přišli jsme a dostali tě odtamtud."
„To je jedno. Kdo se jednou dostal do takového domu-" Přes slzy nemohla pokračovat. Rychle se k ní přitočil, popadl ji znovu za ruku a zeptal se:
„Nic jiného?"
„Ne. To stačí!"
„Takže má být mezi námi konec kvůli tobě, ne kvůli mně?"
„Ano."
„Bože, děvče, co tě to napadá? Jezdil bych za tebou do Rollenburgu, kdyby měl být konec?"
„Něco takového se nezapomíná."
„Něco takového? Co vlastně? Vždyť jsi neudělala nic špatného. Dozvěděl jsem se, jak se vše zběhlo. Rozrušila tě smrt otce, navíc mě zatkli a Roberta dostali taky. Skoro ses zbláznila. Vědomí se ti vrátilo, až když jsi mě poznala. Jdi, musíš mě mít za velmi špatného člověka!" Ačkoliv řekl jdi, přivinul ji k sobě. Již neodporovala. Zahleděl se jí do očí, ale ona je sklopila.
„Milá Marie!" prosil.
„Wilhelme!"
„Je mezi námi opravdu konec?"
„Myslela jsem, že to tak musí být."
„Proto jsi nepřišla? Proto jsi mi nepsala? Jen kvůli tomu?"
„Jen kvůli tomu," vydechla.
„A já se bál, žes mě přestala mít ráda."
„Kdepak nepřestala, naopak!" Přitom mu položila hlavu na prsa.
„Díky Bohu!" zvolal.
„Jak jsem mohl být tak pošetilý! Víš, co jsem měl udělat?"
„Co?"
„Měl jsem jít rovnou k tobě. Baronesa by ti určitě dovolila prohodit se mnou několik slov. Akorát jsem si dělal zbytečné starosti. Teď se to musí změnit. Maruško, říkám ti: už ti nenapíšu!"
„Ne?" zeptala se šťastně v jeho náruči.
„Ne. Mám-li ti co říct, udělám to přímo. Můžu?"
„Jistě."
„Takže se každý večer sejdeme před vašimi dveřmi, přesně v devět hodin. Ano?"
„Ano."
„Aspoň pro nejbližší dny. Kdyby nás pak napadlo něco lepšího, tak si o tom řekneme. Teď už mi nesmíš odmloU vat!"
„To taky nedělám."
„A nesmíš zavírat oči!"
„Dobře. Tak?" Zavřela oči, ale v tom okamžiku ji vášnivě políbil, takže je opět rychle otevřela.
„Proboha! Co to děláš?" ptala se.
„Nevšimla sis? Tak tedy znova! Pojď!" -t Chtěl ji políbit ještě jednou, ale ona se odvrátila a namítla: a,
„Ne, ne, ta stará dáma venku to slyší!
„Ano?"
„Jistě!
„Že by to opravdu slyšela?
„Každopádně. Děláš to moc nahlas.
„Ach tak! Budu tišší, mnohem tišší! Pojď, milá Marie!" Pomalu zvedla hlavu a jemně přiblížila své rty k jeho ústům.
„Dávej pozor!" šeptal.
„Teď to neuslyšíš ani ty!"
„Tak tichý zas nemusíš být!"
„A jak tedy? Půl na půl?"
„Ukážu ti to. Takhle!" Opět jej objala kolem krku a políbila jeho rty.
„Ach tak!" řekl.
„Musím si to zapamatovat, abych to nezapomněl. Rychle, ještě jednou!" Bez ustání se líbali. Odměňovala jeho polibky šťastným leskem v očích. Byli tak zabráni do svých citů, že si nevšimli, co se děje. Dveře se otevřely a do místnosti vstoupil doktor Zander následován knížetem. S úsměvem pozorovali milující se pár, pak se ale nechal doktor Zander slyšet:
„Příjemnou zábavu, panstvo!" Otočili se. Marie zrudla úlekem a nenapadlo ji nic lepšího než bleskurychle uskočit k oknu a schovat se za záclonou. Fels zůstal na místě. I on zčervenal, ale zmohl se na odpověď:
„Děkujeme pane doktore! Snad jste nás nepozval právě proto?"
„Ano.

„Ach! To je báječné!"
„Příliš ne. Věděl jsem, že dostanete chuť.
„Odkud?
„Před budovou baronesy voň Helfenstein občas stával jistý mladík a díval se po oknech s takovou touhou, že jsem si předsevzal splnit jeho přání. Prosím, slečno Bertramo-vá!" Vytáhl dívku z úkrytu. Marie snad nikdy necítila tolik studu jako v tomto okamžiku. Její tvář zářila temnou červení, oči se zalily slzami rozpaků.
„Prosím, nestyďte se za svou lásku!" prohlásil lékař přátelsky.
„Také já jsem si v těchto dnech našel milou, takže jsme na tom stejně." Styděla se daleko víc před knížetem než před ním, teprve Befourirv přátelský úsměv uklidnil její pocity.
„Nyní začneme vážně o důvodu, proč jsem vás sem pozval," pravil Zander.
„Neuhodnete to, pane Felsi?"
„Ne."
„V okresním domě vám nic neřekli?"
„Ani slovo."
„Nu, vlastně jsem si to přál. Nyní nastal čas, kdy se vše dozvíte. Vaše matka je u mne."
„Ach tak! Proto jsem s ní nemohl mluvit!"
„Ano, proto. Zajímal jsem se o její stav. Považovali její nemoc za nevyléčitelnou."
„Vy snad ne?"
„Ne."
„Bože, kdybyste tak měl pravdu!"
„Snad by se nedalo nic dělat, kdyby se nyní neobjevila možnost zvrátit dřívější neštěstí ve štěstí."
„Jaké neštěstí, pane doktore?"
„Míním její slepotu. Měl jsem důvody neseznámit vás s jejím stavem, proto jsem také neměl možnost dozvědět se od vás něco přesného. Pokud se nemýlím, vaše matka nebyla vždy slepá?"
„Kdepak! Oslepla asi před třemi roky."
„Z jakého důvodu?"
„Ztrácela zrak pomalu, postupně, aniž bysme věděli proč."
„Hm! Je to lepší, než kdyby k tomu došlo náhle, například při těžkém nachlazení. V tom případě bych považoval léčení za beznadějné. Zde jde o zákal, nepříliš těžký. Pozval jste jí někdy lékaře?"
„Dva. Nenamáhali se s vyšetřením, neboť hned poznali, že jsme chudí a nemáme čím platit."
„Vždyť existují lékaři pro chudé!"
„To byli oba."
„Ach tak! Nuže, přiznám se, že jsem se odvážil k operaci."
„Ježíši! Podařila se?"
„Doufám. Nemohu to zatím tvrdit s jistotou. Dnes nadešel čas odstranit obvazy. Protože jsem chtěl, abyste byli u toho, poslal jsem vám pozvánky."
„To je zpráva! Pane doktore, jsem vám za mnohé zavázán, ale vy si mě zavazujete mnohem víc!"
„Dělám jen to, z čeho mám sám radost. Mohu doufat, že vaše matka si ještě pamatuje vaší tvář, když není slepá tak dlouho. Co však paní Bertramová?"
„Zná i ji."
„Tím lépe! Její první pohled bude patřit vám. Doufám, že to zapůsobí kladně na její mysl."
„Kdyby tomu tak bylo, pane doktore!"
„Uvidíme. Nepopírám, že hrozí i jisté nebezpečí. Pokud je její stav ještě dnes léčitelný, o čemž však pochybuji, mohla by se nečekaným obrazem ocitnout v beznadějné duševní temnotě -její stav ovšem mohl působit na oční nerv, který zcela odumřel, pokud mi rozumíte. Musel jsem vás na to upozornit. Jste její jediný příbuzný, musím se vás tedy zeptat, zda se mám odvážit svého záměru."
„Udělejte to, pane doktore! Máte mou bezmeznou důvěru!"
„Děkuji. Pokusíme se o vše. Pojďte se mnou!" Odvedl je do místnosti, jejíž okna byla zastřená, takže ležela v tlumeném šeru.
„Prosím, pane Felsi, posaďte se na pohovku a mlčte. Také se nehýbejte. Kdyby vaše matka promluvila, kdyby se na něco ptala, odpovíte jedině na můj pokyn. A vy, slečno Ber-tramová, zůstanete stát tady u knihovny, dokud vás nebudu potřebovat." Knížete požádal, aby si stoupl za závěs. Pak odešel do vedlejší místnosti, jejíž vchod byl přesně proti pohovce, na níž seděl Fels. Jakmile otevřel dveře, všimli si, že vedle je naprostá tma. Nastala pomlka naplněná nedočkavostí. Syn nešťastné ženy se chvěl rozčilením. Zander přivedl ubožačku. Její oči byly obvázány způsobem, že si stařena nemohla obvaz strhnout. Ochotně kráčela za lékařem, ale neustále tiše naříkala:
„Krev! Krev! Je mrtev - mrtev — mrtev!" V paměti jí utkvěl okamžik smrti souseda Bertrama. Kdyby se v jejích vzpomínkách objevilo něco ze starších událostí, bylo by probuzení jejího ducha téměř jisté. V tom měl doktor Zander pravdu. A právě to měly poskytnout tváře přítomných, které měla stařena nyní spatřit, pokud se operace očí zdařila. Lékař přisunul židli hned za dveře a nemocnou posadil, takže se ocitla přímo naproti synovi. Poté začal odstraňovat obvazy.
„Tak prosím, žádnou neopatrnost!" šeptal. Odvinul poslední obvaz. Paní Felsová měla zavřené oči, teprve po delší době se její víčka pomalu zvedala - ihned si je zakryla rukama.
„Bože!" vyrazila ze sebe. Toto slovo již dlouhou dobu neřekla. Její ruce opět klesly obrátila pohled k synovi.
„Kdo - co — ach, ach!" zvolala a zavřela oči. Fels bojoval se svými slzami. Lékař mu přísně pokynul, aby se ovládl.

Stařena si stínila oči rukama a dívala se na syna.
„Kdo - ach, kdo - kdo je" Víc neřekla, znovu si zakryla oči dlaněmi. Zander ihned vrátil obvazy na původní místo, čemuž se nebránila. Pak pokynul Marii a Felsovi, aby si vyměnili místa.
„Bojuje se vzpomínkami. Duch se chce probudit, ale je dosud příliš slabý," šeptal lékař.
„Abychom jej podpořili, nabídneme mu druhý známý obraz." Začal opětovně odstraňovat obvaz. Jako předtím, otevřela i nyní oči, rychle si na ně sáhla rukama, potom se zahleděla na Marii, opakovaně otvírala a zavírala víčka -její dech se zrychloval. Vtom se v očích objevil záblesk poznání, stařena zalomila rukama a zvolala:
„Marie!" Dívka neodpověděla.
„Marie!" Opět ticho.
„Marie, mluv!" Lékař souhlasně přikývl, proto odpověděla jménem:
„Paní Felsová!"
„Díky Bohu! Myslela jsem, že jsi mrtvá! Připadalas mi tichá a klidná jako mrtvola."
„Má drahá paní Felsová!" zvolala Marie, neboť již nedokázala ovládnout své city.
„Poznala jste mě?"
„Tebe? Dítě, proč bych tě neměla poznat? Mám žízeň. Podej mi"- Zarazila se. Myslela, že je doma, a teprve nyní si všimla neznámého prostředí. Polekala se.
„Bože, kde to jsem?" ptala se. V Zanderově tváři se objevil výraz napětí. Nadešel ten rozhodující okamžik. Ted mohl její probouzející se duch znovu upadnout do tmy.
„Kde jsem?" ptala se ještě jednou.
„Tady," odvětila Marie, jíž nenapadlo nic lepšího.
„Tady? Ale kde? U koho?" Zander, který stál za pacientkou, ukázal na sebe, proto odpověděla:
„U pana doktora Zandera."
„Doktor Zander? Neznám ho! Proč jsem u něho?"
„Byla jste nemocná."
„Nemocná? Já?" Začala vzpomínat. Položila si ruce na čelo a pokývala hlavou. Nemohla si vzpomenout. Zander pohyboval rty, takže Marie mohla z jeho rtů vyčíst slovo horečka. Proto řekla:
„Měla jste nervovou horečku, ale dneska jste se uzdravila."
„Měla jsem nervovou horečku?"
„Ano."
„Bylo to nebezpečné?"
„Velice. Měla jste halucinace."
„Ach tak, už to chápu! Takže jsem měla nervovou horečku?" Přikývla. Její rysy získaly oduševnělou podobu.
„Začínám si vzpomínat. Opravdu jsem snila! Nemyslela jsem si, že jsem slepá?"
„Ano."
„Že - zeje tvůj otec mrtvý?"
„Ano."
„Že -je tvůj otec mrtvý - že byl Wilhelm zatčen?"
„Ano, to se vám zdálo."
„Tozdálo? Kdepak, stalo se to, přišel ke mně Seidelmann a říkal to!" Slova ze sebe vyrážela ječivě - nebezpečí se opět přiblížilo.
„Ano, Seidelmann to povídal," pokračovala,
„můj syn kradl! Je zatčený." Zakryla si tvář dlaněmi. Marie si všimla rychlých pokynů lékaře, proto odpověděla:
„Nevěřte tomu, paní Felsová. Nevěřte ničemu. Všechno se vám zdálo v horečkách."
„Opravdu?"
„Ano.
„Takže není ve vězení?"
„Ne.
„Nekradl?
„Ne."
„Kdyby to tak byla pravda a mohla bych tomu věřit! Bylo to ale tak zřetelné, jako bych žádnou horečkou netrpěla. Kde je Wilhelm?" Marie váhala, nevěděla, co má říci. Nemocná se znovu ujala slova:
„Vidíš, že mám pravdu! Neodpovídáš! Kde je? Ve vězení?" Zander poznal, že přišel jeho okamžik. Rychle zaběhl do vedlejší místnosti a zakašlal tak hlasitě, že to stařena musela slyšet.
„Je tu někdo?" zeptala se a snažila se zachytit další zvuky.
„Pan doktor Zander," odvětila Marie.
„U kterého jsem se léčila?"
„Ano."
„Musím s ním mluvit, hned, hned!" Vstala a rozhlížela se. Pomalu k ni přistoupil a měkce řekl: <
„Nerozčilujte se, paní Felsová. Musíte se šetřit, jste zatím příliš slabá."
„Bože! Byla jsem skutečně nemocná?"
„Jistě, velice nemocná."
„Měla jsem horečky?"
„Ano. Napovídala jste v tom stavu mnoho nesmyslů."
„Wilhem není zatčený?"

„Bůh chraň!"
„Dokažte mi to!"
„Rád. Uvidíte ho a budete s ním mluvit, pokud mi slíbíte, že vás to nerozruší."
„Budu klidná. Proč bych se měla rozčilovat, když uvidím svého syna?"
„Dobrá, tak se znovu posaďte a čekejte se zavřenýma očima." Poslechla jako dítě. Zander pokynul Wilhelmovi, který vystoupil za knihovnou. Jeho tvář byla zalita slzami. Poklekl před stařenou.
„Matko, milá matko!" Otevřela oči a spatřila syna. V její tváři se rozlil výraz blaženosti. Položila mu ruce na hlavu a rozechvěle vzlykala:
„Dítě, milé dítě, tady jsi! Ano, jsi to ty! Bůh ti tisíckrát žehnej!" Zpozorovala jeho slzy. Položila si hlavu mladíka do klína a pokračovala.
„Ano, musela jsem být nemocná velmi dlouho."
„Ano, dlouho."
„Jak?"
„Asi půl roku."
„Věřím tomu, spíš se mi zdá, že to bylo mnohem déle. Proč jsem ale tady a ne doma?"
„Tady se ti dostalo lepší péče."
„Jsme chudí, Wilhelme!
„Pak doktor Zander nežádá odměnu."
„Dobrý člověk! Navštěvoval jsi mě často?"
„Velmi často."
„Nic o tom nevím. Nepoznala jsem tě, pořád jsem měla halucinace. Nejčastěji se mi zjevoval pan Seidelmann. Bála jsem se, protože mi vyhrožoval kvůli nájmu."
„Už je zaplacený."
„Díky Bohu, můžu být klidná. Jak dlouho tu mám ještě zůstat?"
„Tak dlouho, jak pan doktor určí." Obrátila se k lékaři.
„Promluvíme si o tom později," odpověděl.
„Prozatím potřebujete mou péči, milá paní. Jste klidná?"
„Ano. Děkuju vám. Cítím se výborně, jsem jen hrozně unavená. Bolí mě hlava."
„Takže ulehnete do postele. Chci, abyste se pořádně vyspala. Načerpáte nové síly, čímž urychlíme celkové uzdravení."
„Syn zůstane u mě?"
„Ne, při spánku ho aebudete potřebovat."
„Ani Marie?"
„Ne. Pošlu pro ně, pokud si to budete přát, až se probudíte. Teď zavolám sestru, jíž se můžete svěřit."
„Sestru? Neznám ji. Musela jsem být velmi nemocná." Zander přivedl z předpokoje svou příbuznou. Nemocná se rozloučila se synem i s Marií a nechala se bez odporu odvést. Doktor za nimi zavřel dveře, ulehčené se nadechl a prohlásil:
„Díky Bohu, je zachráněna." Fels mu podal obě ruce.
„Pane doktore, jestli vám to zapomenu, tak ať Bůh zapomene na mě. Jsem chudý, nemůžu vám zaplatit, proto vám nabízím svůj život." Marie plakala pohnutím. Kníže vystoupil z úkrytu a řekl:
„Ani já nezapomenu na tuto chvíli. Udělal jste to výtečně. Vaše sláva roste ze dne na den. Se starou paní se ovšem musí jednat velmi opatrně, že?"
„Jistě. Zatím se s ní nesmí mluvit o době, která uplynula od jejího oslepnutí. Až zesílí její duch, mohou se postupně odhalovat různé skutečnosti. Zatím se nesmí stýkat se známými, také se synem se nesmí vídat příliš často."
„Co když bude žádat mou přítomnost?" otázal se Fels.
„Pokud to bude nutné, oznámím vám to. Můžete mi důvěřovat." Fels s Marií odešli. Měli si o čem vyprávět, cítili se šťastně jako nikdy předtím. Kníže se ještě zdržel. Myslel na budoucnost.
„Nemyslel jsem, že budeme po odjezdu z vězení tak zaneprázdněni. Ted se zřejmě budete věnovat krevní tekutině?"
„Samozřejmě, nesmím otálet."
„Pokud by se váš předpoklad splnil, prosím, abyste ihned poslem vyrozuměl státního návladního, který se postará o nezbytná bezpečnostní opatření." Rozloučil se. Nejel domů, nýbrž zamířil k pánovi, u něhož dosud nebyl, totiž k řediteli rezidenčního divadla, který byl nesmírně překvapen, když mu sluha přinesl vizitku tak vznešeného muže. Spěchal mu vstříc, zavedl jej do pokoje, kde mu s mnoha poklonami a frázemi nabídl židli.
„V dnešních novinách jsem četl poznámku, která mě velice zaujala," začal kníže.
„Je pravda, že se váš pokladní dopustil jistých nesrovnalostí?"
„Ano, bohužel."
„Je to zlé?"
„Manko není nijak malé. Prozatím jsem toho muže propustil a podal na něho žalobu."
„Jeho místo již bylo obsazeno?"
„Dosud ne. Ocitli jsme se v rozpacích, neboť se našlo mnoho uchazečů."
„Tomu se nedivím. Přišel jsem, abych vám doporučil jistého člověka. Snad se vám to zdá divné, neboť vám nemám co předepisovat, ale přesto byste o tom mohl uvažovat. Je to dobrý člověk a zaslouží si lepší postavení."
„Za mou osobu o tom mohu uvažovat. Smím znát jeho jméno?"
„Je to bývalý divadelní sluha Werner."
„Ten? Ach tak! Hm!" Rozpačitě si zajel rukou na čelo.

„Můj návrh se vám nelíbí?" zeptal se kníže.
„Naopak, zamlouvá se mi. S Wernerem jsem byl vždy spokojen, dokonce mohu říci, že jsem se snažil podržet ho. Všichni ostatní byli vůči tomuto dobrému muži jaksi nepřátelští. Ale bohužel, bohužel"
„Co míníte?"
„Nejsem v postavení disponovat tímto místem."
„A kdo?"
„Pan intendant."
„To snad ne!"
„Jistě, právě pan intendant o těchto věcech rozhoduje. Já pouze předkládám návrhy."
„Pak vás musím informovat, že tento muž bude inten-dantem už jenom dneska večer."
„Tomu nerozumím."
„A přece je to tak. Víte, jak se chová k Wernerovi a jeho dceři?"
„Slyšel jsem o tom mluvit."
„Nuže, pan intendant má bratra, ředitele cirkusu, jemuž tu dívku přihrál do rukou. Přímo na vašem jevišti se odehrála zkouška, zda se Emílie hodí za Tau-mu. Cirkusák se totiž ke všemu přiznal, takže ještě dnes večer dostaneme váženého pana intendanta za závoru."
„Jeho? Chcete ho zatknout?"
„Určitě."
„Při jeho postavení a vlivu? Nepochopitelné!"
„Říkám vám pravdu. Ostatně nebude sám. Pan baletní mistr, hudební ředitel, šéf potlesku - ti všichni mají nějaké vroubky. Úřady se staví k případu velmi vážně, neboť se rozvířilo mnoho staré i nové špíny. Vše zavinila Leda."
„Jako jediný jsem ji sem nechtěl."
„Vím, že jste byl pro Američanku. Proto vám sděluji tuto důvěrnou zprávu a vím, že zachováte diskrétnost. Nyní už pochopíte, že rozhodnutí o místě pokladníka leží ve vašich rukou."
„Snad ne tak docela. Rezidenční divadlo je majetkem města. Pokud intendant odstoupí, musím vzít v úvahu jeho následovníka nebo hlavního starostu."
„Mohu zaručit souhlas obou. Spokojíte se s tím?"
„Samozřejmě."
„Takže Wernera přijmete?"
„Ano, pokud jsou vaše předpoklady správné - v souvislosti se zatčením intendanta."
„Stane se to nejdéle do zítřejšího rána."
„Pak by se musel vyřešit ještě jeden bod."
„Jaký?"
„Kauce, bez níž nemůže být člověk zaměstnán jako pokladník."
„Složím ji."
„Ach, takové štěstí!"
„Ten člověk vytrpěl hodně. Samozřejmě bych uvítal, kdybych dostal jmenovací listinu do svých rukou." Ředitel na něho vrhl překvapený pohled, potom však s úsměvem prohlásil:
„Přinejmenším je to poněkud nezvyklé."
„Ale snad možné, ne?"
„Hm! Kdybych tak věděl, že vaše předpovědi vyjdou -
„Splní se. Jak jsem řekl, vyskytnou-li se případné nesrovnalosti, padá vše na mou hlavu."
„Pak vám rád splním vaši prosbu, Výsosti."
„Jsem ochoten k jakékoliv protislužbě."
„Chcete dekret odnést hned s sebou?"
„Jistě."
„Tak ho ihned vystavím." V pěti minutách měl kníže smlouvu v kapse a byl vyprovozen ředitelem až k vozu. Pro tohoto muže nebylo nic nemožností, vše záviselo jen a jen na okolnostech. Kníže dorazil domů, převlékl se a zazvonil na Adolfa. Jakmile policista zpozoroval šibalský výraz v očích knížete, odkašlal si a řekl:
„Teď uhodí!"
„Hrom?"
„Ne. Hrom to teda bude, i když je hezky - ale bude to šťastná rána."
„Tak! Dokážeš tak dobře číst v mé tváři?"
„Aspoň pro tuhle chvíli."
„Nebudu ti oponovat. Mám pro tebe jistý návrh, Adolfe, který ti nebude nepříjemný."
„Jsem k službám."
„Nepochybuji. Vím, že zohledňuješ má přání - a dnes začala mimořádně ladit s tvými tužbami. Adolfe, musíš se oženit!" Zdálo se, že opravdu udeřilo. Adolf o krok couvl, ne, spíš uskočil překvapením.
„O - že — nit? O - že — nit se?!" vyrážel v úžasu.
„Jistě. Téměř se mi zdá, že ses polekal."
„To je pravda!"
„Bezdůvodně!"
„Já a ženit se?" Nemohl se vzpamatovat. Kníže se s úsměvem zeptal:
„Ještě jsi na to nepomyslel?"

„Občas jo, jako každej, hlavně když jsem neměl nic lepšího na práci."
„Správně! Protože ani teď nemáme nic lepšího na práci, budeme se zabývat touto otázkou."
„My?"
„Ano, my."
„Takže můžeme myslet i na" Zrudl a zarazil se.
„Pokračuj!"
„I na vás, Výsosti?"
„To by bylo příliš pozdě. Přiznávám, že již nevěstu mám. Nyní je nutné zjistit, zdají máš také ty."
„Ne, bohužel - vlastně naštěstí ne."
„Dobrá, tak se rozhlédneme."
„Proboha! To počká!"
„Kdepak! Jsi schopný chlapík, postoupíš. Navíc dostaneš i ode mne jistou penzi. Potřebuješ pouze člověka, s nímž se o tyto peníze podělíš, protože nemáš příbuzné. Musíš se prostě oženit."
„Kvůli penzi?"
„Ano."
„Co se týče toho, dokážu ty peníze rozkutálet i bez ženský, to mi věřte."
„Začínám si myslet, že jsi nepřítelem žen!"
„Tak nějak!"
„Neklaněl ses ještě nedávno Jette, dceři lékárníka Horná, Adolfe?"
„Na váš příkaz.
„Pak to bude i tentokrát na můj příkaz." Adolf se poškrábal za uchem a řekl:
„Na povel se klanět, dobře, ale na povel se ženit - v tom je velkej rozdíl!"
„Může být, ale ne tak velký, jak se ti zdá. Nikdy jsi nenašel vhodnou dívku?
„INC.
„Adolfe, tomu nevěřím!"
„Výsosti!"
„Dobrá. Nechci ti sahat do svědomí, a tak přiznám, že jsem se rozhlížel za tebe." Adolf pokašlával. Věc se mu přestala zdát žertovná.
„Takže doufám, že mi dovolíš, abych ti předložil návrh."
„Na - návrh!" koktal sluha.
„Jo."
„Ale bez podmínek, to si vyprošuji. Nemluvím do větru, musíš poslechnout."
„Ó běda!" ujelo utlačovanému.
„Čeho se lekáš?"
„Co když se mi nebude líbit?"
„To je vedlejší. Mně se líbí."
„Sakra! S prominutím, milostivej pane, ale myslím, že ženit jsem se měl já?"
„Každopádně."
„Takže bych měl o její kráse rozhodovat sám."
„Samosebou! Já tedy žádám, aby se ti líbila, a nikdy bych ti neodpustil, kdybys mi zrovna teď odmítl poslušnost." Bylo to vážné. Adolf pokašlával podstatně déle a důrazněji než poprvé.
„Proboha, nyní opravdu nevím, na čem jsem!" vyrazil konečně.
„Nevíš co?"
„Jestli Výsost ještě žertuje."
„Nikdy jsem nemluvil vážněji. Ta dívka je hodná.
„Hm!"
„Hezká, velice hezká!"
„Věc vkusu!"
„V dobrých letech."
„Že by šedesát?"
„Její otec má dobré místo."
„Je tedy vládním radou, nebo zapaluje pouliční lampy?"
„Ne, pokladníkem."
„Ach! Kde?"
„U rezidenčního divadla."
„Bože, pomoz!"
„Co?"
„Takže tahle, tahle!"
„Znáš ji?"
„Jasně. Je to jeho jediná dcera."
„Ne, má jich několik."
„Promiňte, milostivej pane, ale ten muž má jedinou dceru. Znám ji. Jeden můj kamarád s ní stojí v úzkém obchodním vztahu."
„Jak to?"

„Je to truhlář. Pořád jí spravuje kýlní pásy a držáky na páteř."
„Takže ji znáš. To je mi milé."
„Proboha!"
„Žerty stranou. Přeji si, abys pronikl k dceři pokladníka, a myslím, že se o to alespoň pokusíš."
„Zkusit to můžu, i když nejsem zrovna nadšenej. Navíc jsem slyšel, že její otec končí."
„Jak to?"
„Přej šáhnul do kasy."
„To dělá každý, kdo nějakou má. Dostán se k ní a jejímu otci předej těchto pár řádků. Výtečně jimi podpoříš své úmysly." Dal mu do ruky složený dekret, vystavený ředitelem. Adolf se zatvářil, jako by polkl trpkou pilulku a chtěl listinu rozložit.
„Nech to," prohlásil kníže,
„přečteš si to později. Dámě vyřiď, že vám dávám požehnání. Nyní můžeš jít, milý Adolfe!" Sluha poslechl. Sotva vyšel ze dveří, zamumlal si pod vousy:
„Milej Adolf! Ještě to! No!" Vtom spatřil svého kamaráda Antona, který seděl na křesle v chodbě a četl si noviny. Nyní vzhlédl, krátce se zasmál a zeptal se:
„Člověče, jak se to tváříš?"
„To by mě taky zajímalo!"
„Tak se podívej do zrcadla. Přihloupější výraz jsem ještě nikdy neviděl."
„Tomu věřím. Taky jsem dosud nikdy neměl tak špatnou náladu!"
„Co se stalo?
„Prokletá věc. Představ si, mám se oženit!
„Sakra!"
„Sám mi jednu vybral."
„Nenech se vysmát!"
„Ano, tím mě hrozně naštval. Docela klidně mi řekl, že si přeje, abych si vzal jeho kandidátku za ženu."
„Je-li to pravda, jistě se v tom skrývá zvláštní a potřebný úmysl."
„Pěkně děkuju!"
„Koho si máš vzít?"
„Velbloudici pokladníka rezidenčního divadla."
„Proklatě! Jsi při rozumu?!"
„Jo,jasně!"
„Člověče, to nemůže být pravda!"
„Tak k němu jdi a přeptej se ho!" Anton vstal, uchopil přítele za ruku a řekl:
„Adolfe, jsi skutečně hlupák, náramný hlupák!"
„Myslíš? To mám radost. Díky!"
„Prosím, prosím! Jestli ti dal skutečně takové doporučení, něco za tím vězí, i když zatím nevím co."
„Jasně, něco za tím je, a nepotřebuju ani hádat, protože už to dávno vím."
„No, copak?"
„Svatba!"
„Nesmysl! Kdybych byl u toho, snad bych poznal, o co mu jde. Ani ve snu by ho nenapadlo, aby ti hodil na krk takovou ženskou. Jak tě chtěl přinutit?"
„Odnětím penze."
„To ho špatně znáš. Co máš v ruce?"
„Ach tak! Na ten cár jsem úplně zapomněl. Mám ho předat jejímu otci."
„Divadelnímu pokladníkovi?"
„Ano."
„Dej to sem!" Vzal mu listinu z ruky, rozložil ji a četl. Sotva dočetl, začal se bouřlivě smát, a když se konečně uklidnil, vypuklo to nanovo.
„Člověče!" vyštěkl Adolf.
„Zbláznil ses?! Kníže tě určitě slyší! Ještě sedí vedle."
„Ó, jistě se nebude zlobit, protože z toho pozná, jak to zapůsobilo."
„Co jako, he?"
„Tento recept. Vždyť jsem říkal, že za tím něco vězí. Ale i ty jsi měl pravdu, protože je to svatba."
„Takže přece!"
„Poslyš, Adolfe, nikdy jsem tě neměl za chytráka, ale teď vidím, že jsi ještě daleko hloupější! Jen si to přečti!" Vzal si listinu zpět. Během čtení se jeho tvář protáhla mnohem víc. Když skončil, vyvalil oči na Antona. .
„Nu, co je?" otázal se tento.
„Je to možný?"
„Stojí to tam černé na bílém."
„Jakej jsem osel!"
„Vidíš!"
„Jo, je to tak!" Nyní i on propukl v bouřlivý smích. Teprve po delší chvílie vzchopil k otázce:
„Takže to musel vědět?"
„Každopádně.

„Odkud?"
„Hm! Kdo ví!"
„Nikdo to neví, dokonce ani ona. Ty jsi jedinej, komu jsem o tom řekl, a to teprve dneska ráno."
„Ach, tím je vše vysvětleno!"
„Jak to?"
„Mluvili jsme o obou přítelkyních moc nahlas, netušili jsme, že je už vzhůru. Sotva jsi odešel, vešel - všiml jsem si, že dveře byly jen přivřené, takže musel všechno slyšet."
„Sakra!"
„Neměl na práci nic jiného, než ti urovnat cestu. Můžu ti závidět."
„Ano! Opakuju, že jsem největší osel, jakej existuje! Takže Werner má bejt pokladníkem! Člověče, Antone, musím s ním mluvit hned dneska!
„Ano, najednou máš naspěch!"
„Nech toho! Musíš pro mě něco udělat.
„Co?"
„Jsme pozváni ke strážmistrovi kvůli jeho bratranci uhlíři. Emílie tam musí taky."<
„Hm! To není špatný nápad. Ty bys měl svou a já taky. Ale poslyš, nejsme my dva docela nepochopitelní chlapíci? Zamilujeme se do dvou přítelkyň a nedokážeme jim to říct. Myslím, že ty dvě nic netuší."
„Snad. Ta moje se to dnes dozví. Uděláš pro mě laskavost?"
„No, můžu tě snad odmítnout? Už teď ti hoří hlava a nejsi k udržení!"
„Kdy půjdeš?"
„Kdy nařídíš."
„Tak teda hned!"
„Správně, hned!" usmál se Anton. A skutečně, hned se připravil na vycházku a zamířil do Vodní ulice k bývalému strážmistrovi Landrockovi. Doma našel jen jeho dceru Anně. Anton je navštěvoval již delší čas. Tichá, slušná a pracovitá dívka se mu velmi líbila, jeho city se časem změnily v lásku. Jistě, nebyla žádná mladice, ale on také ne. Navíc byla roztomilá, ano, častokrát jej napadlo, že by ji mohl považovat za krásnou. Něj zvláštnější bylo, že se jí dosud slůvkem nezmínil o svých přáních. Zkušený a obratný tajný policista, který dokázal jednat i s nejvyššími osobnostmi, cítil před hezkou dívkou těžko pochopitelný ostych. Teprve od dnešního rána, po rozhovoru s Adolfem, si to začal vyčítat. Emílie Wernerová, hezká dcera propuštěného divadelního sluhy, se přátelila s dcerou bývalého strážmistra. Přicházela k ní téměř každý den, a protože Anton brával Adolfa s sebou, poznal on Emílii, kterou začal záhy milovat. Zde tomu nebylo jinak, ani on se doposud nezmínil o svých citech. Nyní se mělo vše změnit. Anton se ovšem ani dnes necítil ve své kůži, když se ocitl jen s Anně, která při pohledu na něho lehce zčervenala. Po- dala mu ruku s důvěrným úsměvem, jaký má člověk jen pro vítané návštěvníky, a přemlouvala jej, aby si sedl. Prohodili několik běžných frází. Očima hltal její bílé ručky, zaměstnané háčkováním. Takové ruce! Safra! Jak by chutnala káva, kterou by uvařily, nebo chléb, který by namazaly máslem, nemluvě o...
„Volské oko!" ujelo mu. Ano, to bylo jeho nejoblíbenější jídlo. Ulekl se a zrudl jako malé dítě, když si uvědomil, co udělal. Vzhlédla od práce a tázavě se na něho podívala. Když mlčel, zeptala se:
„Máte hlad?"
„Vlastně ne, jen chuť."
„Na volská oka?"
„Spíš na něco jiného."
„Prosím, jen mluvte, abych vám to mohla dneska večer předložit."
„Ach, to by bylo skvělé!"
„Ráda to udělám, bude-li to možné."
„Možné? Ó, je to snadné." Nepřál si nic jiného, než aby ho políbila.
„Tak prosím, co je to?" ptala se.
„Hm!" protáhl rozpačitě.
„Není snadné to vyslovit."
„Je to něco komplikovaného?"
„Ne, je to jednoduché.
„Lahůdka?"
„Největší, jakou znám."
„Jejda! Pak musí být drahá!"
„Naopak, nestojí ani krejcar."
„Něco takového těžko uhodnu."
„Přesto bych byl rád, kdyby se vám to podařilo. Mnohem těžší je o tom mluvit."
„Uvidíme. Jakou to má barvu?"
„Rudou jako třešně.
„Kde to roste?"
„Kde? Neroste to."
„Takže to není rostlina?
„INC.
„Ani nápoj?"
„Ne."

„Snad maso?"
„Maso, a jaké! Safra!" Slastně mlaskl jazykem.
„Nu," prohlásila s úsměvem,
„už brzy to uhodnu. Je to ryba?"
„Ne."
„Pták?"
„Taky ne."
„Takže savec."
„Hm! Á! Ó! No, je to savec."
„Hovězí?"
„Proboha, to ne!"
„Vepřové? Telecí?"
„Vůbec ne!"
„Kůň?" usmála se.
„Kdepak!"
„Divočina?"
„Ne, naopak, je to velmi krotké."
„Jsem s hádáním u konce. Myslím, že se budete muset své lahůdky zříct."
„To je nemilé, nepříjemné!"
„Snažila jsem se, ale neuhodla jsem. Lidožrout snad nejste?" Roztáhl ústa od ucha k uchu a se smíchem vyrazil:
„To je ono! Právě to, nic jiného!"
„Lekáte mě!"
„Ano, chci lidské maso, a to nejčervenější místo, jaké existuje." Začala tušit, kam míří. Začervenala se, ale způsob, jakým vyjádřil žádost o polibek, byl tak originální, že se neudržela a smála se.
„Bude lepší, když se toho zřeknete," pravila konečně.
„U nás je kanibalismus zakázaný."
„Ostatní to dělají taky. Kde je vlastně váš otec?"
„Vyšel si ven s bratrancem uhlířem a jeho ženou. Chce jim ukázat rezidenci."
„To mě těší. Můžeme spolu mezi čtyřma očima projednat jistou důležitou záležitost." Ocitla se v rozpacích.
„Je to nutné?" ptala se.
„Samozřejmě. Již to nemohu odkládat."
„Prosím, co je to?"
„Hm, něco o lásce a svatbě." Zrudla jako rak, a přece to nemuselo být nutné - mluví--li tento muž o lásce a svatbě tak snadno, jistě se jí to netýká.
„To je zvláštní," vydechla, aby alespoň něco řekla.
„Ano, mně to připadá taky zvláštní, když mi to řekl." Rychle se sebrala a zeptala se:
„Koho myslíte?"
„Adolfa."
„Jeho? Co neříkáte? Chce se ženit?"
„Jistě, velmi brzy."
„S kým?"
„Nu, to pravděpodobně netušíte. Je to Emílie Wernerová." Ruce jí klesly do klína vrhla na něho překvapený pohled.
„To je neočekávaná zpráva."
„I pro mne. Doufejme, že to vyjde."
„Přece bych musela vědět, že se Emílie zasnoubila!"
„Ještě se tak nestalo."
„Takže spolu mluvili nedávno?
„Dokonce ani to ne."
„Cože? Slyším dobře? Ještě spolu nemluvili?"
„Ani slovo."
„A chtějí se brát?"
„Prozatím je to jen jeho přání." Poddala se ve veselému smíchu. Ať chtěl nebo ne, musel se k ní připojit.
„Jen se smějte," prohlásil, když se uklidnil,
„aleje to tak! Rád by se dozvěděl, jestli ho ona bude chtít, a v tom byste jim mohla pomoct."
„Co mám dělat?"
„Dnes večer sem oba přijdeme. Nemohla byste zařídit, aby se tu objevila taky slečna Emílie?"
„To bych ji musela pozvat."
„Samozřejmě. Uděláte to?"
„Ráda. Skočím k ní."
„Jděte hned. Neztrácejme čas, abyste nepřišla příliš pozdě - mohla by si domluvit něco jiného."
„Kdepak, Emílie chodí jen ke mně. Nemusíme příliš spěchat."
„Dobrá. Když už budete v tom, zkuste se jí nenápadně zeptat, jestli k němu taky něco cítí."
„Myslela jsem, že se zeptá sám."
„Jistě, měl by, aleje takový zvláštní člověk. Sotva ji vidí, ztratí veškerou odvahu."

„Vy budete zřejmě jiný?"
„Samozřejmě. Já bych šel rovnou na věc."
„Opravdu?"
„Ano. Udělal bych to tak: hm - - hm!" Zarazil se. Chvíli čekala, potom vyzvídala:
„Nu, jak byste to udělal?"
„Prostě bych to vzal zkrátka."
„Nuže?"
„Nevíte, jak to myslím?
„Ne."
„Inu, jednoduše bych se zeptal: chceš mě?
„A kdyby přitakala?
„Řekl bych: tady mě máš!"
„To je každopádně velmi rychlé. Co kdyby ale odmítla?"
„Sakra! To by se mi nelíbilo!"
„Musí se počítat se vším." i Rozpačitě se poškrábal za uchem, potom zakoktal:
„Pak bych raději ani nezačínal, abych se neblamoval."
„Co kdyby to blamáž nebyla? Když se hodný muž zeptá dámy, zda ho miluje, a ona musí odpovědět záporně, nemůže ho to nijak ponížit."
„Ale je to mrzuté."
„Snad.
„Je to zarmucující."
„Myslíte?"
„Ano. Vezměme si příklad: Já" Zaposlouchala se, aby ho pečlivě vyslechla, ale příklad skončil dřív, než začal.
„Nu, co máte na mysli?" ptala se. o
„Mluvím - mluvím o - zajímavém - velice zajímavém -příkladu."
„Smím ho slyšet?"
„Ano."
„Tak prosím!"
„Myslím příklad, že bych - měl bych" Opět se zarazil, protože si ho s napětím prohlížela. ::
„Dál, dál!"
„Ach, slečno Anně, neuteklo vám tuhle oko?" II Při těchto slovech ukázal na háčkování, aby odvrátil její pozornost.«
„Děkuji, vše je v pořádku," odpověděla. Naštěstí již pohled nezvedla, čímž mu dodala novou odvahu. Uvědomil si její krásu plnou silou a předsevzal si, že teď nebo nikdy. Začal znovu:
„Takže například bych - já sám - chtěl - byl bych zamilovaný." Vtom k němu zvedla oči a zeptala se:
„Je to pravda?"
„Proč ne?"
„Protože si neumím představit, že byste mohl být zamilovaný, totiž způsobem, jaký si pod tím slovem představuji."
„Co si tedy umíte představit?"
„Že máte v srdci zakořeněnou vážnou náklonnost."
„Sakra, to je ono! Správně! Takovou náklonnost tam skutečně mám!"
„Je to pravda?" Jejich pohledy se znovu střetly a s jeho předsevzetím byl konec.
„Pravda? Hm! Myslím, že mluvíme jen o příkladu."
„Ach tak!"
„Ano. Takže bych měl v srdci hlubokou náklonnost, například k - k--k" Plna očekávání na něho hleděla, takže nedokázal říci, co měl v úmyslu. Odbočil stranou:
„K - k jakékoli dívce. Rozumíte?"
„Ano." A protože se zrovna podívala na háčkování, sebral odvahu a dodal:
„Nebo například k vám." Vtom zvedla hlavu. Vrhla na něho ostrý pohled a zeptala se:
„Ke mně? Bylo by to možné?"
„Proč ne?" odvětil, červenaje se jako dítě.
„Jste snad horší než ostatní?
„To snad ne."
„Já snad taky ne." Poddala se hlasitému smíchu, až na ni vrhl polekaný pohled. Netušil, jakou hloupost vyslovil. Přikývla a poprosila:
„Zůstaňme tedy u příkladu, že ke mně cítíte náklonnost."
„Ano, a teď si představte, že byste řekla ne."
„Co by se stalo?" Samozřejmě obrátila oči k práci, aby jej nevyvedla z míry.
„Co by se stalo?" opakoval.
„To by - to by bylo — hrome, pak už bych nechtěl žít. Se vším by byl konec." Mluvil rozrušeně. Vžil se do situace, že by mu dala košem, a to ho tak mrzelo, že se přestal kontrolovat. Rozhodl se, že jí vše vyklopí - a tu k němu opět zvedla oči.
„Bylo by to tak zlé?" S odvahou byl znovu konec.
„No, jen mě to tak napadlo," řekl.
„Vždyť se nemáte čeho bát!"

„Ne? Jak to?" Upřímně se na něho usmála a tiše odpověděla:
„Protože bych nikdy neřekla ne."
„Ne? Opravdu ne?"
„Ne." Vyskočil a hlasitě vykřikl:
„Cože?! Řekla byste ano?"
„Jistě."
„Milá Anně, milá Anně!"
„Antone!" Objal ji. Padla mu do náruče a líbali se. Teprve po delší době se musela vymanit z jeho sevření.
„Vždyť mě rozmačkáš!" smála se.
„Holčičko, Anně, dodalas mi odvahu! Už dokážu mluvit, smím tě líbat, chtěl bych obejmout celý svět a zlíbat všechny!"
„Prosím, považuješ to snad za nutné?"
„Ne, ne, naopak si myslím, že by to nebylo nic příjemného. Mám tebe, to mi stačí. Měla jsi mě skutečně ráda?"
„Vždycky, z celého srdce. Poznala jsem tvou lásku, taky jsem věděla, že o tom nedokážeš mluvit. Proto jsem se snažila být upřímná."
„Myslíš si, že to pro mě bylo těžké? Velice se mýlíš! Kolikrát ti mám zopakovat, že tě mám rád? Tisíckrát? Udělám to třeba miliónkrát!"
„Ano, teď, když se uzel rozmotal!"
„No jasně, přiznávám, že to byl zapeklitý uzel! Častokrát mi ležel na jazyku a nemohl jsem to ze sebe dostat. Konečně se dostal zvuk do trumpety a můžu foukat. Pojď, lásko, musím tě ještě jednou políbit - a potom mnohem víckrát!" Byl jako vyměněný. Tiskl ji, líbal a hladil, že sotva popadala dech - a vtom se otevřely dveře. Vstoupila uhlířka, za ní její muž a strážmistr. Uhlířka je pochopitelně spatřila jako první. Překvapeně vybafla:
„Jemináčku, oni se koušou!"
„Kdo?" ptal se strážmistr a tlačil se dovnitř. Oba od sebe rychle odskočili, ale Anně byla celá rudá v tváři, třebaže zářila štěstím. Anton se rozpačitě škrábal za uchem. Nejraději by se vypařil, ale cítil, že musí vysvětlovat. Proto řekl:
„Pane strážmistře, já jsem tu taky."
„To vidím, příteli. Jsem potěšen," odvětil jmenovaný a podal mu ruku. Anton ji stiskl a pokračoval:
„Dneska je hezky. Myslíte, že to vydrží?"
„Doufám," prohlásil strážmistr s úsměvem a úkosem pohlédl na dceru.
„Taky může pršet. Právě v poledne visely nad západem dva nebo tři malé mráčky. To vždycky znamená změnu počasí."
„Nu, uvidíme. S počasím je lepší počkat, co se vlastně semele. No, děti, co vlastně příbuzná myslela tím kousáním?"
Anton se tahal za knír a rozpačitě odpověděl:
„Pane strážmistře, my jsme se nekousali. Nebo byste mé podezíral z něčeho takového?"
„Co jste tedy u šlaka dělali?"
„Něco jsme si říkali."
„Hm, to zní věrohodněji. Smím snad vědět, co jste si povídali?"
„Ano. Bylo by však lepší, kdybyste počkal, až odejdu. Anně by vám vše vyprávěla." Ta rychle odporovala:
„Kdepak, kdepak! Jen to řekni sám!"
„Sakra! Hm! Ano, proklatá historka! Víte, pane strážmistře, už nebudu bydlet dlouho u knížete voň Befoura."
„Tak, tak!"
„Ano, odstěhuju se."
„To jste si povídali s mou dcerou?"
„Vlastně ne - ale můžu to říct, protože to k tomu patří. Víte, kam se odstěhuju?"
„Ne."
„Já taky ne."
„Safra!" usmál se strážmistr, který již dávno uhodl, co se stalo, a nyní se pásl na Antonových rozpacích.
„Ptáte se mě, jestli to vím, a sám nic nevíte."
„No, vlastně bych věděl."
„Tak! Teď si protiřečíte!"
„Ne, vůbec ne. Nechtěl byste se náhodou vystěhovat?"
„Já? Proč bych se měl vystěhovat?"-
„Protože tento byt je příliš malý."
„Pro nás je velký dost."
„Pro vás ano, ale ne pro nás."
„Pro vás? Počítáte se mezi nás?"
„Ano, protože jednou dostanete zetě a budete muset táhnout se mnou."
„Hm! Mám dostat zetě a táhnout s vámi? Zní to, jako byste sám měl být mým zetěm!"
„No jasně! Zaplať Pán Bůh, konečně je to venku! Jeden ani neví, jak může být těžké vymámit souhlas! Jednou se ožením, to přetrpím, ale víckrát to neudělám!"
„Ach tak! Chcete souhlas?"
„Ano, pokud proti němu nic nemáte."
„Proti komu?"
„Proti Anně."
„Ach, co vás vede!"
„A proti mně?"

„Taky ne — ale pořád nechápu"
„Hrome, pořád se nemůžu vymáčknout! Prostě si myslím, jestli byste neměl nic proti svatbě a manželství."
„Milý příteli, jste zvláštní člověk! Víte, že na vás trpím, a přece se neumíte vyslovit. Jen to řekněte rovnou! Milujete mou dceru?"
„Jo, k sežrání!"
„Ach, proto jste se tu kousali! A co ona?"
„Souhlasí. Taky mě miluje. Co myslíte, můžu objednat ohlášky?"
„S požehnáním! Děti, už dávno jsem si všiml, jak to s vámi je! Měl jsem z toho radost a teď vám dávám souhlas i požehnání."
„Díky Bohu!" vyrazil Anton.
„To byla nejtěžší hodina v mém životě. Opravdu doufám, že se to už nebude opakovat.
„Ne, doufejme, že se to nestane!" prohlásil strážmistr.
„Pokud to bylo pro vás tak těžké, jistě prokážete v budoucnu svou lásku zřetelněji."
„Ó, brzy vás přesvědčím! Je velká jako dům. Jak to bude se zásnubami?"
„Dobře, dostáváte odvahu! Chcete čekat dlouho?"
„Čekat? Hm! Vůbec ne! Myslím si, že když dneska večer přijde Adolf-je totiž pozván - tak bysme mohli celou záležitost vyřídit najednou."
„Takže byste se zasnoubili již dneska večer? Máte nějak naspěch! No mně je to nakonec fuk."
„Dobře, výborně, pane strážmistře! Zásnuby dneska večer a co nejdřív zajdu k faráři, abych objednal ohlášky."
„Co nejdřív? Berete to opravdu zhurta! Svatba do třech týdnů?"
„Ano. Člověk by se měl oženit co nejrychleji, to je staré rodinné pravidlo, na něž nedám dopustit."
„Já taky ne. Dělejte jak chcete, děti, já souhlasím se vším." To se šťastnému policistovi hodilo. Hned vyrazil k faráři. Anně jej doprovodila ke dveřím, kde řekla:
„Víš, milý Antone, s těmi ohláškami tak nemusíš spěchat. Přece nehoří!"
„Ale hoří, a jak - tady, v srdci."
„Dobrá, ale nemusíš tam chodit hned dneska. Zítra bude víc času."
„Aj, na takovou věc mám čas už dneska, a na co má člověk čas, nesmí odkládat. Zajdeš pozvat Emílii Wernerovou?"
„Samozřejmě."
„Pak tě prosím, abys jí neřekla nic z toho, co jsem ti vyprávěl o Adolfovi. Nepotřebuje to vědět."
„Proč ne?"
„Protože - víš, pak by to pro něho bylo příliš lehké. Já to měl hrozně těžké, tak ať se taky namáhá! Ať jí to řekne sám, aby poznal, že pro člověka není snadné vyjádřit pocity lásky."
„Ano," usmála se,
„pro tebe to nebylo lehké, ale jiným se může vést jinak, pokud nemá z takových rozhovorů obavy."
„Opravdu? Jsi nějaká chytrá! Už jsi někoho měla?"
„Ne. Možná jsi slyšel, jak jsem se poznala s Knížetem bídy."
„Ano. Myslíš tu historku ve vinárně? Podobným pacholkům nedělá potíže mluvit o lásce. Jsou v tom zběhlí, dělají to pro potěšení, ale našinec, který to míní vážně, je na tom daleko hůř. Takže, nezapomeň na Emílii!" Políbil ji a odešel. Anně nejprve musela vše vysvětlit doma, a proto se mohla vypravit k přítelkyni až se soumrakem. Emílie byla připravena jít hned s ní, což bylo milé, protože jí mohla pomoci leccos zařídit. Když se její přítelkyně dozvěděla, že Anně má v úmyslu zajít k cukráři, ujistila se:
„Ne snad kvůli mně? To není nutné. Šetři peníze."
„Dnes to nutné je. Sejde se rodinná rada."
„Rodinná rada? Přece dnes nemáš narozeniny? Jinak bych o tom musela vědět."
„Ne, narozeniny to opravdu nejsou."
„Zřejmě má otec svátek?"
„Ne, nic takového."
„A co tedy? Pokud se sejde rodinná rada, tak se něco slaví, ne?"
„Zkus hádat!"
„Neuhodnu. Ach, směješ se a jsi tak šťastná! Jde snad o -Antona?"
„Ano."
„Konečně se vyjádřil?
„Dneska, před chvílí."
„Že by to byly rovnou zásnuby?"
„Ano, přál si to."
„Anně, jakou mám radost! Pojď sem, musím tě políbit, i když jsme venku! V té tmě nás nikdo neuvidí." Objala přítelkyni, políbila ji a pokračovala:
„Přeju ti samé štěstí a radost. Zasloužíš si to."
„Ty taky."
„Já? Myslím, že se nevdám."
„Opravdu?"
„Ano. Nikdo by mě nechtěl."
„Tomu sama nevěříš! Nejsi ošklivá ani stará! Co víc bys chtěla?"
„Nemluvme o tom!"

„A přece, budeme o tom mluvit! Jsem dneska moc šťastná a chtěla bych, abys i ty byla šťastnější. Doma nemůžeme mluvit mezi čtyřma očima, protože máme návštěvu, a tak jdeme teď oklikou, abych tě trochu vyzpovídala."
„To bude marné."
„Nemyslím. Předpokládáš, že jsem slepá a hluchá? Myslíš si, že když o tom nemluvíš, nemůžu to uhodnout?"
„Co bys měla uhodnout?"
„Máš tajné přání."
„Ó, to má každá mladá dívka."
„Myslím docela určité přání."
„O tom nic nevím."
„Nezapírej! Tvoje přání se podobá mému - má vztah k policii."
„Anně!"
„Mám pravdu?"
„Ne."
„Ale ano! Víš, kdo dneska večer přijde?
„Nuže?
„Adolf, přítel mého snoubence." Emílie zčervenala a bezděky se zastavila.
„To k tobě raději nepůjdu," řekla.
„Proč ne?"
„Já - ach, Anně, raději bych nešla!"
„Blázínku! Buď alespoň jednou upřímná a přiznej, že ho máš ráda!"
„Co je to platné? Opovrhuje mnou!"
„Opovrhuje? Proč?"
„Kvůli divadlu. Ještě jsem ti o tom neřekla. Když jsme bydleli ve Vysoké ulici, bydlel přímo naproti nám. Mohli jsme si vidět do oken. Často stál za záclonou a" Zarazila se, a tak Anně se smíchem dodala:
„A ty ses postavila do svého okna!"
„Ne, to jsem nechtěla říct. Musím jen přiznat, že se mi zdálo, jako by o mě měl zájem. Zdravil mě a smekal - odpovídala jsem mu, protože jsem nechtěla být nezdvořilá - íí
„A protože se ti líbil."
„I proto, přiznávám. Tak to šlo několik měsíců, aniž bychom spolu promluvili. Jednoho dne jsem byla v divadle. Ke konci představení mě spatřil. Měl volno a šel na představení. Přehlédla jsem schod a"
„Přehlédla jsi schod? Měla jsi zřejmě oči jen pro něho a pořádně ses nedívala před sebe!"
„Snad máš pravdu. Zkrátka a dobře, kdyby mě nezachytil, upadla bych."
„Byl tak blízko?"
„Ano, ale určitě jen náhodou."
„Ó, neznáš muže! Dál!"
„Odvedl mě ven a na ulici se zeptal, jestli jdu domů. Přitakala jsem, a protože bydlel naproti, měl stejnou cestu. Proto mě chtěl doprovodit.
„Pochopitelně jsi odmítla?" otázala se Anně. TÍ
„Chtěla jsem, ale nedokázala jsem to. Mluvil tak skromně, proto jsem mu nechtěla ublížit. Šel tedy se mnou."
„Jistě jste šli daleko od sebe?"
„Jsi dneska šťastná, proto máš náladu na vtipy. Šli jsme vedle sebe a bavili se o představení. Mluvil vzdělaně a vážně, tak - tak — vlastně ani nevím, jak to mám říct. Prostě jsem k němu musela mít důvěru. Ani nevím, jak k tomu došlo, že mě najednou vzal za ruku."
„Aha, teď přijde vyznání lásky!"
„Kdepak! Mluvili jsme o lecčems, ale o tomhle ne. Když jsme došli k domovním dveřím, rozloučil se a šel."
„Byl k tobě něžný?"
„Ne, alespoň ne tak, jak si myslíš. Poděkovala jsem mu a on pochopitelně řekl, že — řekl"
„Nu, co?"
„Že mě rád doprovodil a ještě raději by mě následoval celým životem."
„Ach, tedy skutečné vyznání lásky!"
„Kdepak! Jistě to byla jen uctivost."
„Myslíš? Tak usazený muž, jako je Adolf, nemluví takovým způsobem z pouhé uctivosti, na to se spolehni. Neptal se tě, zda by se s tebou mohl ještě někdy sejít?"
„Ne, jinak by mě určitě napadlo, že mě má aspoň trochu rád. Po těchto slovech mi jen podal ruku a odešel.
„Pak už jste se neviděli, až u mne?"
„Ano."
„Tomu nerozumím."
„Já ano. Krátce poté jsem musela vystoupit. Vzpomínáš si, vyprávěla jsem ti o tom!"
„Ano, to musel být hrozný večer!"
„Strašný. Otec nechtěl, ale musel poslechnout,icdyž nechtěl přijít o místo. Ze stejného důvodu jsem nemohla od--pórovat. Pochopitelně jsem si to nepředstavovala tak zlé, jaké to ve skutečnosti bylo. Když jsem se musela v šatně svléknout a natáhnout na sebe jen průhledný cár, myslela jsem, že se propadnu hanbou pod zem. Má role byla němá, účelem bylo předvést publiku téměř nahou dívku. Plakala jsem studem i rozčilením, ale nic nepomáhalo. Neměli slitování a vystrčili mě na jeviště."

„Hrůza!"
„Ani jsem se neodvážila otevřít oči!"
„To věřím. Na tvém místě bych zemřela studem! Tvá krása se ti vymstila."
„Krása?"
„Ano, Emílie, jsi krásná. Jako přítelkyně ti to můžu říct, ale mohlo tě to samotnou napadnout, jinak by tě nikdy neurčili k takové roli."
„Pak bych raději byla ošklivá. Když jsem se ocitla na jevišti, vzpomněla jsem si najednou na něho. Co když byl zrovna v divadle a viděl mě?"
„To by bylo jistě nepříjemné!"
„Nepříjemné? Ach! Odvážila jsem se podívat nahoru na policejní lóže. Představ si, seděl tam a díval se na mě! Myslela jsem, že umřu!"
„Chudáčku!"
„Chvěla jsem se po celém těle. Nedokážu říct, jak jsem se cítila. Připadala jsem si jako ve snu. Dneska už vlastně ani nevím, co jsem dělala. Když jsem se dostala domů, proplakala jsem celou noc."
„Nemůže ti nic vyčítat, musela jsi!"
„Jak by to mohl vědět!"
„Může se zeptat."
„Proč by to dělal? Vím jistě, že už o mé neměl žádný zájem."
„Odkud?
„Každý den ve stejnou dobu, kterou jsem přesně znala, stával u okna. Ráno po představení se však neukázal. Doufala jsem, ale víckrát jsem ho neviděla. Poptala jsem se a dozvěděla se, že se hned ráno po tom osudném večeru odstěhoval."
„To musela být náhoda!"
„Kdepak!"
„Je svobodný, měl garsonku, kde platí měsíční nebo jen čtrnáctidenní výpověď. Snad ji podal už dřív a odstěhování připadlo právě na toto ráno."
„Ne, vím to z doslechu. Vdova, u níž bydlel, mi to vyprávěla. Odstěhoval se bez výpovědi. Prostě řekl, že odchází, zaplatil celý příští měsíc a opravdu odešel. Důvod tedy ne-řekl, ale já ho znám. Nechtěl o mně slyšet, dokonce mě nechtěl ani vidět."
„Hm! Třeba je to úplně jinak."
„Ne. Můžeš si snad představit, jak mi bylo, když jsem se s ním u vás nedávno setkala. Nejraději bych se propadla do země."
„Naštěstí se to nestalo. On taky neodešel, což je znamením, že o tebe neztratil zájem."
„Zůstal ze slušnosti. Je jisté, že dneska přijde?"
„Ano. Je to Antonův nejlepší přítel, na zásnubách nesmí chybět."
„Nepřišla bych, kdybych nebyla tvou přítelkyní."
„Bereš to moc tragicky."
„Kdepak! Jen si pomysli, co se stalo později, jak se mnou jednali v Rollenburgu!"
„Nevinná!"
„To na věci nic nemění."
„Kdo ví, jestli to ví."
„On? Policista? Tajný policista? Vždyť to ví celý svět! Bude se to dokonce projednávat před soudem."
„Přesto by sis to neměla brát tolik k srdci. Vzpomeň si, jak se vedlo mně. Vyprávěla jsem ti, jakjsem byla před Vánoci vlákána do vinárny. Anton to ví, a přece by ho ani nenapadlo mi to vyčítat. Člověk nemůže za následky něčeho, co nezavinil. Pojď, tady bydlí cukrář. Nebudeme mluvit o hloupostech, dneska máme na práci lepší věci." Když se později dostaly do bytu strážmistra, oba policisté tam již byli. Anton oznámil, že byl u faráře, kterému předal nutné doklady, ale že i ona s otcem musí za ním zajít, aby podepsali svůj souhlas. Během vysvětlování se Emílii vrátila vnitřní rovnováha, jíž pozbyla, jakmile si po příchodu všimla, že obávaný a zároveň milovaný je již zde. Malá společnost hýřila veselím, hlavně když se Anton postaral o víno. Nemalou měrou k tomu přispěla uhlířova rodina. Prostí lidé tvrdili, že na tento večer nikdy nezapomenou. Kolem půlnoci Emílie řekla, že musí jít. Prosili ji, aby nepospíchala, nedala se však přemluvit. Jakmile se zvedla ze židle, vstal i Adolf.
„Co? Chceš taky odejít?" divil se Anton.
„Ano. Řetěz se roztrhne odchodem slečny Wernerové, a tak si myslím, že ti nebude příliš vadit, když taky půjdu."
„Proč to?"
„Dělený štěstí je jen poloviční."
„Ach tak!"
„Máte si o čem vyprávět a k tomu nepotřebujete slídila. Taky se můžete jen tak pozorovat. Přej existují spousty za-milovanejch, který na sebe celý hodiny cucej, aniž by při tom mluvili - a jsou šťastní. Zkuste to taky." Oba se rozloučili. Hned na ulici se jejich cesty dělily. Emílie měla zamířit vlevo, zatímco Adolf vpravo. Ten se ovšem nedal vůbec přirovnávat k Antonovi, jehož láska připravila o odvahu. Zeptal se, zda smí Emílii doprovodit, a ona souhlasila, třebaže váhavě. Část cesty prošli mlčky, teprve po delší době se zeptal:
„Pamatujete si ještě na večer, kdy jsem šel po vašem boku stejně jako dneska?"
„Ano," přitakala.
„Smí to bejt jako tenkrát?" Vzal ji za ruku. Nebránila se.

„Tehdy jsem vás směl vést, že jo?" zeptal se.
„Snad."
„Ach, už si na to nepamatujete?
„ixc.
„Takže vám byl můj doprovod úplně lhostejný?" Neodpověděla. Proto pokračoval:
„Tehdy jsem si myslel, že vás ještě častokrát uvidím, těšil jsem se - ale už se to bohužel nestalo." Tiše vzlykla, což mu neuniklo.
„Víte snad, slečno Wernerová, jak rád jsem stával u okna a díval se k vám?"
„Občas jsem vás tak vídala."
„A najednou jsem zmizel."
„Ano," vydechla - přece odešel kvůli ní!
„Mělo to svůj důvod, kterej vám dneska řeknu, i když je třeba už pozdě. Znala jste moji tehdejší bytnou?"
„Ano." ,3yla to bezdětná vdova, docela hezká. Už delší dobu jsem pozoroval, že o mě jeví zájem, což mi bylo docela proti srsti. A onoho večera viděla, že jsem vás doprovodil domů. Začala žárlit. Upřímně mi řekla o svých citech. Jednoduše jsem jí odpověděl, že mi není po chuti, a ona hned začala kvílet, naříkat a ječet. Zažil jsem odpornou scénu, v jejímž důsledku jsem prohlásil, že se hned následující den přestěhuju do ji-nýho bytu. Tak se taky stalo, proto jsem už nestál u okna." Tu Emílii bodlo u srdce.
„Proto jste se tak rychle odstěhoval?" ptala se.
„Ano. Myslela jste si něco jinýho?"
„Ano," ujelo jí.
„Smím vědět co?"
„Ó, raději ne, nedokážu o tom mluvit."
„Jak si přejete, slečno. I přesto jsme se mohli později vidět, dá se zařídit všecko, co si člověk přeje, ale"
„Ale vy jste nechtěl!" přerušila jej.
„Cože? Myslíte si, že jsem vás nechtěl znova vidět?"
„Ano."
„To se teda pletete! Byl jsem šťastnej, že jsem vás mohl onoho večera doprovodit, napadlo mě, že by se to mělo dít častěji, ale mělo to bejt jinak. Když jsem se druhej den dostavil do kanceláře, dozvěděl jsem se, že se tu usadil jistej cizinec, kníže voň Befour. Hledal dva policisty a nakonec se rozhodl pro mě a Antona. Museli jsme se však odstěhovat k němu do Palácový ulice. Zaměstnal nás a byla to fuška. Makali jsme ve dne v noci a naše touhy musely stranou. Až teď je to volnější. Jakmile jsem se od Antona dozvěděl, že jde na návštěvu ke strážmistrovi, neváhal jsem a šel jsem s ním." Odmlčel se. Beze slova šla vedle něho, a tak se zeptal:
„Asi se zlobíte, že vám vnucuju svoje záležitosti, který vám můžou bejt lhostejný?"
„Kdepak!"
„Byla byste radši, kdybych se neodstěhoval?"
„Vaše rychlé zmizení mě překvapilo."
„A rozesmutnilo?"
„Pane Adolfe!"
„Promiňte, nechtěl jsem vám ublížit, taky bych vás nechtěl rozzlobit. Když jsem dneska pozoroval, jak je můj kamarád šťastnej, přál bych si na tom bejt jako on. Sotva jsem vás prvně spatřil, viděl jsem ve vás hvězdu, a tahle myšlenka »ř dodnes neopustila. Pamatujete si slova, který jsem řekl při loučení před vašima dveřma?"
„Ano."
„Ach, nezapomněla jste je? Děkuju!"
„Vždyť to byl jen žert!"
„Žert? Myslíte si, že jsem nemluvil vážně?"
„Ano, to si myslím."
„Proč?"
„Protože - protože" Zarazila, se. Nevěděla, co má říci - pravdu určitě ne!
„Protože -? Ach, jak rád bych slyšel vaši odpověď! Měla by pro mě velkou cenu."
„Ach, nyní vím, že nejen žertujete, ale dokonce se mi posmíváte!"
„Posmívám? Je možný, abyste si myslela něco takovýho?"
„Myslím si to, taky je to pravda. Jak by pro vás mohla mít taková odpověď cenu?"
„Obrovskou cenu! Víte, slečno Wernerová, nejsem žád-nej zelenáč a dělám vážnou práci. Nemluvím a nemyslím jako osmnáctiletej kluk, kterej dneska cítí tak a zejtra zas jinak. Tehdy jsem vám řekl, že bych s vámi šel celej život - a byl jsem při tom náramně vážnej. Věříte?"
„Nemohu tomu věřit!"
„Proč? Klidně mi to řekněte!"
„Kdepak! Tady bydlím. Prosím, rozlučme se, už je pozdě."
„Ano, je pozdě," řekl smutně.
„A pro mě dokonce příliš pozdě."
„Co tím myslíte?"
„Abych splnil služební povinnosti, zameškal jsem soukromý a osobní štěstí.
„Ještě ho najdete."
„Mám-li ho najít, tak jedině u vás."-

„Bože, nevím, co si mám myslet! Vždyť mě neznáte!"
„Ale ano, výtečně!"
„Víte, co jsem dělala?"
„Taky to vím."
„Pak můžou být vaše slova jedině výsměchem, který jsem si však nezasloužila! Dobrou noc!" Vytrhla ruku z jeho a chtěla odběhnout. Byl rychlejší uchopil ji znovu za ruku a prosil:
„Slečno Wernerová, řekněte mi jedno, než odejdete, jen jediný: nenávidíte mě?"
„Ne."
„Takže se nemůžeme rozloučit takovým způsobem. Prosím, pojďme ještě kousek cesty!"
„Ne, je pozdě, musím domů! Kdyby nás tu tak někdo viděl a poznal mě!"
„Tak by poznal i mě - a neradil bych nikomu, aby o nás dvou nějak špatně smýšlel. Ne, tuším, co si teď myslíte, ale jste vedle! Chci s vámi mluvit zcela otevřeně, opravdu upřímně, jak se to povede jen jednou za život. Nemůžu vás však nutit, abyste šla se mnou, chci ctít vaši vůli. Řekněte, nezdržela byste se tu se mnou chvilku, i když je tak pozdě?" Zaváhala, teprve po chvíli zašeptala:
„Otec čeká, musím domů!" Tu pustil její ruku a prohlásil:
„Je to vaše vůle a můj rozsudek. Žijte blaze, slečno Wernerová. Asi se hned tak neuvidíme, ale všichni holt nemůžou bejt šťastný! No, nevadí! Dobrou noc!" Odcházel. Mluvil velice smutně. Poznala, že jeho slova pramení ze srdce. Nepřemýšlela a neuvažovala, jen následovala své pocity, když za ním rychle pospíšila a položila mu ruku na rameno.
„Počkejte!" řekla.
„Takhle se nemůžeme rozejít. Musíme se vyslechnout."
„To je správný. Děkuju vám." Přidružil se k ní, pomalu kráčeli dolů ulicí. Nepokoušel se vzít ji za ruku. Poté začal chladným tónem:
„Chtěl jsem k vám bejt upřímnej a doufám, že mi to nebudete zazlívat. Mám totiž talent na kreslení a ve chvílích volna se věnuju štětcům a paletě. Moje smysly mají cit pro harmonii a krásu - a vy jste krásná." Odmlčel se. Snad si myslel, že odpoví, avšak mlčela.
„Když jsem vás spatřil poprvé u vokna, viděl jsem jen váš obličej a hlavu. Máte zvláštní tvář, neumím to říct přesněji, snad něco mezi světicí a madonou, i když to není přesný. Když jsem vás později viděl celou, můj zájem se zdvojnásobil. Jste obrazem čistýho, nevinnýho panenství, a přece dokážete vzbudit opačné myšlenky. Zprvu jste ve mně vyvolala jen tenhle zájem, ale později jsem si všiml i vaší pracovitosti a píle, s nimiž jste se obětovala pro rodinu, a čím víc jsem vás pozoroval, tím můj zájem rostl - vrůstal mi do srdce, až ho úplně naplnil. Nevinná účast se změnila ve vroucí lásku. Nemluvíte - posloucháte mě vůbec?"
„Ano," zašeptala.
„Můžete si představit, jak jsem byl šťastnej, když jsem vás poprvé doprovázel domů. Chtěl jsem s várna mluvit o svejch citech, leželo mi to na jazyku, ale madona ve vaší povaze mi v tom zabránila. Bylo by však lepší, kdybych promluvil, protože pak nadešla doba smutku. Naštěstí netrvala dlouho.
„Onen večer v divadle?" zeptala se.
„Ano."
„Byla jsem nevinná!"
„Nevěděl jsem to, měl jsem právo na omyl. Navíc jsem byl ve stejný době zaměstnán u knížete voň Befoura a nastěhoval jsem se k němu. I přesto jsem na vás myslel a ptal se po vás. Dozvěděl jsem se, že vás ke všemu přinutili."
„Ano, Bůh to dosvědčí."
„Váš otec by přišel o práci, kdyby neposlechl."
„To jediné mě k tomu dohnalo."
„Dověděl jsem se, jak jste to nesla, a najednou mi vás bylo nekonečně líto, tím spíš, že jsem vás nevědomky odsoudil. Moje láska se tím jen zvětšila, a když jsem slyšel i ostatní, tak - tak —jo, při Bohu, kdybych to tehdy věděl včas, hned bych jel do Rollenburgu a všem těm ďáblům s lidskou tváří bych utrhal hlavy!"
„Taky tam jsem se dostala nevinně. Netušila jsem úmysly toho člověka, který mě najal na místo pokladní. Přijala jsem, neboť zaplatil zálohu, když otce propustili."
„To vím z vyprávění Holma a Zandera, který vás zachránil."
„Nikdy mu to nezapomenu. Takže vám všechno vyprávěl, všechno? Ó, Bože!"
„Chápu, že vás to bolí, ale na druhou stranu to dokazuje, že máte dar, kterým obšťastníte muže, kterej to s várna myslí vážně."
„Snad všechny mé nepříjemnosti vyšly z mé krásy, jak jste to pojmenoval."
„Ať je to nyní jinak! Řekl jsem, že vás miluju, a věřte mi, že to myslím vážně. Vkládám osud do vašich rukou, Záleží jen na vás, budu-li šťastnej. Vyřkněte rozsudek!" Zůstal stát, takže i ona po několika krocích zastavila. Nějakou dobu stáli mlčky. Bojovala sama se sebou. Nevydržel hledět na její dmoucí se prsa a bledý obličej, trvalo to příliš dlouho.
„Je to pro vás opravdu tak těžký?" zeptal se.
„Ano."
„A přece je to tak snadný!"
„Kdepak, není!
„Vždyť si máte vybrat jen mezi ano a ne. Prosím, mluvte!
„Pak - ne!" vyrazila ze sebe. l Odvrátil se a řekl: i
„Takže ne! Jen kdybych věděl, proč!"
„Víte to!"

„Bože, nevím!"
„Viděl jste mě na jevišti"
„Byla jste přinucena! Nebo jste nikdy neslyšela, že tanečnice a zpěvačky, který ukazujou svoje vnady za vstupné, se často stávají později i baronkama?"
„Já nejsem tanečnice!"
„Tím lip!
„A co - Tau-ma?"
„Tou jste nebyla!"
„A scéna v Rollenburgu! Jsem v tom nevinně, ale přesto se to nedá zapomenout."
„Ne nedá, ale na to se nesmí zapomenout, slečno Wernerová. Celá vaše rodina žila dlouhou, dlouhou dobu v utrpení a je načase, abyste poznali lepší život. Zopakuju svoji otázku: nenávidíte mě?"
„Ó ne!"
„Jsem vám tedy lhostejný?" Neodpověděla. Slyšel její zrychlený dech - uchopil ji za ruku, sklonil se k ní a opakoval:
„Jsem vám tedy lhostejný?"
„Ne," vydechla.
„Bože! Takže mě milujete?"
„Ano." Tu ji k sobě pomalu a zlehka přivinul, položil jí obě ruce na hlavu a řekl:
„Na tenhle okamžik nikdy nezapomenu. Prosím, Emílie, řekni mi to ještě jednou. Miluješ mě?"-
„Ano, moc."
„Tak bud od tyhle chvíle pořád šťastná, šťastná jako žena, kterou správnej muž dokáže nosit na rukou!" Políbil ji na vlasy místo na ústa nebo na tvář. Madona ukrytá v jejím vzezření na něho silně působila. Emílie tiše vzlykala.
„Proč pláčeš?" zeptal se. Musel svou otázku zopakovat, než mu odpověděla:
„Štěstím."
„Ses opravdu šťastná?"
„Jak bylo vždy mým přáním."
„Holt se tohoto štěstí držme a nebuďme mu nevěrní. Pojď!" Vzal ji za paži a vedl ji zpět. U domovních dveří se zeptal:
„Máš klíč?"
„Ano."
„Prosím, dej mi ho!" Odemkl, vstoupil a otevřel vrata do dvora.
„Jestli se nepletu, bydlíš nahoře ve třetím patře, kde svítí dvě vokna?"
„Ano."
„Myslíš, že tvůj otec ještě nespí?"
„Určitě, i ostatní. Nikdy nejdou spát, dokud se nevrátím."
„Tak pojďme nahoru!"
„Půjdeš se mnou?" divila se.
„Jo. Nebo nemám?"
„Na navštěvuje přece jen poněkud pozdě. Chceš-li si promluvit s otcem, tak přijď zítra."
„Ó, dozvědět se o štěstí, na to není nikdy pozdě. Je to moje první prosba, nesmíš odmítnout."
„Nejsou už připraveni na návštěvu."
„Jen pojď!" Měla zcela pravdu. Celá Wernerova rodina dosud bděla. Dnešní návštěva knížete a lékaře byla pro celý den jakýmsi požehnáním. Neustále se bavili o obou mužích, a tak míjel čas, aniž by to pozorovali. Tu zaslechli kroky na schodech.
„Emílie jde," řekla Laura, která seděla nevinně ve vězení.
„Přicházejí dva," mínil Werner.
„Rozeznávám kroky muže. Kdo by to mohl bejt?" Do místnosti vstoupila Emílie, za ní Adolf. Bývalý divadelní sluha jej znal. Věděl, zeje tajným policistou, a proto se nesmíme polekal, když spatřil dceru v jeho doprovodu. Co se stalo?
„Dobrej večer!" odpověděl na uctivý pozdrav Adolfa.
„Přicházíte dost pozdě - co se stalo?"
„Něco důležitýho, pane Wernere, jinak bych vás tak pozdě neobtěžoval."
„Téměř se mi zdá, jako by jste moji dceru zatknul!"
„Nemusíte se lekat, i když jsem ji skutečně zatknul."
„Bože!"
„Ano, dokonce na velmi dlouhou dobu."
„Pročpak, proč?!"
„Protože se máme ze srdce rádi." Werner na něho vrhl nechápavý pohled.
„Žertujete!" zvolal konečně.
„Mluvím vážně, milý pane!"
„Chcete snad říct, že Emílii milujete?"
„Ano, ale nejdřív bych si s várna rád popovídal o něčem jiným. Moje láska k vaší dceři nemůže bejt dostatečným důvodem vyrušit vás o půlnoci. Musím vám oznámit věci, který jsou tak radostný, že jsem je nechtěl odkládat na zejtřek. Víte, že jsem policista, a jako takovej vím leccos, co se druhý nedovědí. Takže nejdřív: Leda se přiznala."
„Opravdu?" zvolala Laura.
„Ano. Dozvěděla se o smrti poručíka voň Scharfen-berga, a to ji tak přemohlo, že složila otevřený doznání."
„Díky Bohu!" prohlásil Werner.

„To určitě urychlí jednání, takže vyšetřování proti ní bude brzy u konce."
„Samozřejmě."
„A o nevině my dcery se již nemusí pochybovat, nebo ano?"
„Je prokázána."
„Jak vám děkuju! To je každopádně zpráva, s níž jste nemusel čekat na ráno."
„Ach, nesu i další zprávy."
„Opravdu?"
„Ano. Cirkusovej ředitel Baumgarten přijel dneska s celým osazenstvem."
„Bude nějaký představení?"
„To ne, jsou tu jako zatčení."
„Sakra!"
„Budou souzeni, protože tady mají spoluviníky, například pana intendanta."
„On že by byl spoluviníkem?"
„Ano, byl zatčen."
„Je to možný?"
„Sám jsem ho zatkl a odvedl do cely."
„Ach, dobře mu tak!"
„Ano, sám víte nejlíp, jak jednal s vaší dcerou."
„Zůstane v úřadě?"
„V žádným případě. Ostatně velké změny nastanou v celém aparátu rezidenčního divadla. Snad je možný, že dostanete zpátky svoje místo."
„To by bylo fajn!"
„Nebo jiný místo."
„Jaký?"
„Hm! Slyšel jste, co se stalo s pokladníkem?
„Ano."
„To, to by bylo místo pro vás!"
„Bože, to jo - ale tak dobře se našinci nepovede."
„Proč ne?"
„K tomu je zapotřebí protekce."
„Máte ji."
„A peníze na kauci."
„Ty máte."
„Ó je, já a mít protekci nebo dokonce peníze na kauci?!"
„Jistěže, máte obojí."
„Kde?"
„Tady, v mé kapse."
„Tomu nerozumím!"
„Budu srozumitelnější. Zde to máte černý na bílým!" Vytáhl a podal mu dekret. Werner četl, poté radostně vykřikl a zeptal se:
„Je to pravda?"
„Jasně."
„Komu za to vděčím?"
„Knížeti voň Befourovi."
„Jemu! Bože, takový překvapení, takový štěstí! Ženo, děcka, jmenovali mě divadelním pokladníkem, kníže za mě zaplatí kauci. Je konec bídě a starostem!" Tato zpráva pochopitelně vyvolala nepopsatelný dojem. Propukli v jásot. Emílie podala svému milému ruku a s očima plnýma slz řekla:
„Proto jsi chtěl jít se mnou nahoru! Tajnůstkáři, děkuju ti z celého srdce!"

KAPITOLA DRUHÁ Zmařený útěk

Večer se do bytu zatčeného lékárníka Horná dostavil úřední posel a oznámil příslušníkům rodiny, že zatčený zemřel. Jak se zdálo, jeho zpráva nevyvolala ani úlek, ani smutek. Rychle se zeptali:
„Kdy umřel?"
„Dvě hodiny po poledni."
„Vždyť nebyl nemocněji"
„Dostal chrlení krve."
„Kdy bude pohřbenej?"
„Samozřejmě v zákonné lhůtě."
„Kde?"
„Na hřbitově, ne?"
„Jistě, ale kdo ho má pohřbívat, my nebo soud?"
„To se uvidí. - Mou povinností bylo oznámit vám, že zemřel." „Pak tedy odvezli mrtvolu do márnice?"
„Ne, zatím leží ve věznici."

„Pročpak? Tam se přece mrtvoly nenechávaj?!"
„Jistě ne. Musíme se však přesvědčit, je-li opravdu mrtev."
„Jak to? Když je mrtvěj, tak je mrtvěj!"
„Ano, pokud je mrtev. Na shledanou!"
„Prosím, smíme ho vidět?"
„K čemu?
„Musíte přece uznat, že máme právo naposled vidět vlastního otce!"
„Ano, to chápu. Určitě se budete moci zúčastnit pohřbu. Obraťte se raději na pana asesora voň Schuberta. O všem rozhodne z úřadu vyšetřujícího soudce."
„Snad bysme mohli vidět mrtvolu ještě před pohřbem."
„O tom pochybuji. Zeptejte se pana asesora." Odešel. Po nějaké době stará řekla:
„Konečně! Takže dvě hodiny po poledni! Obživne zej-tra ve stejnou dobu. Do márnice ho nedali, tak jak mu máme pomoct? Mám o něho strach."
„Zdá se, že mají podezření," mínila Jette.
„Jo, to bylo jasně poznat z jeho řeči."
„Jestli ho nechají ve vězení a on znova obživne, je celej plán v háji. Matko, uděláš nejlíp, když hned půjdeš za tím asesorem Schubertem. Musíme vědět, kdy a kde otce uvidíme."
„Kdybych ho mohla vidět hned, mám s sebou vzít prášek, kterej potřebuje?"
„Ne. Mohli by tě prohledat. Nejdřív se musíme dovědět, kdy ho budeme moci vidět." Stará se vydala na cestu. Později se vrátila celá nešťastná. Bylo jí řečeno, že včas budou informována ona i její děti, kdy bude Horn pohřben. Vidět ho však nemohou. — Ve stejné době se doktor Zander dostavil ke státnímu ná-vladnímu a řekl mu, že provedl rozbor krevní tekutiny.
„Jaký je výsledek?"
„Nemohu své podezření nechat padnout. Jasný výsledek dosud nemám, ten získám teprve chemickou analýzou. Podle mého mínění jeví krevní tekutina zvláštní vlastnosti. Prosím, abyste oba mrtvé nespouštěli z očí."
„Poslechnu, dokud nebudete hotov se svými rozbory. Jak dlouho to bude trvat?"
„Téměř celý den."
„Ó běda! Takže až zítra?"
„Ano. Sám se dostavím." Obě mrtvoly byly uzamčeny na nemocničním oddělení, klíčník je chodil každou hodinu kontrolovat. — Odpoledne byli přivezeni zatčení z Rollenburgu. Sotva pro ně stačily cely. Naneštěstí v noci jeden z těchto lidí vážně onemocněl. Když jej okresní lékař následujícího dne prohlédl, vysvětlil, že dostává nervovou horečku a že ho nemůže léčit v cele. Musel být přenesen do nemocničního oddělení.
„Máme tam dvě mrtvoly," prohlásil strážmistr.
„Musí ven."
„Kam?"
„Do márnice na hřbitov."
„Pan státní návladní to zakázal."
„Ach, nesmysl! Jsem lékař a zde se jedná o nemoc a smrt. Já vím nejlépe, je-li někdo mrtev nebo ne. Pokud rozhodnu, že pacient přijde na oddělení, platí to a všichni musí poslechnout."
„Je mi líto, pane doktore, ale musím se řídit příkazy státního návladního."
„Dobrá! Sám za ním hned zajdu. Poznáme, jestli tu platí víc doktor Zander nebo já!" Po chvíli se vrátil v doprovodu státního návladního. Oba i se strážmistrem se odebrali na nemocniční oddělení, kde lékař znovu prohlédl obě mrtvoly.
„Je směšné pochybovat v tomto případě o smrti!" pravil.
„Kdo si myslí, zeje v těchto tělech život, musí být šílený!"
„Hm!" hučel návladní.
„Musí ten nemocný opravdu sem?"
„Ano. V cele ho nemohu nechat."
„Pak musíme dát mrtvoly pryč.
„To také tvrdím.
„Ale kam?
„Samozřejmě na hřbitov!"
„V žádném případě! Zatím je nemohu propustit z vazby.
„Skutečně věříte doktoru Zanderovi?"
„Nevěřím nikomu - tady se nejedná o víru nebo nevíru, zde jde o mou povinnost, kterou musím splnit. V tomto případě jde o nutnou opatrnost, kterou nesmíme porušit.
„Dělejte, jak chcete! Já trvám na odstranění těl.
„Souhlasím. Pane strážmistře, je místo v uhelně?
„Ano."
„Jak je to se zámkem?"
„Je bezpečnej. Silné dveře mají závěsnej zámek, kterej bez mého povolení nikdo neodemkne."
„A okna?"
„Žádná tam nejsou. Světlo tam vniká jen dvěma malými otvory pro vzduch."
„Dobrá. Uhelna navíc leží na vězeňském dvoře, chráněném stěnami. Tam budou mrtvoly stejně bezpečné jako tady."
„A," dodal lékař ironicky,

„také tam se můžete každou hodinu přesvědčit, jestli vám náhodou neutekly."
„Od toho můžeme upustit. Pane strážmistře, zařiďte to!" Po krátké době byly dopraveny mrtvoly do uhelny, nevelké místnosti se silnými stěnami. Postavili tam dvě prosté dřevěné lavice, na něž mrtvoly položili. Když se tam po chvíli návladní podíval, projevil svou spokojenost, ale přece jen se vrátil k rozhodnutí hodinových kontrol, které měli na starosti klíčníci. Tak se stalo. Při každém úderu hodin se dveře otevřely a jeden z mužů vstoupil, aby se přesvědčil, že je vše v pořádku. Krátce po jedné hodině po poledni se ozval z uhelny hluk. Zarachotilo padající uhlí, nebo to byl chrčivý povzdech? Chvíli bylo ticho, pak se ozvalo polohlasné zakašlání, na- J sledované polohlasným zíváním - a najednou se začala mrtvola zbožného obuvníka pohybovat! Stáhl ze sebe prostěradlo, do něhož byl zamotán, a posadil se.
„Hrome!" zamumlal, rozhlíželse se kolem.
„Kde vlastně jsem? Brrr! Je tu mrtvola! A já - ach, i já vypadám jako mrtvý! Co se stalo?" Vzpomínal. Tu se mu rozjasnilo, všechno si vybavil.
„Správně, správně! Vzal jsem si jed a zemřel jsem. Á, to byla neopatrnost! Starý apatykář není jen schopný míchač jedů, ale i pravdomluvný muž! Skutečně jsem se znovu probudil a ležím tady. Podívám se na něho!" Stáhl lékárníkovi prostěradlo z obličeje a osahal jej.
„Studený jako led! Ještě je mrtvý! Hu! To je něco! Kdyby se tak neprobudil a zůstal mrtvý! Ale ne, vždyť si vzal jed později než já, takže se probudí později. Kde to jsme? Zřejmě v uhelně. Kde leží? Uvnitř vězení? To by bylo fatální! Musím se podívat ven" Vstal, odhodil prostěradlo teprve nyní zjistil, zeje zcela nahý.
„Zatracená práce!" mumlal.
„To je prokletá historka! I kdybychom se dostali ven, nemůžeme běhat nazí! Nu, podíváme se, kde jsme!" Přistoupil k otvoru a snažil se vyhlédnout ven. Poznal, že je dosud uvnitř věznice. Také zpozoroval klíčníka, který vystoupil z protilehlých dveří a zamířil přes dvůr rovnou k němu.
„Jde ke dveřím!" mumlal.
„Sakra, kdyby tak vešel! Musím zpátky na lavici a zabalit se do prostěradla!" Přikryl Hornův obličej, sám se natáhl a zabalil se jako před tím. Slyšel odemykání zámku, zaznělo cinknutí závěsu, dveře se otevřely a vstoupil klíčník. Vrhl pátravý pohled do míst- nosti a opět zamkl. Teprve po delší době se Seidelmann odvážil znovu vstát. V duchu pocítil opět obavy, ale nezbývalo mu než počkat, dokud se nevzbudí jeho společník. Minula hodina, která se mu zdála být věčností. Poté se dostavil klíčník. Obuvník jej včas zpozoroval a stačil ulehnout na lavici. Když se úředník vzdálil, Seidelmann se napřímil a v duchu si řekl:
„Jak se zdá, kontrolují nás každou hodinu! To je k - co to bylo?!" Zachytil zvuk, který vyšel od Horná. Muž pod prostěradlem se začal hýbat. Seidelmann odhrnul prostěradlo z jeho obličeje a pohlédl do dvou strnulých očí:
„Horné!" zvolal. Lékárník neodpověděl.
„Home!"
„Co-co?"
„Vzpomeňte si! Víte, kde jsme?"
„Ne-ne--ne!"
„Poznáváte mě?" Tázaný jej delší dobu pozoroval, potom odpověděl:
„Ne - ano — Seidelmann!"
„Konečně! Byli jsme zatčeni!"
„Jo."
„A mrtví."
„Mrtví-jed!" Trhnutím se posadil. Tato dvě slova mu vyjasnila paměť. Rozhlédl se a zeptal se:
„Jak dlouho jste vzhůru?"
„Skoro dvě hodiny."
„Vidíte! Přesně, jakjsem řek! Moje léky jsou přesný jako hodinky. Už víte, kde jsme?"-
„V uhelně věznice."
„Nejsme venku?" Ne." "Proklatě!"
„Každou hodinu chodí na kontrolu."
„Kdo?"
„Klíčník."
„Takže mají podezření!"
„Jak se zdá!"
„A jsme nazí! K čertu! Je jistý, že nám nevěří. Jak můžeme utéct, když nemáme šaty?"
„Ach, klidně bych utíkal nahý, jen kdybych se dostal na svobodu!"
„Aby vás hned zatkli! Ne, musíme sehnat šaty!"
„Kde a odkud?"
„Něco se jistě najde. Nejdřív zjistíme, jestli se dá vůbec utéct." Přistoupil k otvoru a vyhlédl ven.
„Nepříjemný pohled!" poznamenal Seidelmann.
„To je pravda. Uhelna stojí u zdi vězeňskýho dvora, aspoň pět loket vysoké. Přelézt se nedá. Tamhle jsou vrata, ale nemáme klíče — ach!"
„Co je?"
„Mám nápad!"
„Jaký?"
„Neříkal jste, že každou hodinu přichází klíčník na kontrolu?"
„Ano."

„Nosí s sebou klíče?"
„Spatřil jsem v jeho ruce svazek klíčů."
„Výborně!"
„Jak to?"
„Půjčí nám klíče, abysme se dostali ze vrat."
„To udělá? Hm!"
„Taky nám půjčí šaty."
„Jak to?"
„Neuhodnete?"
„Chcete ho uplatit?"
„Takovej pokus by se nám nevyplatil. Ne, nebudu s ním mluvit, vždyť jsem mrtvěj!"
„Co tedy chcete dělat?"
„Pustíme ho dovnitř a zabijem ho."
„Hm! Budou ho postrádat."
„Do ty doby budeme pryč."
„Za jasného dne?"
„Nesmysl! Počkáme na setmění."
„Ach tak! Začínám rozumět."
„Klíčník vejde, aby se na nás podíval. Vrhnem se na něho a sebereme mu šaty i klíče."
„Šaty budou jen pro jednoho."
„To je pravda - ale vidíte támhle na šňůře kabát do deště?"
„Ano."
„Patří určitě strážmistrovy. Pokud ho nechá venku do setmění, je nám pomoženo. Vy jste delší, vezmete si šaty klíč-níka, já jsem menší, a tak se spokojím s kabátem. Odejdem odtud jako pán a paní, dokonce branou, kterou vidíte támhle."
„A potom?"
„Nejdřív musím k sobě domů."
„Nesmysl! Chcete se hned nechat chytit?"
„Ne, nezjistí náš útěk tak rychle. Poučil jsem rodinu pro případ, že se dostáném do márnice na hřbitově. Protože nás ale dali sem, zůstali doma v nejistotě, co mají dělat."
„Dozvěděli se o vaší smrti?"
„Každopádně. Museli je informovat. Čekají. Musím tans aby si vzal oblečení. Kam půjdete vy?"
„Hm, to je zlá věc. Moje důvěrníky určitě sebrali"
„Nepochybně."
„A na ostatní se nemohu obrátit."
„To ne!"
„Vlastně jsem chtěl ke knížeti voň Befour, abych s ním zúčtoval."
„Větší hloupost byste nemoh vymyslet. Účtujte s ním později. Dneska se musíme dostat ven z města. K tomu po-třebujem oblečení a peníze."
„Špatné, to je špatné!" bručel Seidelmann.
„Co?"
„Opravdu nevím, kam. Zítra a pozítří získám dostatek peněz, ale ne dneska, protože se nemohu nikomu svěřit. A právě to je nejdůležitější starost."
„No, snad si poradíme. Co myslíte, zůstanem spolu nebo ne?"
„Jistěže."
„Odkud seženete peníze?"
„Od dobrého přítele."
„Kdo je to?"
„Hm! To je vedlejší!"
„Ne! Máme-li zůstat spolu, potřebuju vědět všechno. Umožnil jsem vám útěk a teď vyžaduju vaší důvěru."
„Dobrá! Míním správce z Hirschenau."
„To je zámek barona voň Helfensteina?"
„Ano."
„Je ten muž spolehlivej?"
„Nad pochyby. Byl důvěrníkem barona i mým. Určitě nás schová, dokud se celá záležitost neuklidní."
„A peníze?"
„Budeme jich mít dost. Znám jisté místo, kam si Král lesa odkládal drobné. Je to nahoře v kopcích."
„Takže peníze jsou jisté?"
„Peníze i zboží. Je to ve staré opuštěné šachtě - pozor, klíčník!" Rychle se zabalili do prostěradel a natáhli se na lavice. Klíčník odemkl, vrhl dovnitř pátravý pohled a opět odešel.
„Takhle to dělá vždycky?"
„Ano."
„Takže nevstupuje dovnitř?"
„Ne. Těžko ho dostaneme."

„Ó, přijde dovnitř, o to se postaráme!"
„Jak?"
„Nu, položíme prostěradla podélně na lavici. Všimne si, že se uvnitř něco dělo, a proto se půjde přesvědčit. Postavíme se vedle dveří a hned ho popadnem."
„Bude volat o pomoc."
„Pchá! Leknutím ze sebe nedostane slovo. Jen se nechtě popadnout dvěma mrtvolama, aniž byste se polekal!"
„Máte pravdu."
„Aby vše proběhlo hladce, rozdělíme si role. Jsem menší než vy, ale vezmu si klíčníka na starost jako první. Chytím ho za krk a stisknu, aby nemohl volat Vy mu vezmete lampu, kterou určitě přinese, a hned zabouchnete dveře."
„Dobře! Doufám, že se to povede."
„Svlíkneme ho, vy se pak oblíknete do jeho šatů. Zajdete přes dvůr pro kabát. Hned potom se pokusíme vyjít z vrat. Budu sice napůl nahej, ale toho si snad nikdo nevšimne. Slyšel jste bít hodiny?"
„Až se znovu ozvou, bude přesně pět."
„Budeme muset mít trpělivost. Fatální! Navíc je tu zima."
„Neříkal jste dřív, že byste mohl sehnat peníze?"
„Ano. Když se postaráte o budoucnost, zajistím prostředky na nejbližší dobu. Půjdem rovnou ke mně. Rychle se převlíkneme a já vezmu všecky peníze, co najdu doma. Do Hir-schenau to určitě bude stačit."
„Snad nás nedostanou již cestou k vám!"
„Kdepak! Nikdo nebude vědět, kdo jsme. To mi nedělá starosti. Nejdůležitější je dostat se za bránu. Tam budem mít vyhráno. Kdyby nás čapli, nemáme co ztratit. Šanci ale musíme využít." Čas míjel. Den se chýlil ke konci, začalo se stmívat. Ve stejné době přijela k soudnímu ústavu drožka, z níž vystoupil kníže doprovázený doktorem Zanderem. Ihned se odebrali do kanceláře státního návladního. Sotva je úředník spatřil, vstal a zvolal:
„Zdá se, že spěcháte. Stalo se něco?"
„Doufejme, že ještě ne," odvětil kníže.
„Právě ke mně přišel doktor Zander a sdělil mi, že krevní tekutina obsahuje alkaloid, jehož jméno sice zatím nemůže určit, ale který se nikdy v krvi člověka nevyskytuje. To podepřelo jeho pochybnosti. Musíme ihned k mrtvým. Doufám, zeje vše v pořádku, pane státní návladní?"
„Všechno, všechno!"
„Mrtvoly leží stále na nemocničním oddělení?"
„Ne, v uhelně."
„Ach! Proč to?" Návladní jim vyprávěl, co se seběhlo, že musel mrtvoly dopravit na jiné místo.
„Jsou tarn v bezpečí?" ptal se kníže.
„Jako na stanici."
„Můžeme je vidět?"
„Samozřejmě. Půjdu s vámi." Cestou po chodbě potkali soudního lékaře, který se ironicky uklonil s otázkou:
„Pánové jdou na prohlídku mrtvol?"
„Ano," odvětil návladní.
„Půjdete s námi?"
„Jistě. Rád bych viděl na vlastní oči nějaké zmrtvýchvstání. Pan kolega snad našel v jejich krvi kapku nesmrtelnosti?" Nedostal odpověď. Kráčeli stále dál. Potkali strážmistra a vzali jej s sebou. Od něho se dozvěděli, že kontroly byly pravidelně dodržovány.
„Vždy mi sdělili, že je vše v pořádku," hlásil.
„Také nechápu, o jakém nepořádku by se zde mohlo mluvit," vysmíval se soudní lékař.
„Dejte zapálit lampu, na dvoře je tma." Strážmistr zavolal na klíčníky. Přišel pouze jeden. Na otázku, kde má kolegu, odpověděl:
„U mrtvol."
„To je vyloučeno!" prohlásil strážmistr.
„Nařídil jsem, aby kontroly byly prováděny každou hodinu. Nyní je půl hodiny přes!"
„Šel, když tloukla celá, a ještě se nevrátil."
„Něco se muselo stát!"
„Pospěšme si!" pobídl je kníže, v němž klíčilo podezření.
„Kupředu, pánové!" Na dvoře strážmistr poznamenal:
„Naproti u mrtvol není."
„Jak to víte?"
„Nosil s sebou lucernu. Museli bysme vidět její světlo vzduchovými otvory." Zrychlil chůzi a dostal se k uhelně jako první.
„Je otevřeno!" zvolal zdrceně.
„Pak je uvnitř," prohlásil klidně soudní lékař. Všichni se nahrnuli do uhelny. Strážmistr posvítil lampou na lavice.
„Bože! Je tady jen jedna mrtvola!"
„Kde je druhá?" ptal se kníže.
„Pryč
„To vidím. Která tu zůstala?" Přistoupil k lavici s tělem zahaleným do dvou prostěradel, jak se ukázalo. Cíp prostěradla byl zastrčený muži do úst jako roubík, dalšími mu byly spoutány ruce i nohy. Strážmistr mu posvítil do tváře.
„Klíčník!" vyjekl hrůzou.

„Mrtvěj!"
„Doktore Zandere, podívejte se na něho!" nařídil kníže.
„Hned se vrátím." Vyběhl ven a spěchal k vratům, která nebyla zamčená, nýbrž jen přivřená ze zámku trčel hlavní klíč připevněný k svazku ostatních. Vrátil se zpět a viděl, jak soudní lékař ohledává klíčníka - předběhl Zandera, vždyť byl soudním lékařem!
„Jak to vypadá?" otázal se kníže hrozivě.
„Ještě nevím." Tu ho kníže odstrčil stranou.
„Jděte pryč, ničemu nerozumíte!" zvolal.
„Řekl jsem doktoru Zanderovi, aby ho ohledal. U vás bychom se ani za rok nedozvěděli, je-li dosud živý!"
„Pane - Výsosti!"
„Dobrá! Dotáhl jste to tak daleko, že obě mrtvoly utekly."
„Obživly?"
„Jistě."
„Pryč?"
„Ano. Tady je svazek klíčů, jimiž si oba darebáci otevřeli."
„Byli nazí!"
„Nevidíte, že svlékli klíčníka, aby použili jeho šaty? Jak to s ním vypadá?" Zander se k němu sklonil a za okamžik odpověděl:
„Ještě žije. Udusil by se, kdybychom přišli o několik minut později. Chtěli ho uškrtit, ale nepovedlo se jim to. Postarejte se o něho. My zkusíme dopadnout uprchlíky, pane státní návladní. Prosím, pojďme!"
„Kam?"
„Do bytu lékárníka, kam jistě zamířili."
„Myslíte?"
„Jsem si jistý. Seidelmann tu nikoho nemá, neví, kam by šel. Na útěk se dát nemohli, neboť nemají peníze ani šaty. Kam tedy mohli jít, aby obojí dostali? Nikam jinam než do lékárníkova bytu. Pojďme!" Vyběhli otevřenými vraty. Nasedli do první drožky a ujížděli pryč. Když míjeli hlavní policejní stanici, nechal kníže na okamžik zastavit, aby oznámil útěk a nechal rozeznít veškeré telegrafní linky. Přítomní policisté se rozběhli do ulic, aby prohledali hlavní město. Kníže opět nasedl a zanedlouho drožka zastavila před domkem lékárníka, který kníže voň Befour dobře znal. Zaklepal, bylo otevřeno. Ze dveří vyhlédla stará.
„Kdo je to?" zeptala se.
„Policie," odpověděl, odstrčil ji stranou a vešel.
„Obsaďte dveře," požádal státního návladního,
„aby nemohl nikdo uniknout!" Odebral se do obývací světnice, kde seděly dcery u práce s tabákem.
„Kde je Horn?" vyjel.
„Nejspíš v nebi!"
„Nemluvte pitomosti!"
„No, tak je po smrti."
„Znovu obživl. Je tady ještě s jedním - nebo tu alespoň byli."
„Hledejte je! Nejdřív ale dokažte, že jste skutečně policajti!" Vtom se venku ozval hluk - dveře se otevřely, vstoupil Adolf.
„Ach, dobře, že přicházíš!" řekl kníže.
„Kde ses tu vzal?"
„Potkal jsem kolegu a on mi řekl, co se stalo. Hned jsem spěchal sem, protože to je předpokládanej cíl útěku. K velký radosti tu potkávám vás i pana návladního. Našli jste stopy?"
„Zatím ne."
„Najdemje."
„Znáš podrobnosti útěku?"
„Slyšel jsem to od kolegy. Utekli v šatech klíčníka. Jestli byli tady, určitě se nejdřív převlékli. Musíme hledat uniformu!" Tu vstala Jette ze židle a změřila Adolfa zlostným pohledem.
„Lotře!" zvolala.
„Chceš si hrát znova na zrádce? Obe-Ihals mě, předstírals mi lásku, abys mohl očernit a zničit mého otce. Nevyhraješ! Otec řekl, že nikdo, kdo podporuje příbuzného, nemůže bejt potrestanej. Já"
„Ach," skočil jí do řeči.
„Byl tedy doma?"
„Ano, byl tu."
„A zas odešel?"
„Jasně. Nedostanete ho!"
„Víte, kam zamířil?"
„Řekl nám to," opáčila výsměšně,
„ale nic neřeknem!"
„Kde je uniforma?"
„Tady v bedně s tabákem. Sama jsem ji tam dala. Tady, vezmi šiji!" Vytáhla šaty a podala mu je.
„Dobře!" řekl klidně.
„Jestli si myslíte, že vás nemůžeme potrestat, zkusíme z vás dostat aspoň přiznání. Jménem zákona vás zatýkám! Hned

budete odvedeny!" To nečekaly. Začaly kvílet. On vyšel před dům, vytáhl píšťalku a několikrát ostře písknul. Ihned se objevili dva policisté, kteří strčili ženy do drožky a odvezli je. Dům byl prohledán. Výsledek byl negativní, uprchlíci již byli pryč. Policie vyvíjela obrovské úsilí, leč marně. Nepodařilo se najít žádné stopy, třebaže již ranní vydání přineslo zprávu o posledních událostech. Noviny o všem podrobně informovaly a na závěr uváděly, že za zprávu vedoucí k dopadení uprchlíků byla vypsána odměna tisíc guldenů. Zdálo se, že si tuto částku nikdo nevydělá.
Nadešla neděle následujícího týdne, ale již nejsme v rezidenci, nýbrž v horách u starého dobrého hajného Wun-derlicha. Paní Barbara stála před zrcadlem a zabývala se obrazem, který se v něm odrážel. Oblékla si nejlepší šaty, neboť dnes byl den svatby Edvarda a Angeliky Hoffmannové. Rodina hajného byla samozřejmě pozvána. V takový den bývá každý šťastný, ale v přátelském obličeji staré paní ležel těžký, starostlivý výraz. Mladý lesník vstoupil a šel ke kamnům, aby si zapálil dýmku. ..,.
„Můj starý je již oblečen?" ptala se ho. ÍM
„Jasně, už několik hodin.
„Kde je?"
„Nahoře v místnosti pro hosty. Zamknul se tam.
„Co tam tropí?"
„Nahlas tam něco povídá, vlastně spíš řeční.
„Rozuměl jste slovům?"
„Ne! Zdálo se, jako by někomu kázal."
„Ach! Tuším, co asi dělá"
„Studuje"
„Cože, můj starý a studovat? Měl by sebou hodit a pospíšit si s oblíkáním. Studie může nechat mladším! Snadno by mu přitom mohlo přeskočit. Zdá se mi, že už delší dobu to s ním není v pořádku, a přitom i já pomalu přicházím o rozum. Začalo to tehda, když k nám posledně přišel kantor. No, dneska mám jiné starosti. Těšila jsem se na dnešní den, ale on tam snad začne s těmi žvásty a zkazí všechnu radost. Já"
„Pst!" přerušil ji pomocník.
„Přichází!" Zavrzaly schody, hajný vešel do místnosti. Měl na sobě sváteční uniformu a tvářil se, jako by sám byl ženichem.
„Ses hotová, Barbaro?" zeptal se.
„Skoro. A ty?"
„No, co se týče oblečení, tak jo, ale ostatní - hmm!"
„Co?"
„Ještě to nejde, jak by mělo."
„O čem mluvíš?"
„To se tě netýká, stará."
„Bože! Snad se člověk smí zeptat?!"
„Jo, ale ne na tohle."
„Proč ne?"
„Je to tajemství." Spráskla ruce a prohlásila:
„Tady to máme! Celý život jsme žili šťastně, dělili jsme se o radost i bolest byli jsme k sobě upřímní, nikdy jsme si nic nezamlčovali - a teď, na starý kolena, bude mít chlap přede mnou tajnosti! Bůh mě chraň!"
„Jo, jo, ty jsi devatenáctá, která ráda štěbetá s drbnama!"
„Já a devatenáctá? Co to znamená?"
„Hm! To je právě tajemství!"
„Já že ráda štěbetám?"
„Ano. Zrovna teď jsi štěbetala!"
„A s drbnama? Co to vlastně znamená?"
„No, to přece víš! Stará ženská, která ráda kecá, žvaní a tlachá, to je jednoduše stará drbna."
„A k takovým mě počítáš?
„I což, tak zle jsem to ještě nemyslel."
„Nesnaž se z toho vyklouznout! Co jsi řekl, to jsi řekl - jako teď. Ostatní chlapi jsou jiní než ty."
„Snad lepší?"
„Ano, tisíckrát lepší!"
„Takže ty ses osmnáctá!"
„Osmnáctá? Co to má zas znamenat?"
„No, tahleta má ráda všechny chlapy."
„Jak to myslíš?"
„To nesmím prozradit."
„Jemináčku! S tímhle chlapem to neskončí dobře! Úplně mu přeskočilo! Byl by div, kdybych jednou vybuchla? Kdybych třeba vzteky otevřela vokno a vyhodila všecko ven?!"
„Pak bys byla přesně jako třináctá."
„Má i třináctou! Co je s ní?"
„Rozšlape všechny flašky." Tu se od něho odvrátila a řekla:
„Teď bych jen chtěla vědět, co mu přelítlo přes nos a jak to vlastně myslí! Aspoň jednou kdyby mluvil jasně!"
„Jo, to nikdy nepochopíš! Ses jako sedmnáctá!"

„Co je s ní?"
„To je stará dobrá ovce."
„To je už moc! Má sedmnáctou, třináctou i osmnáctou! Kolik jich ještě bude?"
„Dvacet šest. Ta poslední má velkou hlavu. To je konečná, po ní to teprve pořádně vybouchne, totiž to ‚Ať žije! Královsky se těším.
„Pomátl ses! Kde je máš všechny zastrčené?"
„Tajemství!
„Jsou to snad milenky?
„Ani mě nenapadne, na to jsem příliš šťastný." Přistoupila k němu, položila mu ruce kolem ramen a zeptala se:
„Starý, udělej mi něco k vůli a upřímně mi řekni, co je zač těch šestadvacet."
„Jsou to ženské."
„Kde jsou?"
„Všude." Opět couvla a zoufale zvolala:
„Je to tak! Začíná magořit a já přijdu o rozum s ním. Musím ho poslat k doktorovi! Bože, co bude ze svatby?"
„Krtiny!"
„Kam na to chodíš? Samé nesmysly! Jak to skončí?"
„Dobře, mimořádně dobře!" opáčil s úsměvem.
„Dneska sklidím slávu a vavříny - víš, stará, že básníci sklízí bobkový list?"
„Co je mi po básnících?"
„Ó, dneska se tě to bude týkat. Jednou jsem slyšel, co básníci dostávají, totiž věnec na náhrobek i na hlavu, právě z vavřínu -jasně, z bobkového listu, což jistě jako kuchařka víš." Obrátila se k mladíkovi, ukázala na svého muže a poklepala si na čelo. Hajný se jen zasmál a řekl:
„Dělej, ať jsi hotová! Máme deset minut, pak se jde!"
„Hned, hned! Jen si nasadím čepec. Je to staromódní, na svatbu by se lip hodil klobouk, ale nic takového nemám."
„Jako dvacátá!"
„Cože?"
„Ta taky pořád potřebuje nový klobouk."
„Bože, už zas! To nebere konce! Koukejme vyrazit, to tě snad přivede na jiné myšlenky." Uvázala si čepec a vzala ze židle červený přehoz se žlutými květy. Poté vyrazili do vesnice. Paní Barbara se celou cestu tvářila nesmírně starostlivě, tu a tam vrhla pohled do mužovy tváře. On se vesele usmí- val a bručel si do kroku. Zaposlouchala se a přitom zaslechla různé hlouposti:
„Všechny boty sešmajdáš - knoflík přišiješ k dírce - roztrhané punčochy - čištění bot." Dělala si starosti, ale považovala za nejlepší mlčet. Dostali se do domu, v němž dřív bydleli Seidelmannovi. Nyní patřil Edvardu Hauserovi, kterému kníže půjčil na nízký úrok peníze k jeho koupi. Edvard se ujal Seidelmannova obchodu a pokračoval v něm. Potřebné prostředky dostal taktéž od knížete. Štěstí mu přálo, objednávky se jen hrnuly. Dobře a poctivě platil dělníkům, neboť si pamatoval, jak špatně se mu dřív vedlo. Lidé z okolí pracovali s láskou a dodávali nejkvalitnější zboží. Jeho firma získala věhlas a sotva stačila pokrýt poptávku. Tkalci, kteří ještě před několika měsíci hladověli, si nyní vydělávali dostatek peněz a hleděli vesele vstříc budoucnosti. Dokonce i nejbídnější domky začaly ukazovat jistou zámožnost jejich majitelů. Hoffmann, otec Angeliky, již dávno poznal, jak zaslepeně dřív jednal. Pochopil, že přivedl dceru téměř na pokraj zkázy a že ji Edvard zachránil. Pocítil štěstí, že se může stát jeho tchánem, tím spíš, když mladík byl na nejlepší cestě stát se bohatým mužem. Dnes byl den svatby, na níž byli pozváni všichni známí. Protože se nemohli vtěsnat do Hauserova domku, měl být oběd podáván v sále hospody, kde se hosté sešli hned po polední mši. Jakmile vstoupili hajný s manželkou, přítomné ženy odtáhly Barbaru ke svému stolu. K hajnému se přitočil kantor a zeptal se:
„Nuže, pane hajný, jde to?"
„Hm! Trochu. Stará mě má za bláznů."
„Neřekl jste jí nic?"
„Bůh chraň! Musel jsem se naučit přípitek zpaměti, a tak jsem se zamkl a opakoval si to nahlas. Ted si myslí, že mi přeskočilo."
„To nevadí. Brzy se ukáže, že jste při smyslech."
„Ano, i když mám jisté obavy."
„Proč?"
„Doma ve světnici jsem to jakž takž svedl, ale tady to bude něco úplně jiného."
„Nesmysl! Je to stejné."
„To si myslíte. Vy jste na podobné věci zvyklý, ale já? Sakra! Co když se překecnu?"
„O to je postaráno. Máte s sebou lístek?"
„Ano."
„Zařídím, abych seděl hned vedle vás. Než začnete, dáte mi ho, abych vám mohl napovídat. Jakmile uvidím, že jste se zarazil, tiše vám napovím, co má být dál."
„Výtečně! Ale co když někdo přece jen řekne něco takového přede mnou?"
„Těžko. První přípitek se musí týkat jen novomanželů. Přednese ho pan pastor. Druhý se vztahuje na rodiče novomanželů, ten mám na starost já. Třetí přípitek by měl patřit všem přítomným, hlavně ženám, a to máte na starost vy. Budu dávat pozor. Kdybych zjistil, že chce mluvit někdo jiný, zaklepu na sklenici a ohlásím vás. Postavíte se a hlasitě přednesete celou báseň." „Hrome, to bude rozruch! To by nikdo nečekal! A moje stará! Vysměju sejí, že si myslela, že mi přeskočilo. No, to bude pohanská sranda! Bohužel tu chybí člověk, který měl být na svatbě jako první, protože má

největší podíl na štěstí našich lidí."
„Kdo?"
„Kníže bídy."
„Máte zcela pravdu. Kdyby člověk věděl, kde ho hledat, mohli jsme ho pozvat." Hajný se potutelně usmál. Chtěl odpovědět, ale zabránil mu v tom ženich, který se přišel přesvědčit, zda se hosté shromáždili. Slyšel poslední slova učitele a zeptal se:
„Koho jsme to měli pozvat? Zapomněli jsme na někoho?"
„Ano, na Knížete bídy."
„Ach, na něho! Uklidněte se, pane učiteli, byl pozván."
„Jak? Co? Skutečně? Znáte jeho adresu?"
„Samozřejmě."
„Odkud?"
„Od něho. Půjčil mi peníze, za které mu musím splácet úroky. Takže vím, kde bydlí."
„A držíte to v tajnosti!"
„Přál si to. Vůbec nejsem jediný, kdo toto tajemství zná. Pan hajný to ví stejně dobře jako já."
„Starý lišák!" zvolal učitel strojeně zlostným hlasem.
„Mohl bych se to také dozvědět?"
„Každopádně. Před několika týdny jsem mu oznámil, kdy se budu ženit."
„Přijede?"
„Možná ne. Je to vysoký, urozený pán, který má na starosti úplně jiné věci. Bylo však mojí povinností informovat ho. Teď bych měl jednu prosbu, pane hajný. Víte, komu vděčím za své štěstí?"
„Knížeti."
„Ano, ale především vám."
„Mně? Safra, o tom nic nevím!"
„Snad si vzpomenete na onen večer v lese, kdy jsme se potkali? Chtěl jsem se stát zlodějem dřeva."
„No, no, tak zlé to nebylo! Vždyť jste od toho sám upustil."
„Ano, když jste mě vzal k sobě a dal mi chléb, uhlí a dřevo. Tím jste mě zachránil."
„No, to přece bylo samozřejmé. Kvůli tomu nemusíme dělat rozruch."
„Tím setkáním začalo mé štěstí. Vždyť víte, koho jsme našli v hájence?"
„Ano, kní — myslím bratrance Arndta, který onehda přijel z Ameriky."
„Daroval mi peníze a — nu, nemusím říkat nic víc, protože sám víte, jak jste se podílel na mém štěstí. Proto bych měl jednu prosbu, nebo hned dvě, které spolu souvisí."
„Jen mluvte!"
„Jednak jste mi vždycky tykal, ale teď, když jsem si pomohl, jste mi začal vykat. Vraťme se k tomu dřívějšímu, bude mi to mnohem milejší."
„Hm! To je jen důkaz, že jste hodný chlapík. Přistoupím na to, ale jen pod jednou podmínkou: stejní blázni nosí stejné čepice - znamená to, že mi taky budete muset tykat, jinak raději řeknu ty vám a vy tobě, nebo taky vy vám - protože ty ses bohatší než já a bylo by jen správné, kdybys mi taky tykal a já tobě vykal, protože vaše ty je důvěrné a mé vy uctivé, v čemž je velký rozdíl. Kdyby to ale bylo od vás vy a ode mě ty, pak bych vám tykal - jak to vlastně je — ale hrome, vždyť se z toho nakonec nevymotám. Zkraťme to! Tady je moje ruka, mladíku! Takže bratrství na život i na smrt. Zapijem to později."
„Dobrá! Teď druhá prosba. Protože ti vděčíme za štěstí, dostanete na naší svatbě spolu s Barbarou oba čestné úko-ly."
„Copak? Snad nemyslíš, abych vedl nevěstu?"
„Právě to!"
„Hrome, starej hajnej povede nevěstu! Jak se přitom asi bude vyjímat?!"
„Výtečně, to mi věř!"
„A Barbara má být u toho?"
„Samozřejmě."
„To přece nejde!"
„Proč by ne?"
„Museli bysme se jinak oblíknout."
„Vždyť sis vzal nejlepší uniformu!"
„Jo, a sváteční tesák, to je pravda, jenže moje stará by si musela navlíknout hedvábné šaty."
„Tomu nevěř! Je velmi půvabná." Hajný zasněně zašilhal na Barbaru a odpověděl:
„Hm, jo, zatím ještě ujde. Moje stará holt něco snese, tváře má jako jablíčka a voči jako dvě třešně. To by šlo, i když je to málo. Chybí jí pořádný puget v ruce."
„O to je postaráno. Už nemám čas. Řekni o tom Barbaře. Já vyzvednu Angeliku, potom seženu pentle i puget." Jakmile hajný seznámil ženu s touto radostnou zprávou, spráskla překvapeně ruce a zvolala:
„Ne, taková čest! Starý, kdo by si to pomyslel!"
„Jo, já ne!"
„Já taky ne. Edvard je opravdu hodnej kluk! Přece jen mám starosti."
„Nesmysl! Čeho by ses měla bát?"
„Nemůžu ti věřit. Až povedeš nevěstu, mohl bys začít u té, která kouše nebo rozšlape všechny flašky."
„Ani mě nehne! Jen nedělej žádné hlouposti!"

„Těžko! Jen jsem si měla vzít lepší šaty."
„No, tyhle stačí. Člověk se stará o srdce a taky Edvard řekl, že je všecko v pořádku."
„Čepec mi sedne?"
„Ajak!"
„
„Šaty?" ni»Ujdou.
„A - a — hodily by se mi pořádné střevíce." ,%%,Nech to! Tvoje holinky stačí. Vždyť nejsi osmá!"
„Co s ní máš?"
„Rozšmajdá všechny boty."
„Božíčku, už zase! Člověče, jak to asi dopadne v kostele?!"
„Docela dobře." Aby se vyhnul jejím nářkům, vzdálil se. Musel se přivítat s mnoha známými. Po jisté době přišli snoubenci s rodiči. Pentle a květiny hajných vyvolaly velkou pozornost mezi přítomnými, ale nikdo hodným lidem nezáviděl jejich poctu. Zazněly zvony, průvod se dal do slavnostního pohybu. Starý Wunderlich kráčel hrdě a vzpřímeně vedle Angeliky, jako by vedl hraběnku. V jedné chvíli mu ujelo:
„Patnáctá hrozně chrápe." Angelika na něho vrhla překvapený pohled. Rozpačitě se omluvil.
„To nic. Vyslovil jsem slova, která musí zaznít při každém svatebním marši, pokud má nevěsta později vládnout v chalupě." Prošli vesnicí ke kostelu. Všude stáli lidé a vyhlíželi svatební průvod, aby se k němu připojili a doprovodili jej do kostela. Wunderlich si jich nevšímal, stále si opakoval slova přípitku, aby je nezapomněl. Kousek před kostelem mu hlasitě ulétlo:
„Jedenáctá neumí přišít knoflík!" A když si všiml, jak Andílek zpozorněl, duchapřítomně poznamenal:
„Jsem hotov. Budeš vládnout, zato Edvard skončí pod pantoflem!" Kostel praskal ve švech, všichni se chtěli zúčastnit nezvyklé slavnosti, která probíhala velice okázale. Farář pronesl řeč, při níž posluchačům kanuly slzy z očí. Když potom vyslovil požehnání páru, zavládlo všeobecné přesvědčení, že tak krásnou svatbu vesnice dosud nezažila. Při zpáteční cestě již vedl Andílka Edvard, zatímco hajný doprovázel Barbaru.
„Ty," řekl jí,
„připadá mi to, jako bysme se brali my dva."
„Mně taky," odpověděla.
„Jako bych o dvacet roků omládnul a přišel k tobě znova na námluvy."
„Jdi, starý!"
„Jo, je to tak! Pamatuješ ještě, jak mě tvůj táta nachytal? Utíkal jsem přes plot a utrhl jsem si levý cíp kabátu. To byla prokletá historka, protože to byl tenkrát můj jedinej kabát."
„Nech to být!"
„Pročpak? Právě o svatbě si má člověk vzpomenout na takové zážitky, ne při pohřbu. Když se tvůj otec vrátil do baráku, šel jsem si zpátky pro šos - no nazdar, zjistil jsem, že ho sebral! A protože jsem nemohl běhat s jedním cípem kabátu, ustřihnul jsem si i ten druhý. Z kabátu bylo sako, ale i tak jsem tě dostal. Byla jsi ze mě bez sebe."
„Jdi! Já z tebe? Ani by mě nenapadlo. Tys byl pryč ze mě!"
„Budem se hádat! Jeden z nás dvou byl bez sebe, a protože já jsem hajnej a nestřílím vedle, muselas to být ty!" Průvod dorazil na místo a hosté usedli ke stolům. Pak došlo na dary. Při chudobě obyvatelstva nemohly být bohaté, ale každý daroval ze srdce, co mohl. Dostavil se také pomocník hajného s darem od svého mistra. Wunderlich seděl hned vedle nevěsty a ženicha, a třebaže ho to těšilo, měl jisté obavy. Učitel si nemohl sednout vedle něho, čímž přišel o nápovědu. Proto si pilně opakoval pří-pitek, samozřejmě potichu. S nikým nemluvil, jen pohyboval bez ustání rty, jako by se potichu modlil. Podávalo se jídlo, během něhož farář pronesl přípitek novomanželům. Krátce nato připil učitel rodičům. Wunderlichovi se udělalo zle, cítil, jak se mu třesou kolena. Hučelo mu v uších, žaludek se mu houpal jako při mořské nemoci. Tu někdo zaklepal na skleničku, chtěl pronést přípitek. Učitel se chopil příležitosti, také zaťukal, vstal a řekl:
„Vážené panstvo, blahopřáli jsme novomanželům i rodičům a nyní je načase přednést přípitek našim ženám. Schiller přece říká, abychom je ctili, neboť nám přinášejí rajské růže do pozemského života. Zaslouží si, aby další přípitek patřil jim, a já neznám nikoho vhodnějšího, kdo by mohl posoudit štěstí, za které jim vděčíme, než zde hajného Wunderlicha. Slíbil mi, že se o tento přípitek postará. Promluví, proto panstvo prosím, aby mu věnovalo pozornost." Nastalo ticho jako v kostele. Všechny oči se obrátily na Wunderlicha, který v panujícím tichu zaslechl otázku své ženy:
„Ty a přípitek, starý?"
„Ano," vyrazil ze sebe.
„No, to zas bude ostuda!"
„Jo," lamentoval polohlasně.
„Dělají se mi kruhy před vo-čima a zuby mi klepou jako při padesátce mrazu. Bůh mi buď milostiv!"
„Vykašli se na to!"
„To nejde! Když jsem jednou začal, musím to také skončit." Měl pravdu, protože když se hned nezvedl, zaznělo kolem:
„Hajný pronese přípitek! Otec Wunderlich promluví! Ať už začne! Kdy to vlastně udělá?!" Vstal, bledý jako smrt. Zamumlal krátkou modlitbu, ale spíš to znělo, jako když tonoucí volá o pomoc, a poté spustil: Jako každá růže trny má, každé manželství drobné vady zná, jedna škrábe a kouše, druhá do manžela bubnuje, třetí hubuje a čtvrtá rozvod slibuje. Byl přerušen. Paní Barbara se totiž zhluboka nadechla a ulehčené zvolala:
„Škrábe a kouše! Ach, takže přípitek, starý!"
„Jo," vydechl.
„Tedy ses nepomátl?"
„Bůh chraň!"

„No, dík nebesům! Už je všecko v pořádku. Bála jsem se o tebe, ale už to pominulo. Klidně mluv dál! Nic nevadí, když se občas zakoktáš, jsi přece mezi svými." To mu dodalo odvahy. Nadechl se a začal znovu od začátku: Takže -jako každá růže trny má, každé manželství drobné vady zná, jedna škrábe a kouše, druhá do manžela bubnuje, třetí hubuje a čtvrtá rozvod slibuje, pátá spálenou husu vynáší, šestá vůni tabáku nesnáší!
„Aha!" přerušila jej hajná.
„Myslela jsem, žes tím mínil mě, starý."
„Nesmysl! Nepřerušuj mě, jinak ztratím nit!"
„To nevadí, začneš tedy znova od začátku."
„Nemůžu, jinak bych pokazil dojem z krásného přednesu. Takže: Pátá spálenou husu vynáší, šestá vůni tabáku nesnáší, sedmá se hádá, křičí, hrozně se chová, až se muž strachem pod kanape schová, osmá boty sešmajdá a přede dveřma rohož, devátá v úklidu nachází svou rozkoš, desátá ruku hluboko do šrajtofle vloží, jedenáctá neumí přišít knoflíkový zboží. Angelika se dala do smíchu a hlasitě se zeptala:
„Takže tohle jste mluvil cestou? To napomáhá k životu pod pantoflem?"
„Ano," usmál se a pokračoval: Dvanáctá skoro pořád spí, třináctá rozdupe všechny flašky tvý, čtrnáctá nevyniká obratností, když ji něco kousne, rozdupe blechu zlostí!
„No, no!" varoval farář.
„I co!" ozval se někdo.
„Jsme mezi svejma! Jen klidně dál!" Wunderlich již necítil příznaky mořské nemoci, klidně pokračoval: Patnáctá strašně nahlas chrápe, šestnáctá lže a každou lež jako pravdu chápe, sedmnáctka je jak stará ovce, ale tabáku sišňupne hned dvě porce, osmnáctá láká muže na svoje vnady, devatenáctá zná jen navštěvovat drbny.
„Teď to přijde! Už je to tady!" zvolala paní Barbara.
„Tak tohle to bylo! Dál, starý!" On však tiše zašeptal:
„Drž už konečně zobák, nebo mě připravíš o zaslouženou chválu!" A nahlas pokračoval: Dvacátá potřebuje pořád nový klobouk, jednadvacátá dělá kolem špinavých bot velký oblouk, třiadvacátá kamna nikdy nevymete, čtyřiadvacítka se šminkuje a nikdy nezamete, pětadvacátá jen čučí, co se děje venku, šestadvacátá tajně cucá mužovu pálenku, sedmadva- Zárazů se, aniž by si uvědomil, že na jednu zapomněl -jeho pohled totiž padl na vchod, kde stál již delší dobu muž a napjatě naslouchal.
„Holá!" zvolal.
„S přípitkem je konec! Co je mi po ženských. Ať si žijou podle svýho! Přejme jim to a nenadávejme. Tady stojí jeden, kterému bych přál tisíc let života -totiž můj bratranec Arndt! Podívejte!" Stál tam skutečně bratranec Arndt a nadšeně si prohlížel shromážděné. Všichni vstali.
„Ne bratranec Arndt!" zvolal ženich.
„Řeknu vám, kdo je tento pán - je to Kníže bídy, kterému za všechno vděčíme." Jeho slova vyvolala obrovský dojem. Všichni se vrhli ke knížeti. Každý by mu rád potřásl rukou, ale nemohli najít odvahu. On k nim přátelsky natáhl ruce a tiskl jejich pravice. V jeho tváři mohli číst spokojenost, vyvolanou dojmem, který na něho učinili. Trvalo hodnou chvíli, než se uklidnilo rozrušení vyvolané jeho příchodem. Konečně mohl mluvit s Edvardem.
„Dostal jsem tvůj dopis a přijel jsem, abych se radoval s vámi. Máte pro mne místo?
„Ó, nejlepší místo, jaké existuje!" Z vedlejší místnosti byla přinesena židle, kterou postavili mezi židle novomanželů. Edvard prohodil několik tichých slov k jednomu z hostů, poté jeho slova tiše kolovala celou místností.
„Ty, je to skutečný kníže, kníže voň Befour, bydlí v rezidenci a má hodně milionů. Je velkou ctí, že přijel a sedne si mezi nás." Kníže pohlédl na postranní stoly, kde ležely svatební dary, a potom řekl:
„Vidím, že hosté nepřišli s prázdnou. Protože jsem také hostem, je mou povinností novomanžele obdarovat. Zde je můj dárek, milá mladá paní! Váš muž si jej bohatě zaslouží!" Vytáhl složený papír a podal jí ho. Ocitla se v rozpacích. Směla číst hned, nebo s tím měla počkat? Starý Wunder-lich, sám velice zvědavý, co papír obsahuje, jí řekl:
„No, Andílku, otevři to a přečti! My všichni chceme slyšet, jestli se můj bývalý bratranec Arndt zachoval noblesně." Rozložila list a četla. Začaly se jí třást ruce. Mohla tomu věřit? Podala list svému muži. Sotva jej přečetl zbledl - radostným úlekem.
„Výsosti!" zvolal.
„To není možné!"
„Proč ne?"
„Je to moc!"
„Nesmysl! Jak jsem řekl, bohatě sis to zasloužil."
„Víte opravdu, že"
„Prosím, žádné námitky! Je to tvé!" Mladíkovi vstoupily slzy do očí. Podal knížeti obě ruce a s netajeným vzlykotem řekl:
„Ano, vím, že to nemůžu vrátit, musím a chci přijmout, ale ujišťuju vás, že se dobře povede všem, kteří u mne budou hledat práci. Chci se na to dívat jako na pokladnu, kte- rou mi daroval Bůh a do níž smím sáhnout pouze k dobru mých zaměstnanců a spoluobčanů." Potom se obrátil na shromážděné:
„Nemohu to zamlčet, musím vám to říct, protože mi překypuje srdce. Abych mohl koupit Seidelmannův obchod, abych ho mohl rozšiřovat a koupit půdu, potřeboval jsem velkou částku peněz. Výsost mi postupně půjčila víc než dvacet tisíc guldenů. Nyní mi dává potvrzení, že mi celou částku daroval, a je to skutečné bohatství, které přijímám, protože jím mohu konat dobro v našem chudém kraji a pomáhat lidem, kteří to potřebují. Všem se vám povede lip, za což můžete vděčit jen jemu. Dík mu můžeme vyjádřit tím, že se připojíme k slovům pana Wunderlicha, která řekl, když byl přerušen v přípitku. Ať žije Jeho Výsost, kníže voň Befour!" Zacinkaly sklenice. Všichni bouřlivě souhlasili, hlasité hurá zaznělo

daleko do kraje. Připíjeli si jen pivem, ale zvolání bylo tím upřímnější. Později k sobě kníže zavolal hostinského a tiše mu něco řekl. Hostinský odběhl, avšak za okamžik se znovu objevil v doprovodu celého personálu - přinášeli víno. Většina přítomných ještě tento nápoj neochutnala. Když byly sklenice naplněny a pozvednuty k přípitku, zmocnila se přítomných veselá nálada, jakou dokáže vzbudit jen šťáva z hroznů. Padaly přípitky pro všechny přítomné i nepřítomné, připíjelo se na možné i nemožné věci. Přitom si vzpomněli na přerušený přípitek hajného.
„Pane hajný," prohlásil učitel,
„musíte začít znovu!"
„Ne, ne!" mínila matka, ženicha.
„Nesmí - oklamal nás!"
„Jak to?" divil se Wunderlich.
„Chtěl jste chválit ženy, ale udělal jste pravý opak!"
„No, to byl jen úvod!"

„Za takovej úvod pěkně děkujem! Jak by to asi vypadalo později!"
„Tam bych vynesl všechny ctnosti žen. Poslouchejte mne!" Zvedl se a chtěl pokračovat.
„Ne!" ohradila se také paní Barbara.
„Už tu nejsme sami jako dřív."
„Ale!" zvolal.
„Nevylívej s vaničkou i dítě! Aspoň si poslechněte jeden z veršů: Jedna je pro muže největší poklad, považuje ji za života základ, na jeho srdci má sladké místo, její láska dělá jeho duši čistou.
„Tady snad taky nadávám?"
„Jo, šestadvacet jsi jich pohaněl a teď se spokojíš s jedinou, o které můžeš říct něco dobrého."
„Ne, pozvednu všechny, dojde na každou. Zatím jsem přednesl jen jeden verš."
„Máš verš i na mně?"
„No jasně!"
„Chtěla bych ho slyšet."
„Hned. Poslouchej!" Spustil: Barbara bydlí v hájovně, kolem niž silnice se vine, hajnému vaří bramborovou kaši, s úsměvem mu ji na stůl přináší-
„No, není to hezké? Je to přece pravda! Všichni se smáli, ona také, ale napřáhla proti němu odmítavě ruce a řekla:
„Jestli o mně nedokážeš říct nic lepšího, pak raději mlč! Kdo vlastně spískal ty verše?"
„No já a pan učitel."
„Ach tak! Proto jsi mluvil o vavřínovém věnci z bobkového listu?"
„Jasně, proto."
„No, ať si pan kantor vezme svoje vavříny, ty však dostaneš bobkový list, a to hned, jak přijdem domů!" Všichni se znovu rozesmáli. Starý nasadil provinilý výraz a šibalsky pohlédl na učitele.
„Jednou jsem vás poslechl, ale už bych to nikdy neudělal. Teď vás žádám, abyste mě vytáhl ze šlamastyky. Slávu vám klidně přenechám. Vemte si vavříny i bobkovej list!" Žerty a veselí se proměnilo ve zpěv a nakonec v tanec. Sám kníže otevřel první kolo, když vyzval nevěstu, aby ji v druhém kole předal Edvardovi, k němuž se vroucně přitiskla a zamilovaně se zeptala:
„Pamatuješ? Bylo to zrovna tady v sále."
„Co?"
„Ples."
„Ach, ta maškaráda! Ty jako Italka!"
„Nikdy nezapomenu, jak neopatrná jsem tehdy byla. Kdybys mě nezachránil, kdo ví, kde bych dneska byla!"
„Zapomeňme na to, Andílku! On dostal jen zasloužený trest a my si nemusíme kalit štěstí takovými vzpomínkami."
Kníže odešel jako první. Přijal pohostinnost Hauserů. Angelika spěchala napřed, aby mu připravila světnici. Starý hajný se výtečně bavil, když došlo na loučení, téměř se mu nechtělo domů. Teprve dlouho po půlnoci jej Barbara přiměla k odchodu, zítra je přece také den! Cestou vesnicí řekl:
„Podívej, Barbaro, jak jasně svítí měsíc! Ani nemusíme jít oklikou po silnici. Vezmem to lesní stezkou, která vede rovnou k hájence." Souhlasila, vždyť se nebála - a nebála by se, ani kdyby měla tuto noční cestu absolvovat sama. Dlouhé roky života v lese spřátelí člověka se všemi jeho stíny. Tiše se ubírali k hájence. Měli za sebou již přes polovinu cesty a právě se chystali přejít příčnou stezku, když tu hajný zastavil a pozorně se zaposlouchal.
„Co je?" šeptala. Chytl ji za ruku.
„Pst, tiše! Pojď zpátky, tady za křoví! Hlavně rychle, rychle!" Přitlačil ji za husté větve a sám se přikrčil vedle ní.
„Zaslechl jsem, jako by vpravo někdo zakopl o kořen," vysvětloval šeptem.
„Kdo ví, co to bylo!"
„Ó, takový hluk dokážu odlišit od všeho ostatního. Poslouchej!"
„Opravdu, někdo jde!"
„Ne, jsou dva!" Kroky se blížily. Obě cesty se křižovaly právě před hustým, i když nízkým křovím, za nímž se oba krčili. Křižovatka byla dost jasně osvětlena září měsíce - a právě tady oba přicházející zastavili. Hajný mohl rozeznat jejich obličeje a také rozumět jejich slovům, třebaže nebyla vyřčena příliš nahlas.
„Hm!" prohlásil jeden.
„Myslím, že jsem zabloudil!"
„To by nebylo milé! Za chvíli bude den, ale my tam musíme přijít v noci! Jinak ztratíme celej den!"

„Bohužel! Musím si vzpomenout."
„Myslel jsem, že se tu vyznáte!"
„Samozřejmě, znám to tady, ale nikdo není neomylný. Tudy jsme přišli. Tato cesta vede přímo k hájence, ko- lem níž musíme, když se chceme dostat k Pijáckému domku.
„Že jsme se s tím provazovým žebříkem tak patlali! Už jsme mohli mít dávno peníze ze šachty venku."
„Nu, máme dost času, než nastane den. Už si vzpomínám -jdeme správně. Nuže, tudy!" Pokračovali v cestě.
„Kdo to byl?" zeptala se hajná. , ‚Pojď, rychle, rychle!" odpověděl, uchopil ji za ruku a táhl ji pryč.
„Bože, co se děje? Proč tak ženeme?"
„To ti řeknu cestou. Kupředu!" Když se dostali na širší cestu a mohli jít vedle sebe, zeptal se:
„Poznala jsi toho dlouhého?"
„Ne."
„Byl to pobožný Seidelmann."
„Bůh nás ochraňuj!"
„Ano. V novinách psali, že na ně vypsali odměnu, na každého dva tisíce guldenů."
„Chceš je chytit?"
„Jasně."
„Ty, neodvažuj se příliš!"
„Proč?"
„Budou se bránit."
„Uvidíme, co dokážou. Zjistíme, jestli jsou oba pomocníci doma. Bohužel si vzpomínám, že chtěli jít do Hain-grundu kvůli zlodějům dřeva, kteří tam začali řádit. Pojď, nesmím tam přijít pozdě, musím se tam dostat dřív než oni!"
„Kam?" ptala se bez dechu.
„K Pijáckému domku. Z dob pašeráků tam musely zůstat peníze a ještě leccos jiného."
„V tom případě jdou špatně!"
„Jasně. Tím lip pro nás. Seidelmann se spletl. Pokraču-jou špatnou cestou, která je zavede příliš vlevo do lesa, a než si toho všimnou, budu u šachty." Nyní ústila stezka na cestu, která vedla kolem hájovny. Sotva spatřili domek, zaslechli kroky dvou mužů a hlasy, které spolu hlasitě rozmlouvaly.
„Kdo to může bejt?" ptala se Barbara.
„Nepochybně dobří lidé, protože mluví nahlas. Lotři by šeptali. Pojď!" Přešli cestu přímo k hájovně. Spatřili dva muže, kteří chtěli projít kolem.
„Kdo je tu?" zeptal se jeden z nich.
„Dokonce si myslím, zeje to náš hajnej."
„Jo, jsem to já!" odvětil jmenovaný.
„Kde jste tak dlouho? My už odvedli bratra domů."
„Ah, sakra, to jste vy, Wilhelmi?" divil se starý.
„A vy, Schultze? Jdete jako na zavolanou!" Byl to kreslíc vzorků Wilhelmi, bratr mlynáře, u něhož byli svého času zajati pašeráci, a Schultze, který pracoval v dolech u huntu. Oba tehdy prokázali Knížeti bídy velkou službu, také dnes se oba zúčastnili svatby, ale vyrazili dřív než hajný. Doprovodili mlynáře, který bydlel v lese, a nyní se vraceli zpátky.
„Jako na zavolanou?" divil se Wilhelmi.
„Jak to?"
„Nechcete si vydělat peníze, hodně peněz?"
„Rádi, jestli to nebude nezákonné."
„Jistěže. Právě jsme viděli v lese zbožného Seidel-manna."
„Je to pravda? Je to možný?!" zvolali oba současně.
„Chci je chytit."
„Půjde to?"
„Snadno. Vím, kam chtějí, totiž ke staré šachtě. Mí hoši bohužel nejsou doma a sám bych se toho nemohl odvážit. Než bych přivedl pomoc, vzali by do zaječích. Chcete mi pomoct?"
„Jo, jasně! Ty peníze by se šikly."
„Jistě. Ozbrojím vás."
„Myslíte, že je to nutné?"
„Možná jo, možná ne. Musíme se zajistit pro všechny případy. Taky vezmu velkýho psa. Pak se nemáme čeho bát." Pospíšili si k hájovně. Dveře byly zamčené, hajný musel vytáhnout klíče.
„Rozsviť, stará!" nařídil hajný.
„Jen jednu lampu, kterou pak vezmeme s sebou."
„Nechceš velkou?"
„Ne. Jakmile chlapi zjistí, že jdou špatně, otočí se a půjdou kolem. Nesmí spatřit světlo, musí si myslet, že všichni spíme. Proto i ty zůstaneš potmě, až odejdem. Do postele ještě nelez, až je dostáném, přivedeme je sem." Rozsvítili lampu. Wilhelmi i Schultze dostali po nabité pušce a noži. Jakmile se ozbrojil také hajný, zhasnuli malou lampičku, kterou si Wunderlich připevnil na opasek. Potom odvázal dáviče sviní a vydali se na cestu. Paní Barbara jim připomněla, aby byli opatrní, pak za nimi zamkla dveře. Cestou šli mlčky. Dva průvodci, kteří se zde nevyznali jako hajný, měli dost práce, aby nezakopli. Konečně se dostali za velkou mýtinu, za níž se tyčila halda hlušiny. Na vršku stála stará, prohnilá bouda, přímo nad otvorem do šachty, ve které se před dávnou dobou dolovalo stříbro. Šachta nebyla zavezena, neboť domek nad ní byl dostatečnou ochranou před případným neštěstím. Halda vystupovala zezadu od stěny, vepředu a

vpravo klesala mírně, ale vlevo tvořila nebezpečný sráz. Během času zakořenila ve vyvážce křoviska, která se dnes táhla až nahoru do blízkosti chatrče. Hajný odvedl muže na přední stranu haldy.
„Tudy se dostaneme nahoru nejlíp," řekl.
„Oni jsou už nahoře?"
„Ne. Dali se špatnou cestou."
„Co když hned poznali, že se dali špatným směrem? Pak už by tu mohli bejt."
„To je sice pravda, ale musíme zvážit, že jsme se nijak nezdrželi. Navíc by si pes všimnul, kdyby tu někdo šel před náma." Nyní je čekaly obtíže, protože nahoru nevedla žádná cesta. Museli se plahočit mezi křovisky, vyhýbat se kamenům, ale vyšplhali šťastně a poměrně rychle až k chatrči. Hajný přistoupil ke dveřím chatrče. Zámek na dveřích byl zrezavělý, neíungoval. Dveře byly ostatně jen přivřené. Otevřel je a naslouchal. Nic se neozývalo.
„Posviťte dovnitř!" prohlásil Schultze.
„Kdepak! Tamještě nejsou, ale když rozsvítím, třeba jen na okamžik, mohli by to z dálky vidět."
„Kde budeme?"
„V křoví za chajdou. Mají s sebou pro vázo věj žebřík. Chtějí dolů do díry a něco vytáhnout. Při tom je překvapíme. Jako dítě se těším, jak se polekají, až poznaj, že jsou v pasti! Pojďte!" Vedl je za chatu. Bylo tam dost křovisek, v nichž se rychle ukryli.
„Udělejte si pohodlí, abyste neštrachali později!" varoval je starý.
„Jinak by je mohlo napadnout, aby se přesvědčili, že tu opravdu nikdo není."
„Tady nás nemůžou vidět!"
„Ach, budou s sebou mít lampu!"
„Aby nás neprozradil váš pes!"
„Ten? Ani ho nenapadne!"
„Co když zaštěká nebo zavrčí?"
„Vy holt nejste fořti! Cvičený pes štěká jen tehdy, když má. Pokud mu strčím čumák k zemi, nevydá ani hlásku, i kdyby mu šlapali na packy. Buďme ticho a poslouchejme!" Uběhla značná doba, než hajný zašeptal:
„Zaslechl jsem spadnout kamínek. Přicházejí." Pes to slyšel také a udeřil několikrát ocasem o zem.
„Tiše, Pluto!" nařídil starý.
„Ani muk!" Hluk padajících kamínků se blížil. Měsíc jasně osvětloval křoviska i volný prostor na temeni haldy. Tři muži nahoře spatřili oba příchozí, kteří za křovinami zastavili, aby se vydýchali.
„Prokletý šplhání!" hučel lékárník.
„Na takový túry není našinec zvyklej."
„Já také ne!" mumlal Seidelmann.
„Myslím, že jste tu nejednou byl."
„Vlastně jen několikrát."
„Dáme se hned do díla?"
„Ano. Nejdřív se přesvědčíme, že je všechno v pořádku."
„Pchá, kdo by tady mohl bejt? Nikdo!"
„Člověk nikdy neví. V této oblasti se potlouká hodně pa-šeráků a zlodějů dřeva. Proto běhá po lese dost uniforem. Není vyloučeno, že někdo přišel na nápad vyšplhat se z legrace sem nahoru."
„Pěkně děkuju!"
„Takže se podívejme kolem chajdy!"
„Rozsvítíme světlo?"
„Nesmysl! Bylo by idet příliš daleko. Zapálíme lampu, až budeme v chatrči."
„Je to tu hrozný!"
„Ano, legrace to není!"
„Co kdyby tu někdo byl?
„Pak si to s ním vyřídíme!"<
„Může mít pušku, kdežto my máme jen perořízky. Poslouchejte! Co to bylo?"
„Nic. Uvolnil se kámen."
„Že by někdo šel?"
„Těžko. Snad jsme ho uvolnili my, ale skutálel se až teď. Jen kupředu!" Obešli Pijácký domek, přičemž šli tak blízko hajného, že jim mohl sáhnout na nohy. Pes se nepohnul, dokonce ani nezavrčel. Když uprchlíci obešli chajdu, zastavili u dveří, kde Seidelmann prohlásil:
„Nikdo tu není. Za hodinu začne svítat a do té doby musíme být hotovi."
„Kdo sleze dolů? Vy?" otázal se Horn.
„Oba."
„Myslel jsem, že jeden bude držet žebřík."
„Že byste něco takového svedl? Žebřík musíme uvázat k trámu. Dolů musíme oba, protože jeden člověk k vytažení kamenu nestačí."
„Jakýho kamenu?"
„To je tak: šachta je hluboká asi čtyřicet stop, do té výšky byla zasypána. Můj bratr, buď mu Bůh milostiv, tam slezl se svým synem a vyhrabali malou postranní chodbu, asi deset stop dlouhou. Její vchod je velký jen tak, aby se jím protáhl člověk, a je uzavřen velkým kamenem, který dokážou odstranit jen dva lidé. Proto musíte se mnou."
„A v tyhle chodbě jsou peníze, který hledáme?"

„Ano. Peníze a různé zboží, které nezabírá moc místa."
„Prokletá věc! Holt dolů! Vždycky jsem měl hrůzu z dolů, slovo šachta pro mě má příchuť pekla! Mám radši denní světlo."
„Právě toho se nyní musíme bát. Pojďme!"
„Dobrá. Když to musí bejt, podvolím se, ale rovnou odtud zamíříme na hranice."
„Jistě, bude-li to možné." Vstoupili do chatrče. Po chvíli zazněl varovný hlas Sei-delmanna:
„Nechoďte příliš dopředu! Otvor je otevřený. Pokud byste tam spadl, nikdo vám nepomůže. Zavřete dveře, aby nikdo nezpozoroval světlo lampy!" Hajný pošeptal svým druhům:
„Připlížíme se k budově. Hlavně potichu, aby nás nezaslechli. Musíme vidět, co dělají. Stará prkna jsou shnilá a najdeme v nich dost děr, aby smě mohli vše vidět. Kdyby nečekaně lezli zpátky, musíme se vrátit do křovin." Zatímco se tiše plazili vpřed, zaslechli zvuk škrtání zápalky, potom se mezi prkny, rozšklebenými počasím, objevilo světlo lampy. Současně zaslechli hlas lékárníka:
„To je šachta? Skutečnej vchod do podsvětí! Už abysme byli zpátky!"
„Opravdu se bojíte?"
„Jo, přiznávám."
„Také mně není nejlépe. Dolů však musíme tak jako tak. Proč bychom se vlastně měli bát, když už jsme v podsvětí jednou byli?"
„Jak to?"
„Nu, nebyli jsme již mrtví?"
„Ach tak! Ano, to byl opravdu geniální kousek, který jen tak někdo nesvede! Co asi pánové řekli, když mrtvoly utekly?"
„Musel to být božský pohled! Podejte mi provazový žebřík!" Lékárník nesl žebřík upletený ze silného konopného lana, pevný, i když ne umělecky hodnotný. Na první pohled bylo zřejmé, že si jej zhotovili sami.
„Tady je trám," prohlásil zbožný obuvník.
„Sem ho upevníme."- Pozorovatelé viděli, jak pečlivě připevňují žebřík, potom za něj tahali, aby vyzkoušeli jeho pevnost. Poté jej pomalu spustili do šachty.
„Dolů!" prohlásil Seidelmann.
„Půjdu napřed."
„Slezu za várna, jakmile budete dole."
„Pak byste tu nic neviděl, protože si lampu vezmu s sebou. Musíte hned za mnou."
„Unese nás oba?"
„Určitě."
„K čertu, kdyby se to tak utrhlo!"
„To nehrozí."
„Možné je všechno! Osudná věc! Skončili bysme i s žebříkem dole a nedostali bysme se už nahoru. Čekala by nás pomalá smrt hladem a žízní - pomalá, zato zaručená."
„Nenaříkejte. Musíme dolů! Pokud nepůjdete, nevadí, ale pak také nic nedostanete."
„Proklatě! No, jděte, polezu hned za várna. Snad to nějak přežijem." Zmizeli v díře, nejprve Seidelmann a hned za ním lékárník.
„Co uděláme?" šeptal Wilhelmi k hajnému.
„Mužem udělat leccos," odvětil tento.
„Představte si jejich překvapení, když teď nahoře žebřík odříznu!"
„Sakra, ano!"
„Měli bysme je v rukou a pod pohrůžkou, že je nepustíme nahoru, bychom z nich snadno dostali přiznání."
„Uděláme to?"
„Ne, je to nelidské. Hodně by vytrpěli, ale já nejsem jejich soudce. Prostě počkáme, až zas vylezou."
„Ale pak se budou bránit!"
„Nemusíme se bát. Sami jste slyšeli, že mají jen nože. Jakmile se objeví v díře, namíříme na ně pušky - byl by v tom čert, kdyby se nevzdali. Navíc máme psa."
„Dobrá! Nu, pane hajnej, nepůjdem dovnitř do chatrče?"
„Proč?"
„Určitě by bylo zajímavý pozorovat seshora, co dělají."
„Nu, to bysme mohli. Jen se musíme vyvarovat hluku. Pojďme!" Tiše vstoupili do dveří. V chatrči vládla naprostá tma.
„Dávejte pozor!" varoval je hajný.
„Musíme tápat potmě v díře a dbát, abysme do ní nespadli." Dospěli k šachtě. Lehli si a dívali se dolů, kde svítila lampa. Její světlo pochopitelně nedosahovalo až nahoru. Oba zločinci se snažili odstranit zmíněný kámen. Spojenými silami se jim to podařilo, objevil se otvor, do něhož Seidelmann posvítil.
„Je tam něco?" zeptal se lékárník. Nahoře zněl jeho hlas, jako by přicházel ze záhrobí.
„Ano," přitakal Seidelmann.
„Snad tam budou i peníze!"
„Doufám, jinak bychom skončili špatně!"
„Kdo vleze dovnitř?"
„Já. Ještě chvilku počkáme, uvnitř je zatuchlý vzduch. Počkáme, až vyvane." Světlo lampy skutečně po odstranění kamenu potemnělo, což bylo znamením, že dole není nejčistší vzduch. Oba mlčky čekali, zatímco tři nahoře je stejně

mlčky pozorovali. Po nějaké době Seidelmann prohlásil:
„Už to půjde. Chvíli vás tu nechám potmě, protože lampu budu potřebovat uvnitř." Přikrčil se, vstrčil do otvoru ruce s lampou a pomalu se plazil kupředu. Dole zavládla tma, takže pozorovatelé nic neviděli. Po pěti minutách se světlo opět objevilo - Seidelmann se plazil zpátky. Když vylezl, dlouho odkašlával a konečně přiškrceně vyrazil:
„Skoro jsem se udusil. Hlavu mám těžkou jako z olova!"
„Máte peníze?"
„Ano, ale musel jsem dlouho hledat."
„Kolik?"
„Uvnitř jsem to pochopitelně nepočítal, jinak by mě to stálo život."
„Můžeme je spočítat teď."
„Proč? Musí to být hned?"
„Máme dost času."
„Později ho bude ještě víc."
„Je lepší vědět, na čem jsme."
„Nedůvěřujete mi? Myslíte si, že vás podvedu?"
„Řekl jste, že se rozdělíme. Co když jste nevzal všechno a nechal jste část peněz v díře?"
„Vzal jsem vše. Venku na denním světle se rozdělíme lépe než tady dole. Teď opět uzavřeme díru."
„To není nutný."
„Ohó! Proč ne?"
„Vždyť se sem nevrátíme!"
„To se nikdy neví. Uvnitř je ještě leccos cenného, a to bychom si mohli vyzvednout později. I kdybychom se sem již nevrátili, nikomu jinému ty věci nenechám. Co kdyby sem časem někdo slezl a vše našel? Nepovažuji to za nutné. Nu, pomozte mi! Kámen musí přijít na své místo." Přistrčili s námahou kámen zpět, poté obuvník prohlásil:
„Půjdu napřed, vy za mnou!"
„Proč?"
„Protože jsme dolů neslézali jinak."
„Ach tak! Lampu si zřejmě vernete taky vy?"
„Ano."
„Pěkně děkuju, milej pane Seidelmanne! Na to nikdy nepřistoupím!"
„Z jakého důvodu?"
„Jsem dost chytrej, abych vás prokoukl!"
„Nevím, jak to myslíte!"
„Nepřetvařujte se a vytáhněte ruku z kapsy, kde máte nůž! Vidíte, svůj už mám v ruce a jeho ostří vám zajede mezi žebra mnohem dřív, než vytáhnete ten váš!"
„Jste blázen!
„Ruku ven, říkám!" Lékárník to vyslovil tak výhružným tónem, že Seidel-rnann, který spoléhal víc na lest než na odvahu, poslechl.
„Co se vám vlastně stalo?" ptal se udiveně.
„Co se mi stalo? Upřímně řečeno, znám vás dost dobře, abych věděl, co jste zač."
„Myslím, že fantazírujete! Pojďme nahoru! Tam mi vysvětlíte, proč vás napadlo začít mě podezřívat." Natáhl se k žebříku, ale lékárník jej chytil za paži a zvolal:
„Stát! Půjdu první!"
„Hrome, proč to?"
„Zatím jste žil z mejch peněz, jestli se nepletu, pane Seidelmanne?"
„Jistě."
„Taky díky mně jste se dostal z vězení?"
„Každopádně."
„Dobrá! A teď se mi chcete odměnit. Dosud jste mě využíval, ale teď už mě nepotřebujete, protože máte peníze v kapse. Abyste se nemusel dělit, chcete jít jako první!"
„Chci se rozdělit."
„Tak proč ne hned?"
„Později budeme mít víc času i příležitostí."
„Ne, později bych neviděl ani gulden!"
„Vždyť vám nemohu utéci."
„Ne? Když budu tak hloupej a nechám vás jít napřed, přeříznete provazovej žebřík, jakmile se dostanete nahoru. Spadnu dolů a najdu bídnou smrt, zatímco vy vezmete i s gul-denama do zaječích."
„Jaká je to myšlenka!"
„Správná! Dávejte pozor!"
„Hrome!" vykřikl Seidelmann.
„Co vás to napadá?!" Lékárník mu totiž bleskurychle zajel rukou do kapsy a stejně bleskově ji vytrhl ven. Nyní se smíchem odpověděl:
„Sebral jsem vám nůž. Teď mám dva, zato vy jste beze zbraně. Tak se aspoň vyhneme souboji, kterej bych tak jako tak neprohrál — ale mohl byste mě nepříjemně zranit, čemuž je lepší předejít. Mužem si popovídat. Mám jen dvě podmínky, a ty jistě splníte, jestli nechcete bejt bradou vzhůru."

„Jste satan!"
„Jsem váš bratr. Nikdo není v nevýhodě. Nejdřív povídám, že chci šplhat nahoru jako první." Seidelmann odpověděl až po delší odmlce:
„Nu, pokud vás napadají opravdu takové pitomosti, tak si lezte napřed!"
„A taky se hned rozdělíme."
„Bůh chraň!"
„Vidíte, že jsem vás prokoukl!"
„Na dělení máme času dost."
„Musí se to stát hned, přeju si to! Rozuměl jste?"
„Když odmítnu?"
„Tak vám vrazím do těla oba nože a vezmu si všechno, na to se spolehněte!"
„Toho se neodvážíte!"
„Ale jo!"
„Pomyslete, že jsem mnohem silnější!"
„Snad jo, ale jinak jste zajíc. Mám odvahu a hlavně zbraně, které vám chybí. Mimochodem, je nesmyslem takhle se dohadovat. Než začne den, chci bejt pryč. Zkraťme to! Co si vyberete: okamžité dělení nebo dvě rány nožem?"
„Ani jedno!"
„Vyslovil jste nad sebou ortel! Počítám do tří. Pokud se do ty doby nerozhodnete, bude po vás! Jedna - dvě — tř i"
„Zadržte!" zvolal Seidelmann, neboť poznal, že lékárník mluvil vážně.
„Co je?"
„Rozdělíme se. Vaše polovina se vám stane věčným prokletím!"
„Pchá! Buduji umět použít, aby se stala požehnáním. Vytáhněte peníze!" Seidelmann vytáhl z kapsy naplněný váček a řekl:
„Počítejme!"
„To je všecko?"
„Jistěže!"
„Otevřte to! Ach, stříbrný guldeny! Počítejte. Každýmu pět guldenů stranou." Brzy s tím byli hotovi, na každého připadlo pětadvacet guldenů.
„To je skutečně celej poklad, kterej jste našel v díře?" ujišťoval se lékárník.
„Skutečně."
„To mi nenakukáte!"
„Přísahám!"
„Nemějte mě za pitomce, kterej vám uvěří! Ukažte kapsy!"
„K čertu! Jednáte se mnou jako s lotrem!"
„Tím taky jste, dokonce obrovským!"
„To si nenechám líbit!"
„Jak chcete, ale už jsem vám řekl, že do vás vrazím oba nože, jestli nebudete poslouchat!"
„Nežeňte to příliš daleko! Je pravda, že vám vděčím za svobodu, avšak tato vděčnost mě nepřinutí, abych se od vás nechal tyranizovat. To je příliš silné!"
„Nehrajte si na odvážnýho, jen se tomu směju, zbabělce!"
„Dejte mi můj nůž!"
„Dostanete ho - do těla! Prohledám vám kapsy. Jakmile se pohnete, udělám s várna krátkej proces! Kvůli vaší hlouposti tady nezcepením. Vaše kapsy!" Sáhl do Seidelmannovy náprsní kapsy.
„Ohó!" vykřikl tento.
„Z toho nic nebude!"
„Dobře! Táhni k čertu, hříšníku!" Popadl ho levou rukou za krk a pravicí se napřáhl k úderu. Obuvník před sebe se strachem předpřáhl ruce a křičel:
„Zadržte! Dám si to líbit."
„Vaše jediný štěstí! Skoro bylo po vás." Prohledal muže, který nekladl odpor. Z kapsy u kalhot vytáhl druhý, ještě větší váček a náprsní tašku.
„Vida, zlato!" zvolal, když otevřel váček.
„Jak se zdá, nechal jste si pro sebe lepší část. Bohužel vám ji seberu. A co je ve šrajtofli?" Seidelmann zkroušeně vykoktal:
„Našel jsem ji v plechové krabici, aby neshnila."
„Výborně. — Ach, bankovky! Jedna - dvě - pět - osm -- takže ve váčcích a tady je celkem šest tisíc guldenů. Ne?"
„Je toho víc."
„Ach, takže jste si to spočítal už v díře?! Výtečně! Teď vám ukážu, tnilej Seidelmanne, jak umím bejt ohleduplnej. Chtěl jste lézt nahoru jako první, ale já to nedovolil - nyní klidně souhlasím. Běžte napřed!"
„Proč? Myslel jsem, že se rozdělíme!"
„Později, času máme dost! Tak jste to aspoň tvrdil. Poznal jsem, že na tom něco je."
„Doufám, že nemáte špatné úmysly!"
„Kdepak, ale nenechám se sebou vydupat!"
„S vámi?"
„Jasně! Nebo mi to máte za zlý?"

„Trvám na tom, abychom se ihned rozdělili!"
„A já trvám na tom, abyste okamžitě lezl nahoru, jinak vám pomůžu nožem!"
„Proč jsem se s vámi dával dohromady!"
„Abyste se dostal z basy. Kupředu!" Posluchači slyšeli každé slovo. Starý hajný šeptal:
„Lotři! Rychle ven!" Bleskurychle se stáhli za dveře, které přivřeli. Nepatrnou škvírou mohli nahlížet dovnitř.
„Kušuj, Pluto, ale tiše!" nařídil Wunderlich psovi a chápavé zvíře se ihned natáhlo na zem. Ve stejném okamžiku se vynořil Seidelmann z otvoru, za ním vylezl lékárník.
„Nyní žebřík odvážeme," pravil zbožný.
„Pročpak?" smál se Hom.
„Já ne, ale vy jo!"
„Jak to?"
„Můžete se vrátit dolů a vzít si něco z krámů, který jsme tam nechali, protože vás nemůže ani napadnout, že dostanete něco z bankovek nebo mincí, který jste našel."
„Cože? Jak? Musíme se rozdělit!"
„Už se stalo!"
„Ne!"
„Ale jo! Peníze jsou moje a vše ostatní, co zůstalo dole, patří vám."
„Chlape! Chcete mě podvést?"
„Platím vám stejnou mincí. Chtěl jste mě připravit o moji půlku a nechat mě dole chcípnout hlady. Já vám seberu váš díl, ale život vám ponechám. Jednám s várna velice ohleduplně."
„Věříte, že si to nechám líbit?"
„Jistěže."
„Nu, pak se mýlíte! Chci svou polovinu a nenajdu klid, dokud ji nedostanu!"
„Klid najdete velmi brzo, a to prostřednictvím mýho nože! Akorát to bude trvat podstatně dýl, než vám připadne příjemné."
„Lotře! Lumpe!"
„Stejnej jako vy, možná trochu lepší. Končíme spolu, už se nemáme o čem bavit. Řeknu vám jen jedno: půjdu, ale zakazuju vám následovat mě. Nechoďte za mnou, jinak vám píchnu nože do těla! Pamatujte si to!"
„Pse! Poběžím za tebou až na konec světa! Chci svoje peníze, svoje peníze!"
„Zkus to! Žij blaze, starej hříšníku! Sejdem se v pekle!" Odvrátil se, jako by chtěl jít, ale Seidelmann jej rychle uchopil za rameno.
„Zadrž!" zvolal.
„Ani o krok dál!" Lékárník se otočil zpět, napřáhl ruku s nožem a vyhrožoval:
„Pusť-jinak!" Seidelmann jej skutečně pustil a vykřikl úlekem. Jeho pohled totiž padl na dveře, v nichž se objevil hajný. Lékárník, jenž byl otočen ke dveřím zády, se domníval, že výkřik úleku patřil jemu. Výsměšně prohlásil:
„Zbabělce! Nejdřív vyhrožuješ a vzápětí se chvěješ strachy! Seidelmanne, tebe si čert hned tak nevěrné, já bych se mu hodil mnohem lip!"
„Proto si pro tebe přichází!" zaznělo za jeho zády. Rychle se otočil, nechal padnout ruku s nožem a uskočil, že téměř spadl do šachty. Hajný vstoupil dovnitř. V jedné ruce držel pušku, v druhé nesl lampu, kterou venku zapá- lil, aniž by to muži v chatrči zpozorovali. Za ním se leskly hlavně pušek jeho přátel.
„Bože!" vyrazil ze sebe lékárník.
„Nevolej nebe, když jsi před chvílí tvrdil, že se hodíš pro peklo, lotře!" hřměl Wunderlich.
„Kdo jste? Co chcete?" vykoktal Hom.
„Jsem ďábel a chci tebe, míchači jedů! Stůj, ani krok! Nech nůž ležet! Jak se pohneš, dostaneš kulku!" Poté se obrátil na Seidelmanna:
„Dobrýtro, milej pane Seidelmann! Jsem potěšen vaší návštěvou! Přijel jste nám kázat do sálu výčepu?" Oslovený neodpověděl.
„Vaše famílie by se měla postarat o sametový křesla, aby panstvo netlačilo do zadků! Kam se poděly peníze, které jste tenkrát vybrali?"
„Rozdělily se," vykoktal tázaný.
„Ach tak! Že nikdo nic nepoznal! A co se stalo se šesti tisíci, které jste měl jako dar od vašeho spolku rozdělit v horách, aby se snížila bída?"
„Rozdělily se," zaznělo opět.
„Výtečně! Ale ani to nikdo nepoznal! Dostanete příležitost dokázat nám, co jste s nimi provedl, milý ševče! Bude mi ctí předat vás policii do hlavního města. Budete tak las-kav a doprovodíte mě?"
„Nemám s vámi nic společného!"
„Zato my s vámi! Pro náš pevný svazek jsem s sebou přinesl řemeny a provazy. Jste našimi zajatci!" Lékárník se dosud nepohnul. Seidelmann stál tak, že za něho nebylo vidět. Obě lampy vydávaly dost světla, aby se dalo poznat, že ztrouchnivělá prkna stěn nesnesou velký náraz. Muž dostal nápad -jen ven, do temné noci! Jakmile se dostane z chatrče, nedostanou ho. Nezpozoroval psa, který se krčil za třemi muži. I
„Mám bejt vaším zajatcem?!" zvolal.
„Nikdy!" Rozběhl se a vrazil do dřevěné stěny takovou silou, že vyrazil shnilá prkna ven. Pak se rozběhl pryč. Wilhelmi to zpozoroval a vrhl se dovnitř, aby mohl za uprchlíkem vystřelit. Nepochybně by jej zasáhl, avšak hajný mu v tom zabránil a se smíchem řekl:

„Nechtě ho běžet! Nesmíme ho zastřelit, potřebujem ho dostat živého. Dávejte zatím pozor na míchače jedů. Kdyby se jen pohnul, klidně mu prožeňte kulku hlavou." Obě hlavně byly namířeny na Horná. Pes dosud ležel na místě. Ani ho nenapadlo pronásledovat Seidelmanna, pán mu to dosud nenařídil. Nyní však řekl:
„Pluto, poslouchej! Chce utéct! Běž za ním a chyť ho!" Pes ihned vyskočil a zmizel v temnotě. Keře harašily, kameny rachotily - a tu zazněl hlasitý výkřik, doprovázený zuřivým štěkotem. Wunderlich přispěchal na okraj haldy a volal dolů:
„Seidelmanne, nehýbejte se, nebo vás pes roztrhá!" Odpovědí bylo hlasité zasténání. Starý hajný vstoupil zpátky do chatrče.
„Je zajištěný," řekl,
„alespoň tak dobře jako tenhle. Miř-te na něho, já ho svážu. Kdyby se chtěl bránit, zastřelte ho!" Vytáhl řemeny z kapsy a přistoupil k lékárníkovi, aby jej spoutal.
„Nemůžete mě zatknout ani svázat!" odporoval Horn zlostně.
„Ach! Pročpak?"
„Jste policista?"
„Ano."
„Vždyť na šote máte uniformu hajnýho!"
„Jistě. Teď jsme v mém revíru, kde musím dbát na klid a případně vykonávat i práci policejního úředníka. Ještě něco, pane Horné?"
„Nejmenuju se Horn!"
„A jak tedy?"
„Po tom vám nic není! Co jsem udělal, že se odvažujete mě zatknout?!"
„Jednak jsme vás našli ve společnosti zbožného pana Seidelmanna, což je pro nás dostatečným důvodem, abysme vás sebrali. Navíc jste dole vybrali doupě, což jako hajnej nesmím připustit. Chcete slyšet i další důvody? Jsem vám k službám."
„Spletli jste se! Nejsem ten, za koho mě máte!"
„Za koho vás mám? Jen si řekněte - můžete být prorokem Bileamem nebo jeho oslem! Přesně podle přání!"
„Podobný vtipy si vyprošuju!"
„Nemáte si co vyprošovat! Kdo jste, to záhy zjistíme. Od-vedem vás ke knížeti voň Befourovi."
„Ke knížeti?" ptal se Horn neopatrně.
„Je tady?"
„Samozřejmě a netrpělivě vás očekává. Ukažte mi ruce, abych je mohl ozdobit podvazkovým řádem!"
„To nedovolím!" Starý mu položil ruku na rameno a prohlásil:
„Poslyš, starej medvěde, nesnaž se mi zkazit náladu. Zatím jsem na tebe hodný, ale jak mě naštveš, přestanu se ovládat!"
„No dobře! Já"
„Jak chceš!" zahřměl na něho hajný. Rozpřáhl se oběma rukama, několikrát to mohutně plesklo - Horn obdržel snad tucet silných facek, až se mu zatmělo před očima. Než se vzpamatoval, byl spoután na rukou tak pevně, že s nimi nemohl pohnout.
„Auvej!" křičel.
„Ne tak pevně!"
„Hubu jsi měl otevřít dřív, teď je pozdě. Legrace skončila!" Odvázal provazový žebřík, složil jej a zasunul za opasek. l
„Vezmem ho s sebou," prohlásil,
„aby sem nevlezli další nepovolaní. Vemte lampy, já se postarám o našeho dobrého přítele. Kupředu!" Popadl Horná za řemen a tlačil jej před sebou. Zajatec se nemohl bránit, musel poslechnout. Sklouzli kus cesty dolů, pak starý zvolal:
„Pluto, kde ses?!" Odpovědělo mu radostné zaštěkání. Otázka a štěkot se několikrát opakovaly, dokud muži nedosáhli místa, kde ležel Seidelmann. Tam ostatně končila proražená mezera mezi křovisky.
„Vidíte," vysvětloval starý,
„tudy se zřítil švec dolů. Proboha, poslouchejte!" Zarazili se. Vzduch totiž prořízlo varovné psí zavrčení, následované hrozným křikem - a pak k nim dolehlo za-praštění kostí.
„Hrome!" zvolal Wunderlich.
„Pokusil se uniknout psovi, ale ten ho zakousl! Rychle k němu!" Hlasitý nářek je vedl dál. Seidelmann ležel na zádech mezi dvěma keři, pes stál nad ním s jiskřícíma očima a držel jej záruku.
„Pluto, zpátky!" Zvíře ihned pustilo mužovu ruku a vrtíce ocasem přiběhlo k pánovi. Hajný se sklonil k zraněnému, aby mu prohlédl ruku.
„Lehkomyslníku!" nadával.
„Vždyť jsem tě ale varoval! Chtěl jsi pryč, proto tě popadl za ruku, i když zprvu lehce, jak je to naučenej. Chtěl jsi ruku vytrhnout, proto stiskl. Ruku máš na kaši, nejseš rak nebo žížala, další ti nenaroste!" Seidelmann odpověděl nářkem. Bez odporu se zvedl, muži jej ihned připoutali za zdravou ruku k lékárníkovi. Zamířili k hájovně. Tam vládla tma, ale na známý hvizd hajného vyšla Barbara ze dveří.
„Ses to ty, starý?" ptala se.
„Jo, Barbaro. Chlapci už přišli?"
„Ještě ne."
„No, vlastně je nepotřebujem. Jen jsem ti přišel říct, že se o mě nemusíš bát. Klidně běž spát. Dostali jsme je a hned je vezmem ke knížeti. Dobrou noc!" Zajatci kráčeli mezi Schultzem a Wilhelmim, hajný se psem je následovali - a tak prošli

cestu k vesnici a tou nahoru až k bývalému Seidelmannovu domu, kde nyní bydlela rodina Hauserů. Uvnitř se dosud svítilo, vzhledem k svatebnímu veselí se obyvatelům nechtělo do postelí. Ženich ještě seděl ve spodní světnici, kam příchozí vešli.
„Hajný!" zvolal překvapeně.
„Koho to vedeš?!"
„Jen se na toho chlapa podívej!"
„Bože, Seidelmann! A ten druhý? Ó, to je zaručeně apa-tykář Horn, kterého taky hledají! Kde jste je chytli?"
„O tom později. Kníže zřejmě už spí?"
„Už dávno. Probudím ho."
„Ohó, to přenech mně! Taky já chci mít z tyhle historky nějakej špás. Ukaž mi jeho dveře!" Nalézaly se v prvním patře. Když k nim došli, starý zabušil, jako by chtěl probudit mrtvého.
„Výsosti, Výsosti!" volal.
„Kdo je tam?" ptal se probuzený.
„Bratranec."
„Co se děje?"
„Rychle, vstávejte! Máme je!"
„Koho?"
„Zbožného Seidelmanna a apatykáře."
„Ach! Počkejte chvilku!" Za necelou minutu se otevřely dveře. Kníže byl oblečen jen nalehko, ale ihned se ujišťoval:
„Myslíte to vážně, nebo se jedná o žert?"
„Hrome! Vypadám snad jako srandista?"
„To právě ne, spíš jako nějaký vojevůdce, který vyhrál bitvu."
„Nu, tu jsem taky vyhrál!" Zatímco se kníže oblékal, vyprávěl mu o celém dobrodružství. Potom se odebrali dolů. Zajatci se ani neodvažovali otevřít oči, když kníže vstoupil. Nepromluvil k nim jediné slovo, hned se obrátil na ostatní:
„Jsou to oni! Edvarde, sežeň mi rychle vůz, abych je odvezl na vlak do Briickenau a odtud do rezidence." Edvard odběhl, kníže se obrátil na hajného, Wilhelmiho a Schultzeho:
„Víte, zeje na polapení těchto dvou vypsána odměna?"
„Ano," odvětil Wunderlich.
„Čtyři tisíce guldenů dohromady, ne?"
„Tak! Dostanete je. Pouze nebude snadné rozdělit tuto sumu na tři stejné díly."
„Bude se dělit jen na dva!"
„Na dva? Jak to myslíte?"
„No —já si nevěrnu nic. Žiju si dobře a nemám děti, zato tihle dva jsou chudí a mají početné rodiny."
„Bravo, starý! Stejně nepřijdeš zkrátka! Dodal bych dva tisíce guldenů z vlastní kapsy, ale není to zapotřebí. Brzy získám velké lesy, v nichž tě ustanovím hlavním nadlesním. Chceš?" Tu se Wunderlichova tvář rozzářila, jeho oči se rozjasnily. Rychle se zeptal:
„Je to pravda?"
„Ano, samozřejmě."
„Hlavním hajným u vás? Pak bych měl všecko, co se dá získat na tomhle světě! Hrome, co tomu řekne Barča!"
„To hned uslyšíš! Pospěš si domů a vyprávěj jí o tom!"
„Ach! Už mě nebudete potřebovat?"
„Později. Odvezeš je se mnou do rezidence. Všichni budou chtít vědět, kdo ty lotry zajal."
„Hrome, to by se mi líbilo!"
„Tak jdi za Barbarou, rozluč se s ní a vezmi si vše potřebné na cestu. Jakmile bude zapraženo, vyrazíme!"
„Utíkám, spěchám, letím!" S těmito slovy se vyřítil z místnosti. Za okamžik sem dolehl jeho křik z vesnické ulice:
„Hlavním hajným! Hlavním hajným u Knížete bídy -u bratrance Arndta! Barbarko, ty stará rašple, jestli tě ta zpráva nepřipraví o rozum, tak jsi v životě žádnej neměla! Hlavní hajný! Bože!" Oba zatčení seděli bez pohybu, lékárník v duchu zlostně nadával, Seidelmann skřípal zuby, kdežto kníže podal ruku oběma strážným a řekl jim:
„Dnes jste prokázali velkou službu nejen zemi, nýbrž i mně. Děkuji vám a postarám se, aby vaše jména zdobila stránky všech významných novin. Pro vás ovšem bude mít největší význam prémie?"
„Jasně," odpověděl Schultze.
„Jen je otázkou, jestli ji skutečně dostaneme."
„Samozřejmě, nemůže být zrušena. Protože mám náhodou stejnou částku při sobě, vyplatím vám ji hned."
„Bože! Je to pravda, Výsosti?!"
„Jak vidíte! Zde!" Otevřel peněženku, vytáhl několik bankovek a odpočítal je na stůl.
„Vezměte si je a pospíchejte domů, abyste si své štěstí nenechávali pro sebe. Potvrzení mi dáte později."
„Ale," prohlásil Wilhelmi,
„neměli bysme zajatce pohlídat, než je odvezete?"
„To není nutné, postarám se o ně."
„Co bude s dírou v Pijáckém domku?"
„To přenechme panu státnímu návladnímu, kterého sem z Briickenau ihned pošlu."
„A Seidelmannova ruka?"
„V Briickenau je lékař a do té doby jistě neumře. Ostatně mu neuškodí, když bude trochu trpět. Radosti blažených si užil dost, ať tedy okusí i bolest bezbožných. Běžte ve jménu Boha!" Oba měli v očích slzy štěstí, když mu podali ruce

na rozloučenou, a můžeme si domyslet, jaká radost zavládla v jejich domovech, jakmile položili peníze na stůl. Schultzeova žena řekla:
„Tak už ti nemusím vařit polívku ze slupek od brambor! Bůh žehnej Knížeti bídy!" A Wilhelmiho tchyně prohlásila: „Pamatujete si, synu, na mé doutníky, které jste nekouřil, abyste je mohl prodat? Teď už si je nemusíte odříkat! S bídou je konec. Bůh žehnej knížeti!" Papá Wunderlich byl několik dnů nejvyhledávanějším mužem rezidence. Všichni chtěli vidět hajného, který dopadl oba uprchlíky - a že mu to nebylo proti srsti! Hrdě vykračoval ulicemi a nijak neskrýval novou uniformu. Měl velkou radost, že mohl opět spatřit přítele a kolegu hajného Brandta. Ten ho zasvětil do tajemství Knížete bídy, takže se ke své Barbaře vracel plný neklidu nad štěstím, které jej čekalo s nástupem do nového úřadu. Státní návladní a vyšetřovací soudce již měli pohromadě všechny zločince, byla vykonána nejpřísnější opatření, aby je odloučili od vnějšího světa a zabránili jim v případném pokusu o útěk. Vyšetřování vlastně začalo až teď. Jaký mělo průběh a jaké přineslo výsledky, o tom se tajuplně mlčelo. Lid celé země s napětím očekával bližší a toto čekání bylo naplněno netrpělivostí. — Jednoho večera byli plukovník voň Hellenbach i s manželkou pozváni ke dvoru. Fanny, jejich dcera, jela do divadla, kde hráli její nejoblíbenější operu, a Robert Bertram ji pochopitelně doprovázel. Nyní se ale zdržoval v Hellenbachově paláci přibližně stejně často jako v domku ve Vítězné ulici. Jako básník byl zcela zaujatý scénou, zato Fanny občas namířila operní kukátko mezi diváky. Tu - během jedné přestávky - se dotkla jeho ruky a řekla:
„Prosím, prohlédněte si tu dámu v černých šatech, druhá řada, postranní lóže!"
„Zajímá vás?" zeptal se lhostejně, aniž by se na dané místo podíval.
„Velice." Zvedl zrak k onomu místu a - trhl sebou. Tmavé, žhnoucí oči se střetly s jeho, až mu přeběhl mráz po zádech.
„Judita!" vydechl.
„Ano, židovka," přitakala Fanny.
„Pozoruji ji delší dobu a vím, že od nás ani na okamžik neodvrátila zrak. Dívala se sem, i když na ni mluvila její sousedka. Téměř bych se jí bála. V jejích očích leží nenávist, která se před ničím nezastaví. Proč mne ale nenávidí?" Robert neodpověděl. Dobře znal důvod bezbřehé zášti.
„Byla to také ona, která splašila mého koně, až mě shodil. Bojím se jí." Zamrazilo ji, až se otřásla, poté odvrátila pohled na druhou stranu. Judita šla do divadla se svou přítelkyní Sarah Rubinen-thalovou. Neměla nic takového v plánu, stála však u okna, když Fanny s Robertem nastoupili do vozu. Podle dívčiny toalety poznala, kam mají namířeno. Nyní seděla krásná, avšak láskou a žárlivostí rozpálená židovka v lóži a nemohla od těch dvou odvrátit pohled. Třebaže Robert během představení zamířil svou pozornost na jeviště, o přestávkách věnoval veškerý svůj čas milované Farmy. Z každého jeho rysu se dalo vyčíst, že krásné společnici odevzdal celou duši. Judita si toho všimla a zahrnovala svou společnici vzteklými poznámkami.
„Vidíš jeho pohled?" zvolala.
„Žhne láskou! Klidně by pro ni tisíckrát zemřel, ale pro mne by nedal ani minutu svého života! Ó, jak tu holku nenávidím!" A po chvíli znovu zasyčela:
„Jen se na ni podívej! Pozoruje ho, aniž by si toho všimnul! Studuje jeho tvář, jeho krásnou, čistou tvář! A jak jí září oči, jak se usmívá! Jak rozkošnicky se do něho noří! Teď se k ní otočil. Jejich oči se střetly! Zčervenala, on taky. Odvrátila se, ale s jakým výrazem! Její obličej je nebem, jeho blažeností!"
„Tak se tam nedívej!" prohlásila hrbatá.
„Nedívat se? Šílíš?! Jak to mám vydržet? Není moje duše spoutaná s jeho? Můj život je jeho životem! Ach, proč si tenkrát na ulici nezlámala vaz! Ale to se ještě přece může stát!"
„Chceš jí ho zlomit sama?"
„Kdybych to svedla, udělám to! Taky ona nás vidí! Pozoruje mě kukátkem. Teď ho na mě upozorňuje! Dívá se sem! Poznáváme! Jeho pohled je jako led! Lhostejně se odvrací a ona - Bože, má ze mě strach! Je snad bohatší než já? Nebo krásnější - ach, krásnější! To je nápad! Když má ze mě strach, ať ho ostatní mají z ní! Nechtěla jsem to udělat, ale dneska jsem se pevně rozhodla!" Vstala.
„K čemu?" zeptala se přítelkyně.
„Později. Jdu domů, začala mě bolet hlava. Klidně tu zůstaň." Vtiskla ji do křesla, protože zmrzačená již vstávala, a vzdálila se. Nyní bydlela sama v domku rodičů. Její matka byla taktéž zadržena jako spoluvinice. Sotva došla do opuštěného domu, převlékla se. Natáhla na sebe staré šaty, které jí otec levně koupil, a potom se celá zahalila do tmavého, širokého, velmi starého šátku. Takto oblečená vypadala jako ubožačka z nejchudší vrstvy. Otevřela skříň, v níž stálo několik lahviček. Vytáhla jednu z nich, označenou lebkou s nápisem - dýmová kyselina sírová.
„V minutě dokáže rozežrat maso!" zvolala.
„Její krása bude zničena! Znetvořím ji tak, že její bude štítit! Hodím jí lahvičku do tváře, jakmile vyjde z divadla. Ne, to by nepomohlo. Kyselina musí být v otevřené nádobě. Nejlíp udělám, když s sebou věrnu starý hrnek. Ne, nedělala bych to, ale ona ho miluje a on zas ji. Jen mě spatří, otřese se hrůzou! Teď se budou třást před ní! Pak se ke mně vrátí, protože budu krásnější než ona! Přijmu ho a zahrnu ho něžností i láskou!" Zastrčila lahvičku s kyselinou i hrníček a zamkla dům. Zamířila přímo k divadlu, v jehož blízkosti stála ekvipáž Hel-lenbachů. Postavila se za sloup, v jehož stínuji nemohli zpozoro-i vat. Zde čekala na konec představení. Hlediště se vyprazdňovalo. Vystoupila z úkrytu a postavila se k ekvipáži. Nikdo si jí nevšiml. Většina návštěvníků ihned zamířila domů. Ostatní stáli ve skupinkách, aby si popovídali o průběhu představení. Tu z portálu vystoupil Robert Bertram s Farmy. Vedl dívku za paži přímo k ekvipáži.
„Doprovodíte mne až domů?" otázala se.
„Ano, rád," odpověděl šťastným hlasem. Přistoupili k vozu. Lokaj stál u schůdků a otevřel dvířka. Vtom se objevila Judita. Ještě nebyla rozhodnutá, neboť Fanny stála ve stínu plynové lampy a nebylo jí zřetelně vidět do tváře.
„Jste slečna voň Hellenbach?" zeptala se židovka.

„Ano," přitakala Fanny.
„Co si přejete?" Judita mezitím nalila obsah lahvičky do šálku. Nyní rychle přiskočila k Fanny a odpověděla:
„Nepřeju si nic, spíš vám chci něco dát. Tady máte!" Rozpřáhla se, aby jí vrhla kyselinu do obličeje. Robert sice zpozoroval zahalenou postavu za vozem, ale netušil žádné nebezpečí. Nyní, když přistoupila blíž a ptala se na jméno jeho milé, zmocnilo se ho hrozné podezření, protože poznal Juditin hlas. Rychle přiskočil blíž a rozpoznal její orientální rysy i planoucí zrak. Jakmile napřáhla ruku s hrníčkem, rychleji zachytil. Nemohl ji zcela zarazit, alespoň však kyselina nedopadla Fanny na tvář.
„Co tě to napadlo, nešťastnice?!" zvolal, drže ji za ruku. Chtěla se vytrhnout a utéci, ale on ji chytil i za druhou ruku. Nedokázala se vymanit.
„Pomstila jsem se!" skřípala.
„Teď se podívej na její krásnou tvář!"
„Bože!" zvolal polekaně.
„Zadržte ji!" Lokaj ji uchopil, také kočí přispěchal na pomoc. Událost vyvolala zájem přítomných, kolem ekvipáže se vytvořil hlouček zvědavců. Objevilo se i několik policistů, kteří hlídali v divadle - ihned se ptali na původ nenadálého rozruchu.
„Přepadli tuto dámu," vysvětloval Bertram., Jste zraněna, milostivá slečno?"
„Nic necítím," odpověděla Fanny. Její hlas se chvěl úlekem.
„Přepadli?" ujišťoval se policista.
„Kdo to udělal?"
„Tato žena."
„Zbraní?"
„Ne. Dosud však drží v ruce šálek. Jeho obsahem chtěla polít slečnu voň Hellenbach. Jak vyznělo z jejích slov, měla být zasažena tvář této dámy."
„Ach, že by kyselina? Ukažte!" Vzal židovce šálek z ruky a přičichl k němu.
„Už tam nic není," pravil,
„ale jsem si jist, že tam měla silnou kyselinu." Vtom zazněl mezi diváky hlas:
„Zde je možná vysvětlení! Šlápl jsem na nějakou lahvičku a zvedl ji. Říkáte, že se jedná o kyselinu?" Podal lahvičku policistovi. Ten pohlédl na nálepku.
„Sakra! Kyselina sírová! Patří vám tato lahvička?"
„Ano," přikývla Judita. Byla ve stavu, v němž nedokázala přemýšlet, zda si touto odpovědí uškodí či nikoli. Zmocnil sejí tupý vztek, v němž pokračovala:
„Klidně mě seberte! Aspoň jsem znetvořila její grimasu a jeho ani nenapadne vzít si ji za ženu!"
„Ach, takhle to je!" prohlásil policista.
„Smím snad panstvo pozvat k sobě? Jsem nucen zjistit pravý stav věcí. Kupředu!" Vzal židovku z jedné strany, jeho kolega ze strany druhé a vedli ji do místnosti vrátného, Bertram s dívkou šli za nimi. Fanny se chvěla rozrušením a pevně se k němu tiskla. V místnosti vrátného svítilo světlo. Bertram si všiml smrtelné bledosti své společnice a zeptal se:
„Opravdu nejste zraněna?"
„Nemyslím. Jen jsem se hrozně lekla."
„Ne, milostivá slečna naštěstí zraněna není," řekl policista, který ji pozorně prohlédl,
„Pouze její toaleta vzala za své. Kyselina zasáhla látku, v níž se již tvoří díry."
„Bože!" vykřikl Bertram.
„Jaké by se stalo neštěstí, kdyby žíravina zasáhla její tvář!"
„Ano, pak by kyselina rozežrala tkáň až na kost. Ani oči by nezůstaly zdravé. Ta žena je velmi nebezpečná! Podívejme se na ni!" Strhl šátek, do něhož byla zahalena, a ihned ji poznal.
„Cože! Krásná Judita z Vodní ulice! Je to vůbec možné? Děvče, co vás to napadlo?! Nestačí vám neštěstí, že vaši rodiče byli uvězněni? Proč jste to udělala?" Judita se nestyděla. Hrdě stojíc odpověděla s vyzývavým pohledem:"
„Chtěla jsem ji zničit."
„Zbláznila jste se? Víte, jak můžete být za takový čin potrestána?"
„Mně je to jedno!"
„Vězením!"
„Pro mě za mě! Proč jsem ji nezasáhla lip! Ale snad se to přece jen povedlo! Třeba se účinek projeví později."
„Taková drzost! Proč jste to udělala?" Židovka ukázala na Fanny s Bertramem a odpověděla:
„Nesmí se vzít!"
„Ach tak! Nyní vím, na čem jsem. Poníženě panstvu děkuji a vás prosím, slečno, abyste poškozenou toaletu schovala pro vyšetřujícího soudce. Tuto nebezpečnou osobu zabezpečím v souladu se zákonem..."

KAPITOLA TŘETÍ Objevený aristokrat

Robert Bertram odvedl Fanny voň Hellenbach k vozu, do něhož nastoupili. Koně se rozběhli, a třebaže ekvipáž ujížděla vcelku klidně, záchvěvy způsobily, že událostí oslabená dívka zavrávorala. Křečovitě uchopila Bertrama za ruku.
„Asi omdlím!" zvolala.
„Proboha, co je vám?" ptal se. Neodpověděla. Ve světle plynové lampy, kterou míjeli, zpozoroval, že její hlava klesla na podušky.

„Je vám špatně?" otázal se naplněn starostmi.
„Ne, je to jen slabost." Uchopil ji i za druhou ruku. Strachem nevěděl, co má dělat. Nebyl mužem salonů a nikdy u sebe nenosil esenci jako druzí, kteří měli v podobných záležitostech nějaké zkušenosti. Teprve po delší době vydechla.
„Už je mi lip," řekla.
„Byl to jen úlek."
„Ale obrovský!"
„Ano. Hrozná dívka!"
„Jistěže! Neodvažuji si pomyslet, co by se stalo, kdyby se jí úmysl podařil."
„Bože, mlčte! Prosím vás!" Vůz zastavil před vraty. Při vystupování se Fanny cítila tak slabá, že poprosila:
„Byla bych ráda, kdybyste mě vedl, pane Bertrame."- Když došli nahoru, chtěl ji předat komorné a rozloučit se, ale ona odporovala:
„Nemohu jít spát, také rodiče dosud nejsou doma. Prosím, abyste se mnou zůstal. Nemohu být sama. Jen mne na okamžik omluvte." Vstoupil do obývací místnosti a čekal. Po chvíli vstoupila-její tváře měly opět zdravou barvu, která jí tolik slušela. S úsměvem se zeptala:
„Teď mne asi považujete za osobu se slabými nervy, že pane Bertrame?"
„Kdepak! Co se stalo, by polekalo i dámu s velice silnými nervy! Dávno vím, jak jste odvážná."
„Odkdy?"
„Od chvíle, co jsem u vás potkal obra Bormanna."
„Tím jste mi připomněl, že nejste mým zachráncem poprvé!"
„Ó, prosím!"
„Nechcete se přiznat? Kdo zadržel paži s kyselinou? Vy! Kdybyste tam nebyl, přišla bych o tvář. Každý by se ode mne s hrůzou odvracel. Vidíte, jakými díky jsem vám zavázána? Nebyla to stejná dívka, která mi tehdy splašila koně?"
„Ano."
„A která se mi tak nepřátelsky postavila na hřbitově při pohřbu vašeho otčíma? Musí mne nesmírně nenávidět. Vždyť jsem jí nic špatného neudělala! Znáte ji déle?"
„Kdepak. Poznal jsem ji krátce před Vánocemi."
„Vaše známost byla intimnější?"
„V žádném případě!" bránil se rychle.
„Chová se však tak, jako by s vámi měla nějaké osobní úmysly."
„K tomu nemá žádné právo. Měl bych být upřímný, abyste mi uvěřila."
„Prosím vás o to."
„Ano, udělám to. Znáte mé osudy, víte, že jsem chudý a dřív jsem na tom byl ještě hůř. Řeknu vám to, i když pro mne není snadné přiznat, proč jsem za židem vlastně šel." Vyprávěl o situaci, v níž se ocitla rodina jeho pěstouna, o nemoci a hladu, o příchodu zbožného obuvníka, o zklamání, které potkalo jeho sestru Marii s výšivkami. Vyprávěl, že šel k židovi, aby zastavil svůj jediný majetek, zlatý řetízek, a tehdy se o něho začala židova dcera zajímat. Když vše vysvětlil, dodal:
„Vše jsem vám řekl i přes nebezpečí, že na mne budete od této chvíle pohlížet jinak než dosud."
„Jinak? Proč bych měla?"
„Byl jsem chudák, který musel chodit k židovi, aby něco zastavil!" Zavrtěla hlavou a řekla:
„Úplně jsem se ve vás spletla!"
„Viďte?" prohlásil smutně, poněvadž ji nepochopil.
„Ano, spletla jsem se ve vás, protože jsem si vždy myslela, že mne znáte."
„Opravdu vás znám!"
„Ne, neznáte mne. Jinak byste si nemohl myslet, že vás proto začnu odsuzovat. Co jste udělal, vás nijak neponižuje, naopak to svědčí o vaší vzácné povaze. Vážila bych si vás víc než dřív, kdyby to vůbec bylo možné. Povězte, je Judita skutečně tak krásná?"
„Ano."
„Takže ji obdivujete?"
„Ano, obdivuju ji," přiznal upřímně. To samozřejmě nečekala. Překvapeně na něho pohlédla a prohlásila:
„Teď jste mnohem upřímnější, než bych si kdy myslela! Opravdu ji obdivujete?!"
„Ano. Proč bych neměl? Jestli pojedu do Egypta a stanu před pyramidami, budu je taky obdivovat. Myslím, že národ, který zmizel z povrchu země a přesto vytvořil s primitivními pomůckami tak velkolepé stavby, lze obdivovat. Nemohu se nabažit jejich velikosti a velkoleposti - ale mé srdce přitom zůstává chladné. Totéž se může stát u člověka." Vtom Fanny vyrazila srdečný smích a řekla:
„Ach, chcete tedy říci, že její krása je pyramidální!"
„Ne. Byl to jen příklad, že lze něco obdivovat, aniž by se toho musely účastnit pocity srdce. Judita není mrtvá, kamenná krása, naopak, je živá a temperamentní - a to ji ničí."
„Mluvíte jako básník!"
„Ó, ne! Když se v noci díváte z Neapolského zálivu na Vesuv, jste uchvácena nabízeným jevem. Žár se zvedá k obloze, země se chvěje, dokonce i moře se vzdouvá silou, která vychází z nitra vulkánu. Je to nádherný, ale hrůzný pohled. Člověk se z toho netěší, spíš pociťuje obavy. Měl jsem stejné pocity, kdykoliv jsem Juditu spatřil."
„Takže je jako sopka?"
„Ano. Nebyl její dnešní čin erupcí vycházející z kráteru žhnoucího a pomstychtivého nitra srdce? Hrozím se jí a -
„Já také." Zamyšleně hleděla před sebe. V její tváři nebyla ani památka po zlobě.

„Vy? I vy?"
„Ano. Cítím s ní."
„S tou, která vás chtěla zmrzačit?"
„Vždyť to udělala - z lásky k vám! Musí být hrozné, když člověk nosí v srdci tak nešťastnou lásku!"
„Ano, je to otřesné," opáčil tónem, který ji přinutil, aby k němu obrátila pohled.
„Vyslovil jste to tak zvláštně," řekla,, jako byste to sám zažil."
„Znám to."
„Pak musíte nešťastně milovat!" Podíval se jí upřeně do očí a se smutným úsměvem odpověděl:
„Bohužel máte pravdu."
„Pane Bertrame!"
„Nyní se mnou také cítíte?"
„Jistě, velmi!"
„A přece člověk, který má v srdci pravou lásku a naději, není tak nešťastný, jak si myslíte. Je v tom cosi, co nedovedu správně označit a pojmenovat. Některé povahy se i přes své neštěstí anebo právě proto cítí dobře. Člověk může milovat i bez tužeb, bez vášně zničující život, jen čistě vnitřně. Taková láskaje zpola uctíváním. Může být přínosem pochopitelně jen tehdy, je-li míněný objekt stejně zbožňovatelný jako nedostižný. Takový cit pramení ze srdce a není zničující."
„Taková je i vaše láska?"
„Ano."
„Objekt vaší lásky je pro vás tedy nedostižný?"
„Navždy nedostižný,"
„Pak by ta dáma musela být zbožňovatelná, jak jste řekl?"
„To opravdu je, přísahám Bohu!" Pohlédla na něho se zvláštním výrazem, zvláštním, a přece srdečným. Potom mu položila ruku na paži a zeptala se:
„Smím se dozvědět, kdo to je?"
„Ne."
„A když vás poprosím?"
„Ani pak ne."
„Proč ne?">
„Protože potom byste mne musela litovat mnohem víc, což by pro mne bylo velice bolestivé."
„Neudělám to." Zahleděl se zasněně do dálky a odmítavě vrtěl hlavou.
„Smím se alespoň dozvědět," ptala se dál,
„odkdy tuto vzácnou dámu milujete?"
„Od Vánoc."
„Zdá se, že to byl čas vašich kontaktů s dámami, které se na vás podepsaly! Kde žije?"
„Zde v hlavním městě."
„Mluvil jste s ní?"
„Častokrát."
„A přece říkáte, že je nedosažitelná?"
„Ó, slunce je pro nás taky nedostižné, nikdy se k němu nedostaneme, a přesto na nás blahodárně působí světlem i teplem. Také já žiji pod paprsky nádherné, přitažlivé ženy, která stojí vysoko nad obzorem mého života. Je mým sluncem, i když se téměř stala mou - nocí."
„Mluvíte v hádankách."
„Kdepak! Tehdy jsem stál v hluboké noci, bez naděje, že by pro mě někdy mohlo vysvitnout slunce jejích očí. Pak přišel den, třebaže já stále stojím hluboko pod sluncem."
„Přesto myslím, že mluvíte v hádankách. Smím nadzvednout závoj ?"
„To nesvedete." Polohlasně se usmála a recitovala: Když kolem Befourských hor začne první večerní tah stínů pak vystupuje matka přírody ven z podzemních úkrytů a na zem zcela vyprahlou tiché slzy rosy kanou. Když neodpověděl a hleděl na ni pln očekávání, pokračovala:
„To je noc, o níž jste mluvil?"
„Ano."
„Která se nyní stala dnem?"
„Nejkrásnějším dnem!"
„Jednou jsem se dozvěděla, kdo byl touto nocí míněn!" Polekaně vyskočil a zvolal:
„To neví nikdo!"
„A přece! Asi jste na to zapomněl. Takže tato dáma je nyní vaším sluncem?" Rozpačitě sklopil oči a potom vykoktal:
„Víte, že mne mučíte, milostivá slečno?"
„Bůh chraň! To nechci! Vděčím vám za mnohé a byla bych nesmírně špatnou dívkou, kdybych se odvážila ubližovat vám. Myslím to s vámi dobře, ze srdce dobře. Zachránil jste mne ve dvou nejhorších okamžicích mého života a je mým přáním, abyste byl šťastný. Jste jiný než ostatní, což je zpola způsobeno povahou a zpola poměry, v nichž jste žil. Ty se nyní změnily a já vím, že vaše budoucnost se rýsuje zcela jinak, než jste si ještě před nedávném mohl myslet. Přidružíte se k rytířům ducha a tak bych vám ráda podala pomocnou ruku, abyste tohoto postavení dosáhl dřív, než by se vám to podařilo bez mého přispění." Pomalu se zvedla z křesla a stanula před ním. Černé vlasy lemovaly její hlavu jako nádherný diadém. Byla oblečena v jemných šatech, spíše v negližé. Tenká látka dávala vyniknout jejím oblým

tvarům. Skvostné paže svítily jako bělostný alabastr ze širokých rukávců. Stála před ním jako bohyně, připravená otevřít smrtelníkovi dveře blaženosti. Hleděl na ni překvapeně i obdivně. Nezmohl se na slovo, ale v jeho očích se zračila zbožnost, o níž před nedávném mluvil.
„Ta báseň mluví o mně?" otázala se. Vyskočil.
„Milostivá slečno!"
„Prosím, odpovězte!" Držel si ruku před očima, jako by byl oslepen. Potom však vzhlédl k ní, její zrak mu planul vstříc, a to mu dodalo odvahu ke slovům:
„Poroučíte a já poslechnu. Ano, vy jste byla nocí, jejíž krása mne nadchla k napsání oněch řádků."
„A když jste prve mluvil o slunci, mínil jste také mne?"
„Ano, přiznávám. Slunce svítí příliš vysoko, než aby se na mne mohlo zlobit, že k němu zvedám nehodný zrak." Vtom mu položila obě ruce na ramena, naklonila se k němu a ptala se:
„Takže mě milujete?"
„Bože, ano! A přece ne! Slovo láska není dost obsažné, aby zachytilo to, co hýbe mým srdcem. Chtěl bych jásat i plakat zároveň, chtěl bych se smát a zároveň přelévat hořké slzy, chtěl bych před vámi pokleknout a zbožňovat vás, a přece vám být natolik nadřazen, abych kolem vás kroužil jako nebeský anděl, doprovázel a chránil vás před všemi nástrahami života. Jsem plný nadšení i blaženosti, ale současně smutkem a žalem. Dýchám a žiji jen ve vás, a přece to nesmí být pro vás!"
„Kdo to říká? Bojujete o to nejvyšší a nejcennější, čeho člověk může docílit. I přes své mládí jste vystoupil po schodech, jichž se tisíce vůbec nesmí dotknout. Proč se chcete vzdávat? Proč jste právě v této věci tak nesmělý?" Ucouvl, takže musela stáhnout ruce zpět. Jeho zrak potemněl, tvář nabrala smrtelnou bledost. Zakoktal:
„Proboha, mějte slitování!"
„Slitování? Proč to? Nesmím pro vás mít víc, mnohem víc?" Sepjal ruce. Musel se namáhat, aby ze sebe dostal:
„Milostivá slečno, mám snad ztratit sám sebe? Dosud jsem byl pánem svého srdce!"
„Déle jím asi nebudete, neboť chci vaše srdce ovládnout, já sama, úplně sama!" Beznadějně ztratil vládu nad koleny. Jeho tvář se zalila potem i ledem, bledost střídal purpur, jako by trpěl horečkou. Prosebně k ní vztáhl ruce a žadonil:
„Klečím mezi smrtí a životem! Proboha, věřte mi! Nabídněte jediné z obou, smrt nebo život! Vyřkněte ortel, který já nedokážu vyslovit!" Tu se k němu sklonila, opět mu položila ruce na ramena a šeptala:
„Roberte, miluji tě!"
„Ó, nebesa, je to pravda, je to možné?"
„Ano, mám tě ráda z celého srdce! Pojď, vstaň! Nesmíš mě zbožňovat, protože nejsem anděl ani bohyně, ale jen slabá dívka, které jsi již dávno ovládl srdce!" Vstal, pomalu jako ve snu. Neodvažoval se ani pohnout, jen zavřel oči, položil si ruce na spánky a polohlasně řekl:
„Je mi, jako bych tvá slova slyšel z nesmírné dálky. Bože, myslím, že mi srdce roztrhne prsa! Motá se mi hlava!" Uchopila jej za ruce, přitáhla jej k pohovce a posadila se vedle něho. Aniž by ho pustila, řekla:
„Chápu tě a rozumím ti. Je pro tebe velkým štěstím, že ti milý Bůh nese mé srdce vstříc. Toto štěstí je vlastně téměř neuvěřitelné, a proto tě to tak uchvacuje. Ale nemysli na mou urozenost a můj majetek. Ty budeš patřit k urozeným ducha a tvé schopnosti ti přinesou bohatství. Jsi mi rovný, proto se nenechávej zaslepit jasem, nýbrž otevři své s krásné oči a řekni mi jimi, že mne mihy es!"
„Ach, na urozenost nebo majetek jsem vůbec nepomýšlel. Ty sama jsi tak krásná, že pozbývám smyslů při pomyšlení, že jsem získal tvou lásku! Bože, v mrazu a o hladu jsem stával v komoře naproti, vždy potmě - a když se pak rozsvítilo tvé okno a já spatřil dívčí stín, cítil jsem se, jako bych hleděl do božích nebes! Hlad i žízeň, zima i bída, to vše zmizelo. Tvůj stín mne oblažoval - a dnes — Fanny, ó, Fanny!" Hleděl na ni skrz slzy a přitáhl si její drobné dlaně na prsa. S úsměvem se zeptala:
„Takže se teď nespokojíš s pouhým stínem? Nyní chceš mít celou osobu?" Pomalu pokýval hlavou.
„Přesně vím, co smím, a nebudu žádat víc. Mám tvou lásku a toto vědomí je pokladem, který bych nikdy neočekával. Ty sama pak pro mne zůstaneš nedosažitelná!"
„Proč to?"
„Mluvila jsi o svém majetku a o urozenosti, jako bys na ně příliš nedbala, ale já dobře vím, jak pevné a odolné jsou tyto hranice."
„Máš z nich snad strach?" V jejím hlase bylo cosi, co jej zarazilo. Vážně, téměř smutně se na ni podíval a odpověděl:
„Ne, nebojím se jich! Bojoval bych se vším, abych tě jednou mohl nazvat svou, ale i kdybych získal tento cíl, zůstal bych nadále červem, který se plazí vzhůru a není tě hoden."
„Ó, ty pochybovači!"
„Co by tomu řekli tví rodiče, kdybych před ně předstoupil s žádostí o tvou ruku?" Zamyšleně pokývala hlavou, potom s vážným výrazem odpověděla:
„Asi by se trochu divili, ale nakonec by se nechali vést myšlenkou na mé štěstí - a podle toho by rozhodli. Pochopitelně s touto žádostí nemusíš spěchat. Dosud jsi velmi mladý a musíš si vybudovat postavení a najít své místo v ži- votě i ve společnosti. Nesmí to být žádné bezvýznamné místo, nýbrž v něm musí být dost prostoru i pro mne. To bude odměnou za tvůj boj!" Jeho pohled se rozjasnil nadšením.
„Fanny, opravdu nesním?"
„Ne, milý Roberte! Je to skutečnost."
„Mohu tedy doufat, že jednou budeš mou?"
„Musíš věřit, zeje to i mým přáním!"
„Pak tedy uvidíš, co člověk dokáže. Jsem chudý a bezvýznamný, avšak kníže je mi otcovsky nakloněn a nesnadnou

cestu mi trochu ulehčí. A potom - potom"
„Potom budu tvou!" doplnila jej.
„Nepovažuješ za přehnané, když se nazvu cennou pro tebe?"
„To také budeš a jsi! Jsi tak spanilá, stojíš tak vysoko, že - že se ani neodvažuji"
„Dál," usmála se.
„Co jsi chtěl říci?"
„Že - co - ne - kdepak!" Místo slov ji objal a přitáhl k sobě. Jejich rty se setkaly k polibku, aniž by bylo zřejmé, kdo s tím začal.
„Fanny, moje Fanny!" šeptal, drže její hlavu a hledě do jejích velkých očí.
„Jsi šťastný?" zeptala se.
„Nekonečně!"
„Já také."
„Nikdy bych neměnil s císařem nebo králem! Uvidíš, že tě získám. Udělám vše - pro tebe, ano, pro tebe!"
„A před chvílí ses neodvážil ani k tomu nejlehčímu." Políbila jej.
„Ach, bylo to těžké, nekonečně těžké!"
„Nevěřila bych, že by to pro tebe mohlo být tak těžké, když jsi dřív" Zarazila se a podívala se mu do očí.
„Co dřív?" ptal se.
„Myslíš snad?"-
„Ano," přitakala,
„to myslím."
„Že jsem tě už políbil?"
„Ano, jistě."
„Ne, ne!" odporoval polekaně.
„Nezapírej!" Jakoby uražen v nevinnosti zvedl ruku k přísaze a prohlásil slavnostním tónem:
„Fanny, nyní přísahám, že ty"
„Tiše!" vpadla mu do řeči.
„Přísahal bys křivě!"
„Bože, nebesa, co si o mně myslíš?"
„Myslím si jen pravdu!"
„Mýlíš se, skutečně se mýlíš!"
„Mohu dodat důkazy!"
„Udělej to!"
„Nikdy jsi nepolíbil mladou dámu?
„Ani židovku?"
„Tu? Já? Ne!"
„A žádnou jinou?"
„Také ne."
„Jen se podívejme na toho podvodníka! Mám důkazy, že jsi na veřejnosti políbil dívku - a tím je to horší!"
„Prosím tě! O tom bych přece musel vědět! Zřejmě si z tebe někdo udělal legraci!"
„Ne, viděla jsem to osobně."
„Cože?!"
„Venku před městem ležela dívka na ulici — spadla z koně a ztratila vědomí!"
„Ach, tos byla ty!" zdolal červenaje.
„Ano, já! Není to snad trestuhodné?"
„Doufám, že ne! Dosud jsem věřil, že sis tohoto provinění nevšimla."
„Ano, ztratila jsem vědomí," smála se.
„Alespoň jsem si to myslel."
„Je to pravda, ale vědomí se mi vrátilo brzy. Než jsem však stačila otevřít oči, políbils mě."
„Ó běda!"
„Netušila jsem, kdo to byl, protože jsem byla jako ve snu. Zvedla jsem víčka jen trochu - a vedle mne jsi klečel ty!"
„Tys jen předstírala..."
„A políbils mě ještě jednou!"
„Neprobudila ses!"
„Všimla jsem si, že z toho máš radost, a tak jsem nechtěla být vůči tobě tvrdá."
„Fanny, milovaná Fanny! Už tehdy jsi mě milovala?"
„Ach, mnohem, mnohem dřív! Začala jsem tě mít ráda už ve chvíli, kdy jsem s tebou mluvila poprvé."
„Jsi anděl! Ne, to je příliš málo. Jsi - jsi — nevím, neumím najít správná slova! Jsi tak nádherná, tak krásná a vznešená - a přece jsi tak milá a srdečná! Připomínáš mi polibky a přiznáváš, žes je cítila - to zdvojnásobuje, ne, zde-sateronásobuje mé štěstí! Pojď, nech se ještě políbit, ale nechej při tom otevřené oči. Chci vidět jejich lesk!" Nastavila mu krásné rty a potom řekla:
„Musím se přiznat ještě k něčemu. Pamatuješ si na báseň, kterou jsi mi dávno dal?"
„Co je s ní?"
„Když jsem četla místo, kde jsi mě přirovnával k nebeské radosti a nabízel jsi mi svou lásku, přivedlo mě to téměř k žárlivosti."

„K žárlivosti? Proč to?"
„Inu, mluvil jsi tam o nějaké svaté!"
„Ano."
„Nazval jsi ji svou radostí a slibovals jí, zeji ozáří světlo tvé lásky. Nedokázala jsem si představit, že by ty verše patřily mně, a tak jsem myslela, že existuje nějaká druhá." OBJEVENY ARISTOKRAT
„Báseň se netýkala nějaké konkrétní postavy, spíš to byl výplod okamžiku, který mi vdechla múza."
„Byla bych ráda, kdybys od této chvíle myslel na někoho určitého, když budeš psát podobné verše."
„Ó, budu myslet na tu, která opravdu žije a existuje."
„Kdo je to?"
„Ty, ty sama!" Znovu ji k sobě přivinul. Chudý sirotek, nalezenec, vyrůstající v opatrovnictví krejčovského muzikanta, měl v náruči dceru prastarého šlechtického rodu. Cítil doteky jejích rtů i teplé, důvěrné pohyby jejích ňader. Jeho oči se vpíjely do jejích - nevěděl, co má dělat blahem. Opětovně ji líbal, když tu se vymanila z jeho náruče a celá červená se vztyčila... Otočil se - ve dveřích stál plukovník voň Hellenbach se svou ženou a za nimi zahlédl usměvavou tvář knížete voň Befoura. Také on pochopitelně vyskočil. Nebyl červený jako Farmy, naopak, smrtelně zbledl.
„Fanny!" zvolal plukovník spíš překvapeně než polekaně.
„Mamá!" odpověděla a vrhla se do náruče matky, která k ní rychle přistoupila. Kníže se tvářil, jako by nic nezpozoroval.
„Dobrý večer, Roberte!" pozdravil mladíka a přistoupiv k Fanny dodal:
„Neviděla byste své rodiče ani mne, kdybychom se před chvílí nedozvěděli, jaké nebezpečí vám hrozilo. Hned jsme se vydali sem, abychom zjistili, jak se cítíte." Tato slova odstranila trapnost okamžiku.
„Ano, mé dítě," pravila matka,
„bylo nám řečeno, že u divadla byl na tebe spáchán atentát. Je to pravda?"
„Bohužel ano."
„Jakým způsobem? Nic přesného jsme se nedozvěděli, ale neměli jsme čas zjišťovat podrobnosti."
„Měla jsem být polita kyselinou sírovou."
„Bože! Snad ne do tváře?"
„Ano."
„Kdo to byl?"
„Židovka Judita Leviová z Vodní ulice."
„Proč?"
„Ze - ze - ze žárlivosti," odvětila rozpačitě a zpola se odvrátila.
„Ze žárlivosti? Z jakého důvodu by na tebe mohla tato dívka žárlit?" Kníže poznal záludnost otázky a rychle se vmísil do řeči:
„Takže vás kyselina nezasáhla?"
„Ne, jen na šatech."
„Slyšeli jsme, že tomu zabránil zde mladý pán?"
„Ano, Robert byl" Polekaně se zarazila, když jí vyklouzlo mladíkovo křestní jméno.
„Robert?" otázala se plukovníkova žena zpola káravě a zpola překvapeně.
„Vy, pane Bertrame, jste byl svědkem celé události?"
„Ó, nejen svědkem, nýbrž zachráncem!" vysvětlila Fanny. A nyní vyprávěla, co se stalo. Všichni naslouchali, a když skončila, podal plukovník Robertovi ruku, ale přece jen chladně prohlásil:
„Opět vám musíme být vděční. Doufám, že nám poskytnete příležitost, abychom vám mohli projevit uznání, ale žádám vás, aby se to stalo odpovídajícím způsobem, alespoň z našeho hlediska." Robert pochopil, jak jsou slova míněna. Nyní, když viděl, že ho Fanny miluje, jednal zcela jinak. Zbledl překvapením, ale neztratil odvahu. Proto odpověděl:
„Prosím, milostivý pane, vykonal jsem věc, která neza-sluhuje žádnou pozornost."< Také plukovníkova žena mu podala ruku a řekla:
„Přijměte také můj dík! Zachránil jste naši dceru před hrozným neštěstím a to vám nikdy nezapomeneme. - Fanny, necítíš se unavená?"
„Ne. Byla jsem rozrušená, a tak jsem požádala pana Ber-trama o společnost, než se vrátíte."
„Žádala jsi příliš! Pro pana Bertramaje čas cennější než pro tebe. Kdo stojí na počátku životní dráhy a chce si uspořádat budoucnost, neměl by být připravován o jedinou minutu. Každý okamžik se rovná měsícům budoucnosti. Vůz stojí dole. Kdyby jej chtěl pan Bertram použít, bude mu k dispozici." To znělo jasně. Kníže zmírnil trpkost slov tím, že se přátelsky obrátil na mladíka:
„Ano, jeďte domů, Roberte! Pan plukovník jistě dovolí, abyste se pozeptal na zdraví milostivé slečny zítra dopoledne." Sotva se Bertram rozloučil, obrátil se plukovník na dceru:
„Fanny, nerozumím ti! Přijdeme domů a!" Žena mu rychle položila ruku na rameno a přerušila jej slovy:
„Prosím, milý muži, pomysli, že nejsme sami! Rodinné záležitosti jsou"
„Ó, mlč!" přerušil ji stejně rychle.
„Výsost je přítelem našeho domu, byl svědkem tohoto zvláštního skutku, a proto se má dozvědět, jak na to nahlížíme."
„Ale, muži!"
„Nech to být, mamá!" přidala se Fanny.
„Já se Výsosti nebojím, spíš věřím, že v knížeti najdu obránce své lásky."
„Tvé lásky?!" zvolal plukovník odmítavě.
„Ano, papá!"
„Snad nemluvíš vážně?!"

„Myslíš si snad, že bych se nechala od někoho líbat jen z rozvernosti?"
„Tedy opravdu vážně? Děvče, co si myslíš?! Vždyť víš, jak vroucně tě milujeme. Ale tato láska nás nesmí svést k neopatrnosti, že nositelka jména Hellenbachů se stane milenkou nějakého - - ano, sice hodného muže, ale tím to končí."
„Papá, dvakrát mi zachránil život!"
„To ještě není důvod, aby si na tebe činil nároky!"
„Nic takového neudělal!"
„Podle všeho se zdá, že se to brzy stane!"
„Milý otče, kdyby se to opravdu mělo stát, pak jedině tehdy, když ho k tomu sama vyzvu."
„Ty? Vyzveš?"
„Ano. Vlastně jsem ho už dnes přiměla k tomu, aby mi řekl, že mne miluje."
„Ale dítě! Říkat a dělat takové věci! Nepoznávám tě!" Usmála se na něho a vedla jej k židli.
„Jdi, papá!" prohlásila.
„Nejsi tak přísný, jak se tváříš!" Měla pravdu, avšak nechtěl to dát najevo. Proto nasadil zlobný výraz a výhružně vyjel:
„Ohó! Děvče, nechtěj mě rozzlobit!"
„Jistě! Jednáš přesně podle učení Samuela Hahnemanna! Když má člověk chladnou hlavu a nohy v teple, dožije se věku Metuzaléma!"
„Začínám si myslet, že si ze mě chceš dělat legraci! Ale to jsi kápla na nepravého, rozumíš?!"
„Prosím, nech mě domluvit! Opravdu jsem pana Bertrama přinutila, aby mi řekl, že mne miluje. Choval se vzorně, všechno jsem zavinila jen a jen já."
„Ale dítě, z jakého důvodu jsi po něm žádala takové hlouposti?" Hlasitě se zasmála a ptala se:
„Cože? Považuješ za hloupost, že mě někdo miluje?"
„To ne, ale že ti vyznal lásku!"
„Vždyť jsem mu ji vyznala také!"
„Bože!" vzdychl plukovník.
„To jsem prve viděl na vlastní oči! Jaké štěstí, že u toho byla jen Výsost! Snad se nám podaří celou tu nepříjemnou záležitost utajit."
„Papá, prosím tě, to přece není mým úmyslem - a snad ani tvým?"
„Ne? Jak to? Jsem udiven!"
„Snad souhlasíš s tím, že pan Bertram je nadějný a zajímavý mladý muž?"
„To jistě ano."
„A že nejsem zrovna ošklivá?"
„Hm!" zasmál se.
„Lidé říkají, že jsi mi docela podobná."
„Ano, a ještě víc matce. Ale otec, který nechápe dceru, nakládající se zajímavým pánem tímto způsobem, je sám na vině, když se ze vzájemných sympatií stane něco žhavějšího."
„Bože, nakonec to budu já, kdo všechno způsobil!"
„Nepochybně! Mluvme však vážně. My se máme vzájemně rádi, ale nežádáme od své lásky žádné výhody. Pan Bertram chce pracovat a získat postavení v životě, a když si vytvoří dost prostoru a zbude na mne, zaujmu místo po jeho boku. Zaslouží-li si mne, stanu se cenou za jeho snahy. Dřív to neudělám." Plukovník se hluboce nadechl a zašeptal:
„Díky Bohu!" Dcera pokračovala:
„Dovolili jsme našim srdcím jen krátký rozhovor, ale již to neuděláme. Pro Roberta nastala doba vážné a těžké práce, nebude mít čas na city. Nemusíte si dělat starosti, stejně jako šije nedělám já."
„Díky Bohu!" opakoval plukovník.
„Proč děkuješ Bohu, milý papá?"
„Protože vidím, že z celého humbuku nic nebude."
„To se mýlíš!"
„Ohó! Jsem znalec lidí a vyznám se i v dívčích srdcích. Sejde z očí, sejde z mysli!"
„Prosím, papá, snad nemáš o své dceři tak špatné mínění!"
„Hlouposti! Ještě horší!"
„Smím ho slyšet?"
„Ano. Ty jsi nezbednice, která si chce vzít básníka! Jsi nezbednice, která si myslí, že dokáže manipulovat se svým otcem. Předsevzala sis, že se staneš hřebíkem do mé rakve, ale já ti slibuji, že jsem si umanul přežít všechny básníky světa! Bertram tě nedostane! My ho - my ho" Zarazil se v komické řeči.
„No?" vyzvídala.
„Inu, kdyby sis to přece jen přála, pak by tě koneckonců dostat mohl!" Padla mu kolem krku a se smíchem vyrazila:
„Věděla jsem to, papá! Poslal jsi ho pryč, abys mi za jeho zády mohl říci, že ho máš docela rád!"
„To tě nesmí ani napadnout!"
„Je to pravda!"
„Ohó! Chci ti jen říct, že ti důvěřuji. Jsi rozumná dívka a štěstí si uspořádáš sama. K tomu jsem směřoval naši výchovu, a tak ti nebudeme stát v cestě. Na šlechtické partii netrvám. Jsi poslední z Hellenbachů, ale mně je jedno, jestli se staneš ženou muže s modrou krví. Hlavně abys byla šťastná. Básník je dosud mladý a měl by se nejdřív poprat se životem a získat si místo. Bude-li tě hoden, jsme s tím srozuměni a uvítáme ho. Tak se stane."
„Proč jsi ho tedy poslal pryč, papá? Vždyť jsi mu to mohl říci sám!"
„Snad jsi mu to řekla sama?"

„To ano."-
„Nu, proto musel odejít, neboť já bych mu řekl totéž."
„Ale co řeknu zítra?"
„Proč zítra?"
„Vždyť přijde, aby se zeptal, jak se mi vede."
„Neřekneš mu nic - promluvím si s ním sám."
„A Jáne?"
„Je to zbytečné. Řeknu mu, že ti je dobře, takže bude moci být spokojen."
„To nebude. Jestli mě neuvidí, začne se o mne bát. Bude si myslet, že jsem podlehla kyselině."
„Ano, že tě kyselina sežrala na kost! Neboj se, jakmile se objeví, osolím mu to, že ještě rád zmizí. Až si získá postavení, přivítám ho s otevřenou náručí."
„Přece jen by mě měl občas vidět, aby se obnovily jeho síly a odvaha."
„Rád bych věděl proč. Ať pořádněji a žije spořádaný život, ať denně vypije šest litrů piva - pak bude mít sílu i odvahu, aniž by musel lézt za tebou. Tady by stejně nenašel nic výživného. To, číms ho častovala, když jsme vešli, ještě žádného člověka nenasytilo, naopak, spíš mu to ubralo sil! - A co říkáte tomuto obchodu vy, Výsosti?" Kníže chvíli mlčel a v duchu se bavil nad odvážnými slovy Fanny a suchým humorem plukovníka. Nyní však nasadil nejvážnější výraz, pokýval hlavou a zamyšleně prohlásil:
„Ohledně Bertrama se nehodlám vyjadřovat." Fanny se téměř ulekla. Plukovník se zeptal:
„Cože? Slyším dobře?"
„Myslím tím, že bych s Bertramem nesouhlasil."
„To jsem nečekal!"
„Proč ne?"
„Je vaším chráněncem, snad dokonce oblíbencem!"
„Kdepak! Mým oblíbencem je slečna Fanny."
„Pěkně děkuji!" zvolala tato s ironickou poklonou, neboť se dotkl jejího milého.
„Bertram je sice mým chráněncem," pokračoval kníže,
„ale to mi nedává důvod mluvit proti štěstí vaší rodiny."
„Bylo by to snad proti našemu štěstí?"
„Docela určitě."
„Jak to?"
„K tomu stačí malý příklad. Bertramovi je zhruba dvaadvacet let. Nyní bude čtyři roky studovat na univerzitě, to máme šestadvacet. Dalších šest let potrvá, než se stane asesorem. Kdyby se slečna Fanny spokojila jen s tímto postavením - nyní jí je osmnáct - bylo by jí pak o deset víc!"
„Proklatě!" zvolal plukovník.
„To je pravda! Co ty na to, Fanny?"
„Počkám tak dlouho, jak budu muset!"
„Osmadvacet! Děvče, přemýšlej!"
„Počkám třeba do šedesáti!"
„Tak to vidíte! A přitom obyčejná paní asesorová!"
„Asesor se může stát i ministrem!" , Jistě, ale v té době ti bude dvě stě let! To je mi proti srsti."
„A ještě něco," mínil kníže.
„Tvrdíte, že vaše jméno vymře, ale to není důvod, abyste se odvraceli od tradic svého rodu."
„Pouze by to celou věc usnadnilo."
„Měli byste se spíš snažit, abyste své jméno uložili do hrobu s grácií."
„Takže mluvíte o stavovské svatbě?"
„Ano."
„Hm! Slyšíš, Fanny?"
„Výsost dnes nemluví vážně!"
„Naopak, milé dítě, myslím jen na vaše blaho! Už jsem se dokonce zabýval určitými nápady"
„Cože?" zeptal se Hellenbach rychle.
„Znamená to snad, že jste hledal ženicha pro Fanny?"
„Ano."
„Ach! Překvapivé!"
„Přece jsem řekl, že slečna Farmy je mým oblíbencem -a rád bych ji tedy viděl šťastnou."
„Jsem velice zvědav, Výsosti. Našel jste někoho?"
„Ano."
„Ach! Safra! Koho?"
„Vlastně je to ještě tajemství."
„I pro nás?"
„Hm! Mezi osmi očima bychom to mohli říci." Nyní Fanny vyskočila a řekla:
„Bude lepší, když se spokojíte se šesti! Přece jen se cítím poněkud unavená." Avšak kníže ji uchopil za ruku, odvedl ji zpět ke křeslu a poznamenal:
„Prosím, jde o pár vět. Snažně vás žádám, abyste zůstala."
„Ano," přitakal plukovník,

„pokud nám Výsost chce říci, koho pro tebe vyhlédl, jistě by tě to mělo zajímat. Nuže, Výsosti!"
„Vzpomněl jsem si na vašeho bratra, který kdysi měl nevěstu, ale bohuželprominete, že vám připomínám onu smutnou událost?"
„Jistě. Měl odvést z domu Almu voň Helfenstein, avšak byl zavražděn."
„Protože tehdy bylo spojení mezi rody Hellenbachů a Hel-fensteinů znemožněno, napadlo mne, jak by bylo ušlechtilé, kdyby se takové spojení uskutečnilo teď."
„To je nemožné!"
„Tak? Pročpak?"
„Neexistuje žádný Hellenbach, který by si dnes mohl vzít baronesu Almu."
„Ne. Žije však Hellenbachová, jejíž ruku by mohl dostat Helfenstein."
„Míníte Fanny?"
„Ano."
„Ale nevím o žádném Helfensteinovi."
„Přece jen!"
„Nuže? Nebo myslíte Kapitána lupičů, Franze voň Hel-fensteina?! Vždyť to je jediný žijící příslušník zmíněného jména!"
„To si doposud myslí všichni."
„Cože? Nemluvte v hádankách!"
„Nevzpomínáte si, že baronesa Alma měla bratra?"
„Ano, asi ročního chlapce."
„Právě toho míním."
„Vždyť uhořel!"
„Ne, dosud žije."
„Co to říkáte! Žije? Vyloučeno!"
„Skutečně žije. Baron Franz ho chtěl nechat zavraždit, ale vrahové měli srdce. Zámek sice shořel, leč chlapec byl zachráněn a odvezen pod cizím jménem do - do - nu, řekněme do dobrých rukou. Onen muž nedávno přiznal, že Helfenstein stále žije."
„Výborně! Našel jste ho?"
„Ano."
„Kde je?"
„Prozatím jsem ho vzal k sobě."
„Jste vskutku mimořádný muž!"
„Vřelý dík! Mladý muž mnohé protrpěl a já jsem si jist, že si zaslouží být šťastným a získat pro sebe ženu, jakou je vaše Fanny. Proto jsem vám předložil tento návrh."
„Safra! Je nepochybné, že je Helfensteinem?"
„Ano."
„Smím ho vidět?"
„Jistě. Zítra vám ho představím."
„Je zajímavý?"
„Samozřejmě!"
„Snad stejně jako Bertram?"
„Mnohem víc. Helfenstein je mi mnohem milejší než nějaký Bertram."
„Slyšíš, Fanny?" Dívka naslouchala velmi pozorně, sedíc dost zamyšleně v křesle. Nyní se v její tváři objevil zvláštní, radostný výraz.
„Ano, milý otče," odvětila.
„Co si myslíš o tomto ztraceném a znovu nalezeném synovi?"
„Měl velice zvláštní osudy."
„A on sám?"
„Je snad ještě zajímavější." Vrhl na ni vítězný pohled a zvolal:
„Tak tady to máme! Stačí se zmínit, zeje někdo zajímavý, a hned se nechá chytit jako vrabec na lep!"
„Jak jsem řekl," pokračoval kníže,
„zítra vám toho mladého muže představím. Nesmírně by mně těšilo, kdybych získal souhlas slečny Fanny." Dívka na něho pohlédla úkosem a řekla:
„Tentokrát se Výsost ve svém oblíbenci zmýlila!"
„Jak to?"
„Prohlédla jsem vás. Čtu totiž mezi řádky. Nenechám se zkoušet!"
„Jak zkoušet?"
„Zůstanu věrná Bertramovi!"
„Ale děvče!" zvolal otec.
„Měla by sis ztraceného syna alespoň prohlédnout!"
„To jistě udělám, pokud přijde. Velice mne to zajímá."
„Ale ten druhý je víc - Helfenstein! Uvědom si to! Navíc zdědí všechno bohatství Helfensteinů."
„To znám!" smála se.
„Nic neznáš, vůbec nic! Uvědom si ten rozdíl - Helfenstein nebo ubohý asesor, navíc v šedesáti!"
„V tom případě budu rozumná."

„Jak to?"
„Myslíš tedy, že ztracený Helfenstein by pro mne byl lepší partií?"
„Každopádně."
„A Výsost si to myslí také?"
„Jistěže," přikývl kníže voň Befour.
„Takže se mohu rozhodnout ihned?"
„Prosím!"
„Pak volím Helfensteina a Bertrama nechám plavat." Plukovník na ni hleděl s otevřenými ústy. Konečně ze sebe dostal:
„Děvče, děvče, já se z tebe snad zblázním!"
„Vím, co dělám!"
„Před chvílí jsi slibovala věrnost Bertramovi a teď se vrháš kolem krku Helfensteinovi!"
„Myslím, že nejsi proti!"
„Jistě ne, ale teď lituji nebohého Bertrama. Je hodný a miluje tě z celého srdce."
„Papá, nyní bych se měla zbláznit já z tebe, kdyby to tedy šlo. Naštěstí tě dobře znám!" Kníže ji pozoroval téměř užaslým pohledem. Doposud ji neviděl v tak rozverné náladě a za frivolní ji samozřejmě nepovažoval.
„Také Výsost se diví?" ptala se ho.
„Otevřeně se přiznávám."
„Tady není co k divení. Prostě upřednostním barona před obyčejným chudákem. Jsem přesvědčena, že budu šťastná i po boku šlechtice. Prosím, abyste ho k nám zítra přivedl."
„Ano," mínil plukovník,
„mohu doufat, že k nám zítra přijdete na večeři?"
„Přijímám vaše pozvání a doufám, že vše vezme šťastný konec." Rozloučil se a odešel. Byl zklamán a rozladěn. Předpokládal, že Fanny zůstane věrná Bertramovi, jehož zítra představí jako barona voň Helfensteina. Fanny se však od prvního odvrátila — byla snad hodná toho druhého? Plukovník se po odchodu knížete již neposadil, přecházel po místnosti, vrtěl hlavou nad svou dcerou a po chvíli řekl:
„Dítě, děláš mi starosti! Považoval jsem tě za rozumnější a věrnější! Je mi Bertrama líto."
„Nemusíš ho litovat, papá, vždyť si ho vezmu!"
„Co - co - cože?! Chceš si ho vzít?"
„Ano."
„Před chvílí jsi byla pro barona!"
„Jsem pro něho i teď."
„U čerta! Chceš si ho vzít?"
„Jistě."
„Tedy snad oba?"
„Samozřejmě, milý papá!" Chytil se rukama za hlavu a zvolal:
„Děvče, snad jsi přišla o rozum, ať už kvůli kyselině, nebo pro Bertramovo vyznání lásky! Jdi spát, odpočiň si! Jestli se to do rána nesrovná, nechám zavolat lékaře!" Její matka příliš nemluvila, protože se jednalo o citlivé téma a navíc lecčemu nerozuměla. Nyní požádala dceru, aby vysvětlila svůj nepochopitelný postoj. Dívka ji však srdečně políbila a odběhla.
„Poslyš," mínil plukovník,
„zřejmě jí opravdu přeskočilo!"
„Co tě vede! Za tím něco vězí!"
„Ubohý Bertram!"
„Jistě. Co by bez něho byla! Je sice chudý, ale s protekcí knížete ho čeká skvělá budoucnost. Já bych volila jeho."
„Já také."
„Pomysli, jak by nám byl za takové štěstí vděčný. Nosil by nás na rukou."
„Nepochybně. Nu, nedělejme si s tím hlavu. Ať se stane, co se stát má. Fanny je samostatná a neudělá nic špatného." Měl pravdu. Fanny jednala podle svého. Počkala, dokud se všichni neuložili, potom přes sebe přehodila kabát a kapuci a seběhla ze schodů. Tam opatrně zaklepala na vrátného, jenž dosud nespal.
„Milostivá slečno?" zeptal se překvapeně.
„Snad nechcete jít ven?"
„Ano, musím. Tiše mi otevřete a pak mě stejně tiše pustíte zpátky." Zamířila k nejbližšímu stanovišti drožek a jako cíl udala Vítěznou ulici. Tam zaplatila kočímu a spěchala k číslu. V horních místnostech, které obýval Bertram, doposud svítilo světlo. Za záclonou se pohyboval stín, byl tedy ještě vzhůru.
„Vede se mu jako mně," pomyslela si.
„Štěstím nemůže usnout. Vlastně jsem chtěla za ním, ale papá Brandt by si toho mohl všimnout a říci to knížeti. Lepší bude, když přijde dolů. Jak mu mám dát znamení? Inu, mohla bych hodit do okna trochu písku." Učinila to. Robert Bertram zaslechl harašení zrnek písku na okenní tabuli a otevřel.
„Pst! Tiše!" zaznělo zdola.
„Kdo je tam?" zeptal se překvapeně, když rozpoznal ženskou postavu.
„Já, Fanny!"
„Bože! Fanny, co se stalo? Něco špatného?"
„Ne, naopak. Pojď sem! Ale ať nikdo nepozná, že tu jsem!" Zmizel z okna a krátce poté se objevil na ulici.
„Brandtovi už spí?" zeptala se.

„Ano. Doufám, že si ničeho nevšimli."
„Pojď, projdeme se. Tady nesmíme zůstat." Zavřel dveře a vzal ji za ruku. Srdce se mu chtělo rozskočit blahem. Cítil, jak mu bouří krev v žilách. Báječná, neporovnatelná dívka za ním přišla - o půlnoci! Jak ho musela milovat! Hluboce vydechl. Zaslechla to a zeptala se:
„Je ti tak těžko?"
„Ne, má Fanny! Jsem naplněn láskou! Ó, kdybys tak věděla, jak jsem šťastný!"
„Opravdu, Roberte?"
„Samozřejmě!"
„A já si myslela, že jsi smutný!"
„Proč bych měl?"
„Kvůli otci."
„Och, nedělá mi žádné starosti. Vynasnažím se, abych si tě zasloužil. Tvůj otec netrpí předsudky a nebude tě chtít učinit nešťastnou. Přišla jsi však jen proto, abys zjistila, zda jsem smutný?"
„Ne. Je tu něco důležitějšího. Znáš dobře palác knížete?"
„Ano."
„I všechny lidi, kteří tam bydlí?"
„Všechny do jednoho."
„Nemohl by tam bydlet někdo tajně?"
„Ne, tím jsem si jist. Dokonce jsem věděl, že u něho bydlela baronka Ella voň Helfenstein."
„Tak mi řekni, jestli u něho není nějaký mladý muž, který ztratil rodiče."
„Který byl v nějakém vychovatelském domě."
„Ne, takový tam není."
„Ani na druhé straně?"
„Ne."
„Určitě? Prosím, přemýšlej!"
„Znám každý kout paláce, i našeho domku. Ztratil rodiče a byl vychován v ústavu? Kromě mne tam nikdo takový nebydlí. Já pocházím z nalezince." Cítil, jak se k němu přitiskla.
„Neznáš své rodiče?" ptala se rychle.
„Ne, nevím, kdo jsou."
„Netušíš to?"
„Ne.. Ano, kdybych byl sangvinik, mohl bych si namlouvat, že pocházím ze šlechtického rodu."
„Ach! Pročpak?"
„Protože u mě kdysi našli řetízek s medailonkem, zachycujícím korunku svobodných pánů"
„Bože! Je to pravda?" vyrazila ze sebe.
„Ano."
„Nic víc? Žádné jméno?"
„Jen počáteční písmena R. v H." Vtom zastavila a zaryla prsty do jeho paže tak silně, že ho to zabolelo.
„Je to pravda? Nemýlíš se?"
„Ne, zde je každý omyl vyloučen."
„Máš ještě ten řetízek?"
„Ano. Kníže ho má u sebe."
„Ach tak!" přikývla.
„Víš, je to stejný řetízek, který jsem zastavil u žida So-lomona Leviho. Když jsem ho později vyplácel, bylo na me-dailonku místo v. písmeno u. Kníže chtěl pátrat po důvodu, ale mně nic neřekl. Zřejmě dosud nic neví."
„Ale naopak, zjistil to a všechno ví. Zná tvé rodiče, sourozence i tvé poměry!"
„Ach! P,roč mi nic neřekl?"
„Asi k tomu má své důvody. Zítra ti nepochybně vše řekne."
„Zítra? Bože, je to pravda? Mám konečně poznat své rodiče a původ?" Zůstal stát a sepjal ruce.
„Ano, dozvíš se to."
„Co asi uslyším! Docela jsem si zvykl na představu, že jsem nalezenec. Co asi přijde?"
„Vím to, milý Roberte."
„Ty? Mohla bys to vědět?"
„Ano, kníže to prozradil."
„Ach! Je to špatné?"
„Kdepak, spíš výtečné."
„Díky Bohu!" řekl a hluboce si oddechl.
„Myslíš, že mám počkat do zítřka, nebo mi to chceš říci už teď tady?"
„Samozřejmě teď. Kvůli tomu jsem odběhla z domova. Bylo to tak jisté, že zmizely všechny pochyby. Na takovou zprávu nesmíš zbytečně čekat. Takže poslouchej: tvůj otec u
„Prosím, prosím!" přerušil ji v řeči.
„Počkej chvilku!" Opřel se o plot, před nímž stáli, jako by potřeboval oporu. Neviděla, co dělá, ale tušila, že se modlí. Konečně se zeptal:
„Nejdřív nejdůležitější věc: jsou mí rodiče poctiví?"
„Ano, jistě, jistě!"

„Díky Bohu! Teď může být můj otec čímkoli, třeba nejchudším dělníkem nebo řemeslníkem - navzdory všemu ho budu mít rád!"
„Ach, je - spíš byl"
„Je mrtev?"
„Ano."
„A matka?"
„Také."
„Mám sourozence?"
„Ano, sestru."
„Ach, sestru! Jak krásné, sladké slovo! Je vdaná?"
„Ne, i když je starší než ty. Je velmi milá a oblíbená."
„Ach! Znáš ji?"
„Velmi dobře. Je mou přítelkyní."
„Tvou - přítelkyní?"
„Ano, dokonce nejlepší ze všech!" Téměř se chvěla radostí, že mu to může oznámit. On se opíral o plot a netrpělivě očekával další.
„Nejlepší přítelkyně!" opakoval.
„Jaká radost! Tak mi řekni - ne, ještě mi to neříkej, myslím tedy její jméno. Pověz, jestli mám ještě další příbuzné."
„Ano, bratrance a jeho ženu."
„Znáš i je?"
„Bohužel."
„Říkáš - ‚bohužel? Jsou zlí?"
„Musím přisvědčit, i když bych tě nerada ranila."
„Co asi uslyším!"
„On je nesmírně bezbožný, vlastně je jeho vinou, že ses ztratil. Chtěl tě nechat zavraždit, aby se stal dědicem tvého majetku"
„Majetku? Moji rodiče byli bohatí?"
„Velice! Jsi synem jedné z nejpřednějších rodin v zemi, milý Roberte." Z jejího hlasu znělo nadšení. Zarazil se.
„Nejpřednější rodiny?" zvolal.
„Bože, byl snad můj otec šlechtic?"
„Ano, baron."
„Ó, milý Bože! Baron, já a baron!" Nejásal, spíš to říkal sám pro sebe, avšak ona cítila hluboké pohnutí v jeho duši.
„Ano, milý Roberte," prohlásila,
„to je na celé věci nejlepší. Vroucně jsem milovala chudého nalezence a nyní jsi mi zcela roven. Nevím, co mám dělat nadšením."-
„Tví rodiče to vědí?"
„Ani slovo. Musím ti však říci, že souhlasili s naší láskou, i když netuší, kdo vlastně jsi."
„Hodní lidé! Fanny, můj živote, budeme velmi šťastní! Tady ti přísahám, že tě budu vždy milovat a zbožňovat, já, chudý sirotek, jehož jsi pozvedla k sobě nahoru. Velikost naší lásky nesmí být nikdy zapomenuta." Přivinul ji k sobě a položil si její hlavu na prsa. Blaženě jej objala a šeptala:
„A já bych chtěla, abys mohl zůstat tím, jímž jsi byl dosud, abych ti mohla dokázat, že miluji jen tebe, ať jsi kýmkoliv!"
„Má sladká radosti! Jsi krásná, milá, čistá a dobrá! I kdybych měl celé království, ihned bych ho vyměnil za jediný tvůj úsměv. Jsi mým nebem, mou blažeností!"
„Chceš se dozvědět své jméno?"
„Na tvém srdci zapomínám na vše. Ano, řekni mé jméno."
„Jsi - baron - voň - Helfenstein," odpověděla, zdůrazňujíc každé slovo. Doslova vybuchl.
„Helfenstein?" zvolal důrazně.
„Ano."
„Bože! Snad ne příbuzný hrozného Franze voň Helfen-steina?"
„Jistě. On je bratranec, o němž jsem mluvila."
„Pak bych raději zůstal tím, kým jsem byl doteď."
„Proč? Nemůže pošpinit tvou čest, sám tě chtěl nechat zavraždit. Toužil po tvém majetku, zatímco tebe svrhl do chudoby a bídy. Všichni, kdo poznají tvůj osud, tě musí milovat. Kdyby ses kvůli němu chtěl vzdát minulosti, musel by ses vzdát i své sestry."
„Almy voň Helfenstein! Ona je mou sestrou, mou milovanou sestrou! Ó, Bože, taková radost!" Tiše se rozplakal. Položila mu hlavu na prsa, a když cítila, že jeho slzy jí stékají na tvář, vytáhla kapesníček, aby mu osušila oči.
„Jsi na ni hrdý, ne?" pokračovala.
„Ty a ona jste nejlepší dívky, jaké znám. Ví, kdo jsem?
„Nemám ponětí."
„A baron Franz, vrah?"
„Také o něm to nevím. Pouze jsem zjistila, že kníže zná toto tajemství a zítra ho chce sdělit mým rodičům."
„Jak jsi to mohla uhádnout?" Vyprávěla mu, co se odehrálo po jeho odchodu. Každé slovo jej naplňovalo rozkoší. Poznal, že by ho její rodiče uvítali i jako chudého sirotka. Nakonec řekla:
„Jsem zvědavá, jestli ti to kníže řekne předem."

„Nepochybně."
„Ó, může tě chtít překvapit!" Vtom se mu vloudila hrozná myšlenka.
„Co když se mýlíš, Fanny?"
„V čem?"
„Nemusel mluvit o mně."
„V tom se nemohu mýlit. Přesně jsem ti zopakovala jeho slova. Pochybuješ snad?"
„Ne."
„Já také ne. Hlavně když jméno souhlasí s tvým medai-lonkem. Nyní jsem učinila svému srdci zadost a řekla jsem ti vše, co jsem věděla. Jen tě žádám, abys mne neprozradil.
„Neboj se! Jak jsi se sem dostala?"
„Drožkou. Zpátky raději půjdu pěšky, poněvadž v tvé -ne, nic ti neřeknu, abys nebyl moc domýšlivý!
„Prosím, mluv dál!"
„V tvé blízkosti - je mi jako v ráji. Doprovodíš mě domů?"
„Jak se můžeš ptát! Šel bych s tebou až na konec světa, i dál - pekelným ohněm a rozbouřeným mořem!"
„Ach, nic takového! Pojď, ale nedrž mě, jako bys vedl k tabuli ošklivou guvernantku! Klidně mě obejmi, můj nejdražší! Tak! Nyní můžeme jít ruku v ruce životem!" Druhého dne dopoledne přišel kníže k vyšetřovacímu soudci, který na něho již čekal. Výslechová místnost ležela ve třetím poschodí vysoké úřední budovy. Okna byla otevřená, aby dovnitř proudil čerstvý vzduch dne zalitého sluncem. Mříže zde nebyly, především kvůli bezpečné vzdálenosti od ulice. Nikdo by se neodvážil seskočit dolů, snad jen blázen.
„Akta o Robertu Bertramovi jsou již uzavřena?" otázal se kníže.
„Ještě ne. Musíme konfrontovat barona Franze a starého kováře. První nechce nic přiznat. Učiníme poslední pokus. Jestli ani dnes nic nepřizná, na věc to ovšem nebude mít vliv. Důkazy jsou usvědčující. Pouze bych chtěl vědět, jestli se mu ukážete jako Gustav Brandt."
„Kováři?"
„Ne, s tím jste tak již mluvil. Myslím barona."
„Jak si přejete."
„Děkuji. Neučiníme to hned zpočátku, nýbrž až později, kdyby při výslechu zapíral. Dám vám znamení posun-kem."
„Dovolte mi odejít vedle, abych se připravil." Vzdálil se. Za okamžik byl předveden kovář. Starý muž velice strádal, ale i tak působil dojmem vzdoro vitého muže, plného rozhodnosti.
„Nechal jsem vás znovu předvést," začal soudce,
„abych vás ještě jednou vyslechl ve věci malého Roberta voň Hel-fensteina. Trváte na svém přiznání?"
„Jo." OBJEVENY ARISTOKRAT
„Tak poslouchejte. Přečtu vám protokol!" Kovář pozorně naslouchal. Potom zazněla otázka:
„Přejete si nějaký dodatek nebo změnu ve výpovědi?"
„Ne. Je to správný a dobrý."
„Takže vy sám jste založil požár?"
„Ano."
„Také dítě poslíčkové jste sám vyzvedl z hrobu?"
„Jo."
„Sám jste uloupil malého Roberta a dopravil ho do rezidence?"
„Úplně sám."
„Synovi jste nic neřekl?"
„Ani slovo."
„Co vaše žena?"
„S tou bych se o takovejch věcech nebavil!" Soudce na něho vrhl zúčastněný pohled a téměř přátelsky řekl:
„Wolfe, známe se. Jste otevřený a upřímný muž, a tak nepovedu výslech s takovou přísností, s jakou bych měl."
„Děkuju vám. Smím se zeptat, jak si stojí můj syn?"
„Je v pořádku. Zatím proti němu nemáme žádné důkazy. Že byl s vámi tehdy u barona, to musíme nechat být, protože nemluvil a nemohl být nucen prozradit svého otce. Jeho osudem se nemusíte znepokojovat, dá se očekávat, že vyvázne bez trestu." Starý si ulehčené oddechl. Vděčně se podíval na soudce a řekl:
„Vaše slova jsou velkým dobrodiním v mým neštěstí. Nevím, komu vděčím za tuhle milost. Přivedl jsem pana Brandta do neštěstí, proto jsem ho pak během transportu zachránil. To mně, starýmu pacholkovi, nezapomněl. Už jako Kníže bídy se několikrát pokusil zachránit mě, ale vždycky jsem znova klopýtnul. Vím, že už nebudu dlouho žít, jasně to cejtím. Pokud umřu ještě tady, pozdravujte prosím syna a předejte mu moje poslední slova. Ať začne žít jako poctívej chlap! A ještě něco: nebudete mě ani jednou konfrontovat s Kapitánem?"
„K tomu dojde za okamžik. Nebo se ho bojíte?"
„Já? Jeho? Ach! Bojí se snad satan čerta? Jen ať přijde!" Vyšetřující soudce zazvonil a nařídil předvést barona Franze voň Helfensteina. Během přestávky zabloudil kovářův zrak k otevřenému oknu. Jeho rty se semkly, přes jeho tvář přelétl divoký, vzdo-rovitý výraz. Baron byl přiveden. Vypadal zesláble, ale neodpustil si výsměšný, škodolibý úsměv. Paže měl spoutány za zády, neboť kdyby jej spoutali vpředu, mohl by rukama něco provést. Na kováře nevrhl jediný pohled, zato knížete spaloval ďábelským šklebem.
„Přistupte blíž!" nařídil vyšetřující. Nepohnul se.
„Říkám, abyste přistoupil blíž!" Stál na místě. Úředník se natáhl pro zvonek a výhružně zvolal:
„Nechal jsem vás vstoupit bez stráže, chtěl jsem brát ohledy na stav, k němuž jste patřil, ale jestli nehodláte poslouchat,

budu nucen použít příslušná opatření. Postarám se, abyste byl násilnými prostředky donucen k poslušnosti!"
„Zkuste to!" skřípal.
„Nesmysl! Mám na to právo."
„Myslíte si, že nevím o zákazu používat násilí na vyšetřovaných?"
„Tento zákaz je jen všeobecný. Vaše jednání mne přinutilo požádat vyšší instance o různé plné moci. Mohu vás nechat vypráskat, jak je mi libo. Přistupte blíž!" Přiskočil ke stolu.
„Dnes vás budu vyslýchat pouze v souvislosti se zmizením malého Roberta voň Helfensteina. Dosud jste zapíral. Jste dnes ochoten říci pravdu?"
„Ano, ale to jsem už udělal. Mluvil jsem pravdu, výmysly a lži nemůžete žádat."
„Dobrá! Zde stojí kovář Wolf, váš spoluviník. Přečtu vám jeho otevřené doznání."
„Nechci nic slyšet! Vymýšlí si, aby mě zničil. Jak to, že jen on ví o loupeži dítěte a mrtvém děcku poslíčkové?"
„Ó, existují i další svědci!"
„Hahaha! Kdopak?"
„Například zde Výsost prohledala hrob a našla jej zcela prázdný."
„Žvásty, tento chlap je mým úhlavním nepřítelem. Lže, aby mě přivedl na popraviště. Vymyslel si úplný román! Ať mi přivede svědky! Ať přivede aspoň jednoho, který je mi hoden, totiž vraha Gustava Brandta. Vy však nevíte, kde je! Nikdy ho nenajdete! Bojí se přijít, protože je vinen!"
„Co kdyby tu byl?"
„Nehrajte si se mnou!"
„Nuže, uvidíme!" Úředník vzal do ruky protokol, aby jej přečetl, a knížeti dal znamení. Befour vzal kapesník a přiložil si jej na tvář. Baron si knížete nevšímal. Když úředník dočetl, zeptal se:
„Chcete k tomu něco dodat?"
„Výmysly!"
„Vaše žena vypovídá stejně!"
„Není normální a kníže jí všechno doslova vtloukl do hlavy!"
„Prošel jsem všechny záznamy o požáru zámku a tehdejší výpovědi jeho obyvatel souhlasí s touto výpovědí."
„Přiveďte mi tedy obyvatele zámku, ne jejich výpovědi! Opakuji, že vše je vymyšleno. Viníci pochopitelně nepřijdou, proto se důkazy obracejí proti mně. V souvislosti se vší minulostí trvám na požadavku být konfrontován Brandtem!"
„Může být."
„Ohó! V Kocourkově nebo v jiné vesnici pitomců, jestli se nemýlím!" vysmíval se.
„Ne, zde! Sedí tady!" Ukázal na knížete, který pomalu stahoval kapesník z obličeje a důstojně se zvedl z křesla. Baron vyvalil oči, jako by spatřil strašidlo.
„Brandt! Tisíc ďáblů!" zařval.
„Vrahu!" zahřměl kníže.
„Ach! Brandt a kníže voň Befour je ta stejná osoba! Zřejmě bude i Knížetem bídy!"
„Jistěže. Přišel jsem, abych tě dostal, lotře, a nyní tě mám!"
„Nebo já tebe! Nemám sice volné ruce, zato nohy ano, pse!" Přiskočil ke knížeti a napřáhl nohu, aby ho kopl do břicha. Kníže uskočil stranou, aby nebyl zasažen, ale ostatně nemusel, neboť kovář popadl barona zezadu. Vyšetřující soudce sáhl po zvonku, aby zavolal strážného, ale starý Wolf řekl:
„Prosím, to není nutný! Zkrotím ho!"
„Držte ho pevně!"
„Ach, jenom tak ho nepustím! Prosím, dovolte mi slovíčko!" Naklonil se k baronovi a s divokým vztekem mu vrčel do ucha:
„Nechceš se přiznat, ale nevadí, najdeš soudce, u kterýho zapírání nepomůže! Musím umřít - tvojí vinou, ale nepůjdu sám. Pojď se mnou!" Zvedl ho a obrovským skokem se přenesl i s obětí k oknu, za nímž zmizeli.
„Bože!" vykřikl soudce.
„Kdo by to čekal!" Přiskočil k oknu, kníže za ním. Pohlédli dolů. Lidé se sbíhali ze všech stran. Slyšeli výkřik a spatřili těla. Starý kovář ležel dole na dlažbě, baron však na zem nedopadl. Na oknech ve druhém poschodí byly připevněny železné závěsy na květináče a na jednom takovém visel baron. Zachytil se spoutanými pažemi. Řval jako divoké zvíře, nejspíš bolestí. Kníže i soudce spěchali dolů. Bleskurychle byl přinesen žebřík, aby barona sundali. Ukázalo se, že utrpěl hrozné zranění. Obě ruce, svázané za zády, mu byly vyrvány z ra-menních kloubů. Nechali zavolat lékaře. Starý kovář byl osvobozen - ležel na dlažbě s rozdrcenou lebkou. Zemřel ihned.
„Jsem nespokojen, Výsosti," pravil rozmrzele vyšetřující soudce.
„Proč?"
„Budou mi to dávat za vinu."
„Kdepak! Kdo by to tušil?"
„Ach, znám váš úsměv! Předpokládal jste to!"
„To právě ne! Myslel jsem si, že starý touží po smrti, aby zachránil syna, který by tak na něho mohl vše hodit, ale nikdy by mne nenapadlo, že se vrhne z okna s baronem."
„Baronovo zranění je nemilé. Nebude schopen výslechu, takže vyšetřování bude na velmi dlouhou dobu zastaveno, ne-li navždy! Snad dokonce zemře!"
„Předpokládám opak."
„Jak to?"
„Paže jsou vykloubeny hrozným způsobem. Kdo ví, jestli se vyléčí. Baron musí trpět strašnými bolestmi a já doufám, že

právě ty jej donutí k přiznání."
„Dej Bůh! Jeho zapírání nám působí nesmírné potíže a komplikuje vyšetřování. Ale Výsosti, váš obličej!"
„Ach tak, stojím zde jako Brandt!" Pospíchal nahoru, aby se záhy vrátil jako kníže voň Be-four. Později se kníže odebral domů, nikoliv však do sídla v Palácové ulici, nýbrž do domku ve Vítězné ulici, kde bydleli jeho rodiče. Robert Bertram byl doma a seděl nad knihou. Nečetl, snil s otevřenýma očima. V jeho obličeji se zračila šťastná spokojenost.
„Máte dnes narozeniny?" zeptal se kníže s úsměvem.
„Narozeniny? Ach, nemám je nikdy!"
„Napadlo mě to, když jsem zpozoroval váš slavnostní výraz."
„Hm! Mám dobrou náladu."
„Čtete tedy něco příjemného?"
„Učebnici geometrie."
„Běda! Z toho jistě vaše dobrá nálada nepramení!"
„To tedy ne! Vzpomněl jsem si na včerejší večer."
„Radujete se z toho, že jste byl tak obratně vyhozen?"
„Ano, protože doufám, že mne brzy pozvou zpět."
„Ráno jste tam nebyl?"
„Ne."
„Proč ne?"
„Nedal jste mi k tomu pokyn."
„Můj včerejší pokyn byl dost jasný. Navíc máte jako domácí přítel přímo povinnost zeptat se, jak se slečna cítí. Pojedeme tam spolu a učiníme to, ale nejprve se vás musím zeptat, zda jste si se slečnou Fanny vyjasnili váš vztah."
„Pochopitelně."
„Jak, odvažujete se na ni?" Robert se usmál:
„Nebo se ona odvažuje na mne! Mám ji ze srdce rád, ale kvůli hradbám mezi mnou a jí jsem se rozhodl mlčet o svých citech. Ona mě ze zmíněných hradeb vysvobodila."
„To je nepochybně znamení, že vás vroucně miluje. Jste šťastný člověk, Roberte! Jak to však vypadá s budoucností? Přece si nemyslíte, že byste se jednou mohl stát jejím mužem?"
„Ó, přece jen si to myslím a spoléhám přitom na tři věci: na Boží pomoc, vaši přímluvu a svou píli." Kníže mu uznale poklepal na rameno a řekl:
„Výborně! To jsou tři věci, na něž se skutečně můžete spolehnout. Bůh vám pomůže, neboť to myslíte dobře, a co pro vás mohu učinit já, rád udělám - třeba už dnes. Pojďte!" Před dům přijel vůz, do něhož nastoupili. Robert na sobě nedal nic znát, cítil se však, jako by jel vstříc světlému osudu. Když zastavili před branou plukovníkova domu, vzhlédl Robert nahoru k oknům. Tam stála Fanny se zářícím obličejem ve společnosti Almy voň Helfenstein. Že by baronesa byla ve spolku s knížetem? - uvažoval Robert. Věděla snad, že je jejím bratrem? Jistě, věděla to. Kníže u ní dnes byl a vyprávěl jí o včerejších událostech. Požádal ji, aby přišla k plukovníkovi, kde bude odhaleno tajemství kolem osoby Roberta Bertrama. Alma pozdravila přítelkyni Fanny, jež se vlastně měla stát její švagrovou, velmi srdečně. Když spolu na několik okamžiků osaměly, zeptala se:
„Kníže je tedy pozván k tabuli? Přiveze s sebou Roberta Bertrama?" Fanny zčervenala a odpověděla:
„Nevím nic určitého, ale přála bych si to!"
„Ach, přejete si to? Hádám, že takové přání jde přímo ze srdce." Farmy se vrhla přítelkyni do náruče a se slzami v očích se ptala:
„Ať se stane cokoliv, zachováte mi vždy přátelství?"
„Ach, milé dítě, nejenom přátelství, ale i mou lásku! Buďme sestrami!" Nyní, když kníže s Robertem dorazili, stály obě dámy vedle sebe - žhnoucí jižní noc a světlý sluneční paprsek. Po přátelském pozdravu vstoupil také plukovník.
„Výsosti," žertoval,
„teď ještě nemůže být vůbec řeči o tabuli, k níž jste byl pozván! Jíst se bude až za dvě hodiny."
„Počkáme. Dámy se jistě postarají, abychom nemuseli počítat minuty."
„Pak zavolám i svou ženu! Velmi se k tomu hodí, neboť neumí počítat vůbec." Brzy seděli v důvěrném rozhovoru, ale trvalo dost dlouho, než došlo na plukovníkovu starost. Neustále se vrtěl v křesle a konečně se odhodlal:
„Výsosti, prosím, prosím!"
„Oč prosíte, milý pane plukovníku?"
„Nedělejte, jako byste o ničem nevěděl! Mluvím o vašem slibu!"
„Narážíte na mladého barona Roberta voň"
„Ano! Prosím, je slečna voň Helfenstein zasvěcena?"
„Ano, dnes ráno jsem měl čest si s ní promluvit. Nyní jde také o zasvěcení pana Bertrama." Robert na něho s úsměvem pohlédl a kníže pokračoval dál:
„Zjistilo se totiž, že slečna Fanny má dva nápadníky." Robert vesele přikývl. Kníže se zeptal:
„Nezdá se vám to poněkud zvláštní?"
„Vůbec ne! Vlastně by mne překvapilo, kdybyste mluvil jen o dvou nápadnících.
„Ach tak! Budu tedy hovořit jen o dvou hlavních nápadnících. Jedním z nich je pan Bertram, druhým jistý Robert voň Helfenstein."
„Běda!" smál se Robert.
„Vy se smějete?"
„Nevím, proč bych měl plakat. Snad takový důvod najdu později."

„To nemusí být těžké. Plukovník si totiž přeje, aby se slečna Fanny dnes mezi těmi dvěma rozhodla."
„Ach! Spěchá to?"
„Z jistých důvodů ano. Nyní jste zde, abyste přijal její rozhodnutí. Chcete se na ni obrátit?" Robert nasadil vážný výraz a odpověděl knížeti:
„Pochopitelně se nemohu ptát pana voň Hellenbacha, co ho nutí k takovému jednání, a stejně málo bych se chtěl ptát svého osudu. Bylo řečeno, že má dojít k rozhodnutí, takže je toto rozhodnutí možné. Kde je něco takového možné, tam se srdce dělí na dvě části, jenže já si přeji celé, a proto se vzdávám - slečno Fanny, klidně si vezměte barona Roberta voň Helfensteina!" Všichni přítomní se napjatě podívali na krásnou dívku. Ta téměř opovržlivě pokrčila rameny a k všeobecnému údivu odpověděla:
„Myslím, pane Bertrame, že jste se ve mně zmýlil. Několikrát jste mi byl prospěšný, ale to vám nedává právo počítat s něčím, co by bylo víc než vděkem. Jste básník, ale přece jen občanského původu, zatímco já se mohu nazývat baronesou a můj otec je navíc plukovníkem, tedy státním důstojníkem. Očekávání, které jste měl, alespoň jak se zdá, bylo odvážné a nemůže dojít naplnění. Pokud se před chvílí mluvilo o volbě, jednalo se o nevhodný výraz. Nemusím volit, alespoň ne mezi vámi a někým jiným. Zmíněný druhý nápadník stojí na stejné společenské příčce jako já, a tak je pochopitelné, že se stanu ženou správného muže, což ostatně požadují i moji rodiče." Její slova vyvolala všestrannou hrůzu.
„Fanny!" zvolala paní plukovníkova.
„Nechápu tě! To je tvrdé, ba bezcitné!" Také otec vrtěl hlavou:
„Takovou jsem tě dosud nepoznal! Pan Bertram si od tebe ani od nás nezasloužil, abys ho odmítla takovým způsobem! Mohla jsi být alespoň trochu slušnější!" Kníže byl téměř vzteklý. Poznamenal:
„Včera večer, když jsem stál mezi dveřmi, bych netušil, že od vás uslyším taková slova. Stojím před psychologickou záhadou! Měl jsem opravdu úmysl představit vám barona voň Helfensteina, ale nyní to neudělám, nechci ho učinit nešťastným po boku bezcitné ženy. Pojďte, Roberte, odcházíme!" Pojal vskutku úmysl zamlčet jí, že Robert je míněným baronem. Uklonil se, aby odešel, a Bertram učinil totéž. Fanny odmítavě mávla rukou a řekla:
„Ještě okamžik, Výsosti! Včera večer jsem vám řekla, že se váš úmysl nezdaří. Vzpomínáte si?"
„Ano."
„Víte, co jsem mínila?"
„To ne."
„Inu, chtěl jste mne uvrhnout v pokušení!"
„V žádném případě!"
„Takže to bylo divadlo, které jste chtěl sehrát! Chtěl jste mne překvapit velkou novinkou, ale já jsem vás však předešla. Včera večer, když rodiče již ulehli, jsem si vyšla ven."
„Snad ne!" zvolala matka.
„Ano, milá mamá."
„Bože, tak pozdě! Sama?"
„Jistě, nemohla jsem brát někoho s sebou. Zpátky už jsem sama nešla, měla jsem milý doprovod."
„Skutečně, to je nemožné! U koho jsi byla, neopatrná?!"
„Tady u pana Bertrama."
„Pročpak?"
„Abych mu řekla dvě věci, totiž že si ho vezmu a že -"
„Mám dojem, že mluvíš z cesty, děvče!" zlobil se plukovník.
„Pravější mu dala košem!"
„Ó, prosím! A že se nejmenuje Bertram, nýbrž Helfen-stein, baron Robert voň Helfenstein!"
„Je to možné!" vykřikl otec překvapeně.
„Jak? Helfenstein? Bylo by to možné?!" zvolala matka a překvapením spráskla ruce.
„Ano. Klidně se zeptejte těchto dvou, knížete a mé přítelkyně Almy!"
„Jak to víte?" otázal se kníže překvapeně.
„Od vás!"
„Ode mě? Vždyť jsem o tom neřekl ani slovo!"
„Přímo ne. Uhodla jsem to z toho, co jste řekl včera večer. Robert mi dal své srdce již dávno. Když jsem zjistila, zeje baronem, nebyla jsem zpočátku moc ráda, neboť jako chudému básníkovi bych mu mohla zpočátku svou lásku dokázat lip. Když už to tak ale bylo, musel se o svém štěstí co nejrychleji dozvědět. Proto jsem šla ven. Nyní víte, Výsosti, proč dávám košem Robertu Bertramovi a raději volím Roberta voň Helfensteina. Vaše divadelní představení se nezdařilo!"
„Protože jste sama báječná herečka!" opáčil s úsměvem. Byl spokojen, nyní mohl báječné dívce opět věřit. Její rodiče se nesmírně divili, že se z chudého básníka stal tak rychle baron a milionář. Větší než toto překvapení bylo štěstí baronesy Almy, když mohla konečně obejmout bratra! Leželi si na srdci a prolé- líl valí slzy štěstí i bolesti, že od sebe byli tak dlouho odloučeni. Plukovník a jeho žena samozřejmě s ochotou dovolili, aby se oba milenci vzali za ruce. Později, když se prvotní rozčilení uklidnilo a došlo na očekávanou tabuli, změnila se tato ve slavnostní oběd, jaký tento dům dosud nikdy nezažil.

KAPITOLA ČTVRTÁ Konec dobrý, všechno dobré

Jaro odešlo do polí a udělalo místo létu. Vonící květy již opadaly a mezi listy se začalo barvit ovoce, aby na podzim odevzdalo své plody. V rezidenci ovšem dozrávalo jiné ovoce, a to ovoce, na jehož výsledek čekal celý národ: ovoce

obrovského procesu proti baronovi Franzi voň Helfensteinovi. Bylo slunečné dopoledne, když Edmund voň Randau vystupoval do prvního patra a zaklepal na dveře, na nichž stálo jméno Nadporučík voň Hagen. Chvíli trvalo, než za nimi zaznělo vrčivé:
„Vstupte!". Randau vešel. Dlouhý důstojník ležel na pohovce, obě nohy si pohodlně zapřel o stůl.
„Sakra, Randau!" zvolal radostně a vyskočil.
„To je překvapení! Srdečně tě vítám, i když bych to vlastně dělat neměl!"
„Proč ne?"
„Protože jsi utekl od praporu."
„Nedělal jsem to rád, klidně ti řeknu, že jsem se k tomu rozhodl až po silném vnitřním boji."
„Vím, vím, starouši! Chtěl ses ženit!"
„To ne. Můj bratr odešel k maríně, a tak jsem musel vypovědět službu, abych se ujal našich statků."
„Jo, a k tomu sis domů odvedl ženskou, jakou jsem ještě nikdy neviděl! Člověče, ty máš štěstí! No, posad se! Tady jsou doutníky a venku mám láhev něčeho zvlášť jemného, kterou hned přinesu. Promiň!" Vzdálil se do vedlejší místnosti a nevšiml si, že mu zpod kabátu vypadlo něco, co tam při zvuku klepání na dveře urychleně schoval. Byla to fotografie. Randau se shýbl a zvedl ji. Sotva spatřil podobiznu, objevil se v jeho tváři nesmírný úžas. Poznal Hildu Helmovou, sestru bývalého reportéra.
„Ach!" pomyslel si.
„Schoval fotografii přede mnou! Za tím něco bude! Uvidíme!" Vytáhl náprsní tašku, uložil do ní fotografii, a sotva ji vrátil do kapsy, vstoupil Hagen.
„Tak, tady je! Tušil jsem, že se v těchto dnech něco se-mele, a proto jsem láhev schoval. Ted se jí podíváme na dno!"
„Považuješ mou návštěvu za něco mimořádného?"
„Vlastně ano. Nuže, na zdraví! Ať žije Melitta - kvůli tobě! A ať ji vezme čert - kvůli mně!"
„Máš na ni pifku?" ptal se Randau, když si ťukli.
„Jasně. Tyjí můžeš být jen vděčný, člověče! Uměl sis to zařídit!"
„Prosím tě!"
„Ale ano! Můj tehdejší nápad navštívit Melittu byl báječný, vlastní vynález, přímo z mé hlavy!"
„Nu, koneckonců, jsem ti opravdu vděčný."
„Tomu věřím! Mně to ovšem nepřineslo nic jiného než neštěstí. Chtěl jsem vám jen ukázat hezké holky. Koho by napadlo, že ta dívka jednou bude baronesou voň Scharfen-berg a později dokonce tvou ženou! Kdy bude svatba?"
„V několika týdnech. Přesně jsme se ještě nedohodli. Samozřejmě tě zveme!"
„Nesmysl!"
„Vždyť jsi strůjce našeho štěstí! Pozvání je na místě!
„Pěkně děkuju!" Přitom roztáhl všech deset prstů a napřáhl ruce před sebe.
„Ale proč?"
„Tehdy jsem sehrál proklatě nesnadnou roli!"
„A proto chceš odmítnout? Jen kvůli tomu?"
„Jasně."
„Ach co! Ani nevíš, jak o tobě má nevěsta smýšlí! Nazývá tě svým zachráncem! Bez tebe bych k Melittě nikdy nešel."
„Prokletý nápad! Přál bych si, aby mě napadlo něco mnohem lepšího!" Nasadil tak vážný výraz, že se Randau zeptal:
„Ještě tě to nepřešlo?"
„Asi to nepřejde nikdy. Zdá se, jako by to nemělo mít konec! Vzali tu událost velice přísně a já taky dost trpím."
„Jak to?"
„Nu, byl jsi u toho. Nedostal jsi žádné předvolání?"
„Ne."
„Takže jenom já! Pánové od soudu se z toho snaží udělat příkladnou historku a pomysli, že je dokonce napadlo podat na mě žalobu!"
„To snad ne!"
„Ach, vždyť ani nevíš, co se dneska může stát! Vsadil jsem se - neustále jsem potkával tu dívku, tvou nynější nevěstu - a tak dál! Dalo mi dost práce, než jsem se z toho vymotal. Nakonec mě převeleli k jiné jednotce, ale už jsem slyšel o pokynu mít co největší ohledy na můj odchod. Zatím mi dali neohraničenou dovolenou."
„To je zlé, milý příteli!"
„Zlé? Ach, zlé! Co je zlé? Nic, vůbec nic! Je to ďábelské, satanské, pekelné! Tady není žádné zlo výstižné! Mám vztek, cítím beznaděj!"
„Musíš se uklidnit!
„No, nakonec mi nic jiného nezbude. Ale mé neštěstí je příliš silné a člověk občas musí nechat průchod zlosti. Jenže je to jako sen! Rozloučit se? Proklatě!"
„A co tomu říká tvůj strýc?"
„Komandant z Rollendorfu? Pokyn přišel právě od něho! A přitom prý poznamenal, že bych se aspoň deset let neměl ukazovat. Dneska jsem dostal od otce dopis, spíš přání, které mě nutí k zamyšlení."
„Ví o procesu?"
„Nevím. Nenapsal o tom ani slovo. Jde o jinou věc, o ubohý mamon. Můj bankéř dostal nápad nezdržovat se doma, když k němu zajdu."
„Cože? Odmítá ti poskytnout kredit?"
„Ano, jen pomysli!"

„Neuvěřitelné!"
„A přece je to pravda! Postěžoval jsem si samozřejmě otci, ale odpovědí bylo přání, abych se k němu urychleně dostavil. Dnes odpoledne odjíždím."
„Snad ses neocitl v rozpacích?" Randau prsty naznačil počítání bankovek. Hagen pokrčil rameny, zaskřípal zuby a odpověděl:
„Mé vášně stály příliš!"
„Vášně? Ničeho jsem si na tobě nevšiml."
„Ano, tehdy jsem měl jen jednu, druhá se připojila až později."
„Smím se dozvědět víc?"
„No jistě! Mám proklatě měkkou povahu staré, dobré slepice! V tichosti jsem vykonal mnohé dobro, aniž by o tom někdo věděl. Nejde jen o kamarády, nýbrž i o jiné. Stálo mě to tisíce. Později jsem se dal dokonce na hru. Jednou jsem měl štěstí, ale častěji smůlu."
„Hm! Slyšel jsem o tom. Nezaplatil ti snad Scharfenberg falešnými bankovkami?"
„Jasně, jasně!"
„To ti muselo přinést ztrátu!"
„Ztrátu! Lump se zastřelil a já musel před vyšetřovacího soudce. Dovedeš si představit, že to nebylo podle mého gusta! Jeho strýc, ředitel věznice, proplatil veškeré padělky, které jeho synovec vydal, a tak jsem dostal svoje zpátky. Ale požehnání mi to nepřineslo. Všechno jsem prohrál! Začal jsem si půjčovat, ale prohrával jsem pořád víc. Hrál jsem pro výhru, abych mohl splatit dluhy, pak jsem se chtěl té prokleté vášně vzdát. Neustále jsem ztrácel. Bankéř mi odmítl nadále poskytovat úvěr, otec mi neposlal ani měďák. Psal jsem mu. Jistě, neřekl jsem nic přesného, ale mohl vycítit, že jsem v nouzi. Místo aby mi poslal peníze, zavolal mě k sobě. Přiznávám, že se tam semele nemilý výstup!"
„Možná z toho budou i peníze."
„Hm!" zamumlal Hagen zamyšleně.
„Pomalu se bojím, že můj otec má najednou důvod k šetrnosti! Bankéř neposílá pryč bezdůvodně zákazníky, jako jsem já!"
„Jsou tví věřitelé rozumní?"
„Hrome, rozumní! Kdyby tak byli! Ty pijavice mě úženou k smrti! Pozítří přijde směnka a moje žádost o její prodloužení přišla vniveč. Ten chlapík má hlavu tvrdou jako starý vůl! Co mám dělat?" Přecházel nervózně po místnosti. Randau jej s úsměvem pozoroval, potom se zeptal:
„Člověče, nemáš snad kamarády?"
„Kamarády? Nesmysl! Kdo má pravé kamarády? Dřív si ode mě půjčoval celý regiment, ale dneska mi nikdo z nich nepůjčí ani vindru."
„Vidíš to moc černě!"
„Ne, vidím to reálně."
„Nepomyslel jsi na mne?"
„Na tebe? Člověče, Edmunde, mám si půjčovat od důstojníka, který v životě nechtěl založit?"
„Ano, přeji si, aby sis půjčil právě ode mne. Vždy jsi byl mým kamarádem, dokonce tě považuji za přítele, a nedělám to jen naoko, nýbrž ve vší upřímnosti. Můžeš mi snad říci, kolik potřebuješ?" Hagen se před ním zastavil a zvolal:
„Člověče, šílíš?!"
„Ne. Je snad šílenství být tvým přítelem?"
„Skoro, alespoň v tomto smyslu."
„Nu, jednou to můžu zkusit!" V nehezkém obličeji Hagena se objevilo hluboké pohnutí. Napřáhl k němu obě ruce a prohlásil:
„Edmunde, to ti nikdy nezapomenu, nikdy, i když zůstane jen u slov!"
„Proč jen u slov?"
„Potřebuju hodně."
„To se teprve pozná! Kolik potřebuješ, aby ses od těch pijavic osvobodil?"
„Poslouchej a nediv se: potřebuju celých dvanáct tisíc guldenů."
„Hm! To není bezvýznamná částka!"
„Tak vidíš!"
„Potom již bude po starostech?"
„Po těch nejhorších."
„Dobře!" Vstal, vytáhl peněženku, otevřel ji, odsunul předměty ze stolu a začal počítat. Kladl bankovky jednu na druhou.
„Tak!" prohlásil, když byl hotov.
„Tady je patnáct tisíc guldenů. Odhod od sebe ty havrany a už si s nimi nic nezačínej!" Hagenovy oči cestovaly z přítele na bankovky a zase zpět. Postupně se zaplnily slzami. Otřel si je a řekl:
„Ano, to je přátelství, přátelství, jaké jsem ještě nikdy neviděl. Jak jsem řekl, nikdy ti to nezapomenu, ačkoliv zůstaneme u slov."
„Doufám, že peníze přijmeš!"
„Ne, nemohu!"
„Proč ne?"
„Protože nechci být lumpem, který si půjčí bez jistoty, že částku bude moct splatit."
„Můžeš zaplatit."

„Ne, buďme upřímní! Mám"
„Pchá! Nemluv! Schovej si peníze!"
„To neudělám, aspoň ne dřív, dokud mě nevyslechneš!"
„Tak mluv!"
„Vždycky jsem považoval svého otce za boháče, ale zjistil jsem, že má dvě vášně jako já. Je velkým přítelem obrazů, avšak nevyzná se v nich. Za obrazy, které považoval za pravé, zaplatil horentní sumy. Potom, jako já, hrál vysokou hru, sice ne s kartami, nýbrž na burze. Taky tam o mnoho přišel. Když můj bankéř váhal s výplatou, upozornil mne na to. Poradil mi, abych s otcem udělal vyúčtování a potom znovu přišel. To stačilo. Poznal jsem, na čem jsem, a teď to víš i ty."
„Věděl jsem to dřív než ty!"
„Ach, opravdu?"
„Ano. Draze zaplacené obrazy tvého otce jsou téměř bezcenné. Byl podveden."
„U všech čertů!"
„Navíc spekuloval. Kupoval po haldách chilskou emisi."
„Chilskou emisi?!" přerušil jej Hagen.
„Jsou to stejné papíry, které sem přinesl Scharfenberg, jak se zjistilo při vyšetřování?"
„Ano, ty samé. Tvůj otec mnoho ztratil. Váš bankéř vede i naše účty. Šel jsem za ním, abych deponoval sto patnáct tisíc guldenů. Prodali jsme přebytky a předevčírem jsme dostali peníze. Stočil jsem řeč na tvého otce. Úředník mi nic neřekl, to mu ostatně přikazuje zákon, ale něčeho jsem si přece jen všiml. Dozvěděl jsem se, že jsi u něho opakovaně byl, a proto jsem se rozhodl, že vezmu peníze rovnou k tobě."
„Člověče, jsi ďábel!"
„To snad ne!"
„Víš, jak to myslím! Znáš naše postavení a právě proto přijdeš. Nabízíš mi spoustu peněz!"
„Ano, právě proto! Znám tě a vím, že jsi sice podivín, ale čestný muž. Nikoho nepřivedeš do neštěstí. Peníze ti půjčím na čtyři procenta úroku. Až se tvé poměry zlepší, vrátíš mi je." Hagen se hluboce nadechl.
„Pomysli, že musím odjet."
„Právě na to myslím! Kdybys zůstal u praporu, nemohl bys platit ani úroky, ale když odjedeš, pomůžeš svému otci vylepšit postavení. Jsem přesvědčen, že mi ty peníze vrátíš velmi brzy. Doufám, že přijmeš?"
„Ach, uvádíš mne do pokušení, kterému jen sotva odolávám! Co řekne tvůj otec, až se to dozví?"
„O to se nestarej. Bude souhlasit."
„Myslíš?"
„Na to ti mohu dát slovo. Klidně je zastrč!" Tu ho Hagen objal a zvolal:
„Edmunde, ať mě vezme čert, jestli neudělám všechno, abych ti dokázal svůj vděk! Ano, přijmu peníze. Žil jsem moc nevázaně, protože jste mě považovali za nesmírného boháče, ale podlý nejsem. Umím pracovat a udělám cokoliv, i kdybych si měl zkrvavit ruce. O peníze nepřijdeš, na to se spolehni!"
„O tom jsem přesvědčen i bez tvého ujištění! Ber, ať zmizí ze stolu!"
„Dobrá! Hned ti vystavím potvrzení." Shrábl peníze a zamkl je. Pak vystavil dlužní úpis, který Randau s úsměvem zastrčil - věděl, jak dobrý skutek vykonal.
„A teď pij!" řekl Hagen a dolil sklenky.
„Musím ti sdělit, že mám ještě jednu takovou láhev. Koupil jsem jich celý tucet v době, kdy jsem nevěděl, že jednou skončím bez peněz. Nyní se budu muset držet levnější značky."
„Doufám, že jen na krátký čas."
„Ó, peníze se rozkutálí mnohem rychleji, než se pak vrací!"
„Nu," smál se Randau, ‚jsou cesty, které vedou rychle k bohatství!"
„Rychle? Myslíš snad práci?"
„Ne. To je ovšem cesta k penězům, ale nesmírně zdlouhavá."
„Co tedy?"
„Například bohatá svatba." Hagen se hlasitě rozesmál a zvolal:
„Svatba? Já?!"
„Jistě."
„Musím se tě znovu zeptat, jestli nešílíš!"
„Ne, jsem při smyslech."
„Tak se na mě podívej!"
„No, jsi trochu delší, ale přece jen ucházející!"
„Ano, vždycky jsem se nazýval Jeřábem, a toto slovo výstižně zachycuje mou krásu! Dál se podívej na můj nos!"
„Taky poněkud delší, ale nikoliv nesouměrný."
„Jistě, takový se ke mně hodí -jako zobák ptáka, podle něhož jste mě nazvali."
„Kvůli tomu se ale nemusíš zlobit. Máš staré, slavné jméno!
„V tom případě si můžu vzít stejně starou pannu, se stejným zobákem, jaký mám já."
„Ožeň se občansky, ale bohatě!" Obličej Hagena náhle mimořádně zvážněl.
„Poslyš, příteli," odpověděl, Jsem poslední, kdo by spekuloval s city svého srdce a kdybych se měl jednou oženit, určitě bych si vzal takovou, jež by mne milovala i při mé ošklivosti. Protože by to však byl zázrak, holá nemožnost, budu muset zůstat svobodný. Mé staré jméno mi není k ničemu, protože milovaný strýček, vrchní velitel, má dva hochy, kteří jsou hezčí než já a snad seženou nějaké holky. Každý člověk má srdce, i já, ale ne každému je dopřáno

štěstí naslouchat jeho hlasu." Znělo to naříkavě, skoro rezignovaně, oproti jindy chr-čivému vyjadřování. Randau namítl:
„Začínáš být téměř trudnomyslný! Zdá se mi, jako bys promlouval z nitra duše!"
„Hm, snad!"
„Ach, starouši, dostal jsem tě!"
„Nu, jinému bych to neřekl, ale tys mi dneska dal takový důkaz přátelství, že se klidně zesměšním! Představ si, že hodina Jeřába odzvonila!"
„To zní zajímavě."
„Viď?"
„Ty a zamilovaný? Sarkastický, prozaický muž, který se doposud vysmíval celému ženskému světu?"
„Ano. Udělal jsem to jen proto, že se nejedná o nějakou z těch takzvaných dam."
„Že by byla občanského původu?"
„Snad ani to."
„Hm! Mám se leknout?"
„Udělej to! Třeba je to směšné, ale bezcitný Hagen se zamiloval do - dcery ševče!
„Nemluv hlouposti!"
„Je to pravda!"
„Ohó!" zvolal Randau nevěřícně.
„To můžeš věšet na nos, komu chceš, ale ne mně!" Měl obrázek -jenže Hilda Holmová není dcerou ševče!
„Ano, mohl bys to považovat za nemožné," přitakal Hagen,
„aleje to pravda. Proto sám sobě nerozumím. Za krátký čas jsem se stal úplně jiným člověkem. Nevím - nevím — nehraju, nekouřím"
„Co tedy děláš?"
„Sakra! Mluvím s měsícem a denně se pětkrát holím, abych vypadal k světu! Podívej se tuhle na krabici s pudrem - a tady mám návod na psaní milostných dopisů! Tak dokáže člověka zbláznit hezká tvářička!"
„Můžu být zvědavý?"
„Proč ne? Chodím na pravidelné procházky a jednoho krásného dne jsem ji potkal. Když mě míjela, zakopla. Zvědavě si mě změřila, pak sklopila oči a šla dál. Mě to vzalo u srdce."
„Je hezká?"
„Jako ob — hm, kdybych byl malířem, vzal bych ji za model Psýché!" Randau se usmál. Věděl, že Hilda byla nedávno téměř donucena stát baletnímu mistrovi jako model Psýché. Neřekl na to nic a pokračoval v otázkách:
„Jak je stará?"
„Bohužel velmi mladá - snad osmnáct."
„Blondýna?"
„Špinavá. Je štíhlá a přece plná. Zdá se, že se v několika letech vyvine ve skutečnou krásku."
„Předpokládám, že jste se viděli znovu?"
„Jak se můžeš ptát? Byl jsem z ní vedle, a kdo na tom je jako já, běhá stále za svým idolem. Nezažil jsi to sám na sobě?"
„Tak nějak."
„Vidíš! Zkrátka a dobře, když přede mnou klopýtla a zčervenala, cítil jsem se jako - jako-----hrome, jako co, vlastně!"
„Jako kdybys jedl kyselé zelí?"
„Nesmysl! Bodlo mě to - bodlo - ano, prostě mě to bodlo."
„Kde?"
„To ani nevím. Zdálo se, že to prošlo celým tělem, ale samozřejmě to nebolelo."
„Takže Amorův šíp!"
„Amorův šíp? Ty, ano, sakra, teď jsi to trefil! Vězí hluboko a nelze ho vytáhnout!"
„I když je dcerou ševče?"
„I přesto! Hned jsem se otočil a následoval ji."
„Správně! Stejně to říká Schiller- zrudlý rozpaky sledoval její stopy!"
„Nu, zrudlý zrovna ne, zato zvědavý. Musel jsem zjistit, odkud je."
„Zjistil jsi to?"
„Ať to vezme čert! Ne!"
„Nonono! Kdo by tomu věřil?"
„Je to pravda. Viděl jsem ji vstoupit do hotelu Union. Přiznávám, že jsem tam přecházel skoro hodinu, avšak nedočkal jsem se."
„Běda!"
„Ano. Nadával jsem jako špaček, ale k ničemu to nevedlo. Déle jsem se tam nemohl zdržovat, poněvadž by to mohlo být nápadné. Musel jsem zmizet."
„Takže jsi ztratil klid, ztěžklo ti srdce a myslel sis, že už ji nikdy neuvidíš?"
„Vystihls to! Prostě mi učarovala. Býval bych pískal jako konipas a zároveň bych klel jako pohan, a to jen proto, že nevyšla ven. Cítil jsem se, jako bych vyhrál sázku, a v následující chvíli jsem měl pocit, jako by mě zavalila lavina. Láskaje bláznivá a zároveň velice příjemná. Pobíhal jsem jako pivní osel po ulicích a mluvil sám se sebou. V noci se mi o ní zdálo, a když jsem se druhý den ráno probudil, natáhl jsem si kalhoty naruby a přehodil jsem boty. Považuješ něco takového za možné?"
„Jistě," usmál se Randau.

„Vedlo se ti stejně?"
„Přesně tak."
„Díky Bohu! Už jsem si myslel, že jsem mimořádně abnormální člověk, dokonce jsem dostal strach, že by mě nějaký bláznivý sběratel rarit mohl naložit do láku, aby mě vystavoval za peníze. Jen si vem, co přišlo dál! Sotva mi uvěříš!"
„Ó, uvěřím všemu, dokonce to uhodnu!"
„Co tedy?"
„Hned druhý den jsi šel ve stejný čas na totéž místo!"
„Bože! Jsi snad vševědoucí?"
„Hm! Znám to."
„Není to bláznivé?"
„Ne. Co obšťastňuje, nemůže být bláznivé. Pověz, přišla?"
„Pochopitelně."
„Myslel jsem si to."
„Byl jsem tak napnutý, jestli přijde, prostě jsem do té doby nic podobného necítil. Dokonce si myslím, že jsem trpěl horečkou."
„Kvůli ševcovské dcerce?"
„Ano. Vím, je to skoro šílené, jenže kdo to dokáže změnit? Já ne!"
„Co se dělo dál?"
„Už zdálky se červenala a prošla kolem, aniž by se na mě podívala.
„A ty?"
„Znovu jsem běžel za ní až k hotelu. Tam jsem čekal hodinu - a pak jsem šel domů. Vedlo se mi stejně jako prve. Snil jsem, mluvil sám k sobě - a druhý den, když jsem se oblékl - tentokrát do civilu - domácí si mě se smíchem prohlíželi a upozornili mě, že mám na hlavě místo klobouku prázdnou krabici. Do ctihodného cylindru jsem zas nalil špinavou vodu po mytí. Jestli to není láska, pak žádná neexistuje!" Ironicky se rozesmál, Randau se přidal. Potom se zeptal:
„Kde a jak ses tedy dozvěděl, že je dcerou ševče?"
„V hotelu."
„Ach! Takže ses vyptával?"
„Ano. Ale až poté, co jsem asi osmkrát čekal, jestli zase nevyjde z hotelu ven."
„Člověče, jednal jsi příliš nápadně!"
„To si myslím! Vrátný se tvářil jako louskáček na ořechy a číšníci stáli v pozoru a zírali na mě jako na měsíční pannu."
„To zavinila tvá postava."
„Jasně. Šel jsem tedy do hotelu a vstoupil do restaurační místnosti. Tam jsem si objednal něco k pití, už nevím co, ale zamilovaný člověk snese všechno, i kdyby to byl pře-pálený olej. Vyzvídal jsem, jestli znají mladou dívku, která vždycky vejde a nikdy se nevrací - řekli mi, že je dcerou ševče a chodí do kuchyně, aby se naučila vařit. Domů se prý vrací až pozdě večer."
„Hm! Jak se jmenuje?"
„To číšník nevěděl, chci říct, že neznal její příjmení. Křestní jméno má prý Jette."
„Kde bydlí?"
„Jo, kdo to může vědět!"
„Ty ne?
„Ne."
„To je hloupé!"
„Hloupé? Co tě vede! Celé tři týdny jsem čekal před hotelem, vždy mezi desátou a dvanáctou hodinou, jenže nikdy nevyšla."
„Vida, tolik vytrvalosti!"
„Jistě! Vrátný mě viděl, křenil se na mne jako opičák na banán, ale nic jsem si z něj nedělal."
„Nemluvil jsi s ní?"
„Ani slovo."
„Třebaže jsi ji denně viděl?"
„Jasně. Slyšel jsem, že pravá láska je skromná a nepotřebuje slov."
„Jeřábe, ty a láskyplně skromný?!"
„Nu, a co bys chtěl! Celá má duše byla jako máslo, roztekla se jako olej na pánvi a moje srdce plavalo jako palačinka na americkém sádle. Byl jsem a pořád ještě jsem čisté dítě - nechápu sám sebe!" Randau se díval s úsměvem před sebe. Díky Peterman-novi, tedy otci své nevěsty, se seznámil s Helmovými, byl v jejich bytě a tam poznal Hildu. Věděl, že dívka denně chodí do hotelu Union za Ellen Startonovou, aby se s ní učila. Když na ni Hagen večer čekal, nemohl ji pochopitelně nikdy potkat, neboť se vracela dřív. Randau se radil se svým svědomím, zda to má příteli říci.
„Ani jsi ji nepozdravil?" zeptal se nakonec.
„Jistě, a jak! Smekl jsem tak hluboce, jako bych zdravil královnu."
„Poděkovala?"
„Ano. Posledně se na mě už zdálky smála! Edmunde, říkám ti, takový úsměv by ze mne dokázal něco udělat! Pro něj bych udělal cokoliv na světě. Bohužel se posledních čtrnáct dnů všechno změnilo."
„Jak to?"
„Prostě jsem ji neviděl. Zamyslel jsem se a napadlo mne, že už mohla skončit s výukou v kuchyni."
„Možná," usmál se Randau, který to věděl lépe.

„Pan nadporučík voň Hagen přemýšlí o životní otázce, jestli se dcera ševče již naučila vařit nebo ne! To je k popukání!"
„Ano, je to k popukání, ale nelze to změnit! Kdybych tak věděl, na čem jsem! Bohužel musím dnes odjet, jak jsem už říkal, a tak je možné, že všechno zmeškám."
„Kde je nyní tvůj otec?"
„Na zámku Reitenheim."
„Jedeš tedy tam?"
„Jistěže."
„Pověz, nejsou tam náhodou lázně?"
„Ano. Proč se ptáš?"
„Protože jsem o nich slyšel."
„Pchá, v tom bude něco jiného! Tváříš se tak tajuplně, že tě k této otázce musel přivést jiný úmysl!"
„Mýlíš se! Jen mi řekni, co se vyvine z vašeho vztahu?"
„To ví jen Bůh."
„Ty ne?"
„Ne. Nechám běžet boží mlýny, potom se uvidí, co z toho vejce vzejde."
„Zahráváš si s ohněm!"
„Nevadí. Už jsem se často spálil. Snad najdu vhodné postavení a potom" Zarazil se. Zvenčí sem dolehl hlas zvonů z věží. Vytáhl z kapsy hodinky a polekaně vyrazil:
„U čerta! Promiň, ale musím pryč!"
„Kam?"
„Do Schillerovy ulice."
„Na návštěvu?"
„Nesmysl!
„Tak proč?"
„To tě jistě napadne. Touto dobou přicházela. Počkáš tady?"
„Ne, půjdu s tebou."
„Tak si pospěš! Za několik minut tam musíme být."
„Nuže, kupředu!" Vyrazili ze dveří jako velká voda. Randau se potutelně usmíval. Dobře věděl, že Hilda Holmová, její otec a stará sousedka odjeli do Reisenheimu, kde otec na příkaz lékaře Zandera užíval bahenní lázně. Když dospěli do Schillerovy ulice, Hagen zpomalil, takže s ním Randau mohl opět mluvit.
„Udělal bys pro mne laskavost?" zeptal se.
„Rád, raději tisíc než jednu!"
„Vezmi s sebou jeden pozdrav."
„Komu?"
„Slečně Holmové, která je v lázních s otcem."
„Občanská dívka?"
„Ano. Její bratr je doktor filozofie a můj dobrý známý. Jistě bude mít radost, když jí přineseš mé pozdravení."
„Dobrá! Ujde?"
„Myslím, že ano."
„Snad stará panna?"
„Nepochybně. Hádám jí něco přes třicet."
„Běda! Ale pokud si to přeješ, poslechnu. Čím je její otec?"
„Býval hudebním ředitelem. Také jeho syn je nadaný. Mohlo by se říci: houslový virtuos."
„Výtečně! Nuže----nebesa, už je tady! Zahýbá tamhle kolem rohu!" Randau poznal Hildu, která se zřejmě na krátkou dobu vrátila do rezidence.
„Mám ji také pozdravit?" otázal se rozverně.
„Přirozeně, to je slušnost!"
„Zkus na ni promluvit! Jinak ti znovu zmizí, a to na-vždycky!"
„Myslíš? Tvoje přítomnost mi dodává odvahu. Promluvím na ni. Doufám, že se nebudeš smát!"
„Bůh chraň!"
„Dobře. Hrome, ale co jí mám říct?"
„Blázne, řekni, co ti slina přinese na jazyk! Jen odvahu, brachu!" Šli pomalu kupředu, Hilda byla již téměř u nich. Randau smekl, také Hagen sáhl po klobouku. Jinak jistý a sebevědomý důstojník byl rudý jako rak. Uklonil se a zeptal se:
„Promiňte, slečno, dovolíte mi otázku?"
„Ráda," opáčila stejně rozpačitě.
„Kde má váš otec svůj krámek?" Podívala se na něho překvapeně.
„Krámek?" zeptala se.
„Ano, myslím jeho prodejnu."
„Žádnou nemá, nepotřebuje ji," vysvětlovala červenajíc.
„Takže krámek nemá? Rád bych si u něho koupil pár bot. Zřejmě jen spravuje? Řeknete mi, kde má dílnu?" Přelétla pohledem z jednoho na druhého, ale vtom to v její tváři zaškubalo, jako by se chtěla hlasitě rozesmát.
„Sbohem!" vyrazila a vytáhla kapesník - přiložila jej k ústům a co nejrychleji spěchala pryč. Oba hleděli za ní, Hagen se široce otevřenýma očima a ústy dokořán, Randau se slzami smíchu v očích. Konečně ze sebe dostal otázku:

„To byla ona?"
„Ano, to fcyla ona."
„Zdá se, že má čerta v těle!"
„Ničeho takového jsem si nevšiml."
„A její smích?
„Nemohu to pochopit. Proklatě! Takže její otec nemá krám. Zřejmě bude jen příštipkářem."
„To mrzí, že?"
„Hm, ano. Ale když to vezmeš kolem a kolem, je jedno, jestli dělá nové boty nebo jen příštipkaří. Švec zůstane šev-cem. Proč se ale tak smála?"
„Kdo ví!"
„Rád bych to zjistil!"
„Tak musíš rychle za ní."
„Teď určitě ne. Skoro se zdálo, že se mi vysmívá. Přesto bych měl zjistit, jestli půjde do hotelu. Doprovodíš mě?"
„Ano." Zatímco šli k hotelu, Randau vytáhl náprsní tašku a z ní fotografii. O půl kroku se zdržel, nechal ji spadnout na zem a shýbl se, aby ji zvedl. Tašku mezitím opět zastrčil.
„Něco jsi našel?" ptal se Hagen.
„Je to foto - ach, znáš ji?"
„Jasně!" zvolal Hagen.
„Sem s tím!" Natáhl se po fotografii.
„Ohó! Ona ji ztratila a já ji našel!"
„Já ji ztratil, ne ona!"
„Jak by to bylo možné?"
„Měl jsem ji pod vestou a vyklouzla mi ven."
„Pod vestou? Myslel jsem, že nosíš foto na srdci!"
„Obyčejně ne. Upřímně ti řeknu, že jsem měl obrázek v ruce, když jsi zaklepal. Nevěděl jsem kdo přichází, a nechtěl jsem ji ukazovat. Proto jsem ji ukryl pod vestu."
„A pak jsi na ni zapomněl!"
„Bohužel. Mohl jsem ji snadno ztratit. Ještě žes byl se mnou."
„Kde jsi vzal její fotografii, když majitelku téměř neznáš?"
„Hm! Vyzkoušel jsem velice chytrý způsob, vlastní vynález, přímo z mé hlavy."
„Jaký?"
„Je to momentka."
„Chápu. Pozval sis fotografa, když měla jít kolem."
„Ano. Pronajal jsem si místnost - pět guldenů na pět minut - a fotograf mě přišel na třicet, to máme celkem třicet pět."
„Drahý špás!"
„Nevadí. Chtěla jsem ji mít, a to se podařilo. Podívej, už vchází do hotelu!"
„Ano. Co teď?"
„Nevím."
„Budeme se procházet?"
„Nu, počkal bych, jestli náhodou brzy nevyjde."
„Toho se vzdám. Jistě mi promineš, že o to nemám stejný zájem jako ty."
„Přirozeně. Kdy se uvidíme?"
„Tady už asi ne. Ty odjíždíš a já musím vykonat ještě několik návštěv."
„Takže se chceš rozloučit? Dobře, když jinak nedáš. Ještě jednou ti děkuji za"
„Ach, nemluv o tom! Pokud si myslíš, že jsi mi zavázán, vyřiď pozdrav slečně Holmové. Víc nežádám." Rozloučili se. Hagen ještě chvíli přecházel po ulici, ale poté ztratil trpělivost a vzdálil se. Bylo mu nemilé, že musí odjet. Vždyť spatřil milovanou poprvé po čtrnácti dnech čekání! Bohužel nemohl nic změnit. Alespoň si předsevzal, že se co nejrychleji vrátí. Odpoledne odjel na nádraží a usadil se v kupé druhé třídy. Krátce před odjezdem vlaku zaslechl volání mužského hlasu:
„Stanice Wildau! Dámské kupé."
„Je plné," odvětil průvodčí.
„Tak aspoň kupé pro nekuřáky!"
„Zde, prosím!" Průvodčí otevřel Hagenovy dveře a ten ke svému úžasu spatřil - milovanou! Bratr ji doprovázel na vlak. Již zvedala nohu, aby nastoupila, když si všimla důstojníka. Ihned couvla.
„Ne, ne, sem ne!" zvolala.
„Proč ne?" ptal se doktor.
„O tom později. Jinam!
„Jiné kupé pro nekuřáky ve vlaku není."
„Nevadí, jen dál!" v Zmizeli. Dveře se opět zabouchly a po chvíli se vlak dal do pohybu. Hagen se rozladěně stáhl do rohu.
„Proklatě!" bručel.
„Kam jede? Proč nechtěla ke mně? Kvůli odpolední scéně. Asi ano. Budu dávat pozor." Na každé stanici vyhlížel z okna, ale nespatřil ji. Konečně musel ve Wildau vystoupit a vzpomněl si, že také její bratr mluvil o této stanici. Dívka opravdu vystoupila, a aniž by se po něm ohlédla, vešla do staniční budovy. Pomalu ji následoval. Seděla v čekárně. On

se také posadil, ale neodvážil se na ni promluvit. Odtud se jezdilo do Reisenheimu poštovními vozy. Koupil si lístek a ke své nesmírné radosti zpozoroval, že učinila totéž. Museli čekat. Nikdo kromě nich zde nebyl, a když později bylo dáno znamení k odjezdu, posadili se do vozu. Ona si stáhla závoj přes obličej a on se vtlačil do rohu, aby jí nepřipadal příliš dotěrný. Vládlo úplné ticho. Myslel, že spí, protože se nehýbala. Prohlížel si její ruce a v duchu si říkal:
„Že by dcera příštipkáře byla tak jemně stavěná? To je zvláštní! Sakra! Ze by spala? Zkusím na ni promluvit!" Chtěl to udělat, ale nevěděl si rady, jak začít. Projížděli vesnicí. Postilion zastavil před hostincem a zeptal se:
„Nechce panstvo na chvíli vystoupit?"
„Máme čas?" zeptal se Hagen.
„Na sklenici piva určitě."
„Dobrá, tak si dáte jedno s námi." Zamyslel se, pak sebral veškerou odvahu a obrátil se na Hildu:
„Přeje si slečna také něco?"
„Děkuji," odpověděla. Tím to opět skončilo, a když muži vypili pivo, ujíždělo se dál mlčky jako dřív. Hagen znal okolí i cestu. V každé vesnici, kterou projížděli, se postaral, aby se mohli na chvíli protáhnout. Cesta již byla zpoloviny za nimi a on se dosud nepokusil přimět ji k rozhovoru. Vždyť se mu nikdy nenaskyt-ne lepší příležitost než dnes! Předsevzal si, že to zkusí znovu.
„Slečno!" řekl. Neodpověděla.
„Slečno!" Otočila na něho hlavu.
„Smím se snad zeptat, kam jedete?"
„Do Reisenheimu."
„Já také." Nic dalšího jej nenapadlo. Usilovně přemýšlel, leč mamě. Povídáním o počasí by se jen blamoval. Konečně jej cosi napadlo. Zaradoval se, jako by objevil Ameriku, třebaže by každému jinému tato myšlenka připadla jako samozřejmá.
„Zůstanete tam dlouho?" zeptal se.
„Několik týdnů."
„Ach, to je skvělé!" Vykřikl to nadšeným hlasem, ale rychle se zarazil, neboť měl pocit, že příliš mluví. Poznal však, že do deseti minut dosáhnou cíle, a tak se vzchopil k další otázce:
„Už jste se vyučila?"
„Vyučila?" divila se.
„Prosím, jak to myslíte?"
„Nu, myslím v kuchyni, v kuchyni."
„Nerozumím vám."
„Inu, přece jste donedávna neuměla vařit?"
„Vařit? Kdo vám to řekl?"
„Zaslechl jsem to jen mimochodem."
„Od koho?"
„Od číšníka z hotelu Union."
„Říkal, že neumím vařit?"
„Přímo tak to neřekl, tvrdil, že se chodíte do kuchyně hotelu učit." Nemohl jí skrz závoj vidět do obličeje, ale zaslechl veselý, zvonivý smích.
„Vyptával jste se na mě?"
„Ano," řekl rozpačitě,
„odvážil jsem se toho."
„Proč?" Zaznělo to žertovně.
„Protože - protože - hm, za účelem - z důvodu - abych — měl jsem důvod - občas jsem vás vídával."
„Ach tak! Přejete si vědět, kdo jsem?"
„Ano," odpověděl ulehčené.
„Řekli vám to?"
„Jistěže."
„Že se učím v hotelu vařit?"
„A že se domů vracíte večer v jedenáct."
„Ach!"
„Bohužel jsem vás tou dobou nikdy nespatřil. Čekal jsem před hotelem - chci říci, náhodou jsem tam procházel." Opět se polohlasně zasmála a zeptala se:
„Řekli vám mé jméno?"
„Prý se jmenujete Je - Je — Jette." Rychle si položila ruce na ústa. Její tělo se chvělo, ale nebylo nic slyšet. Teprve po chvíli se zeptala:
„Jiné jméno vám neřekli?"
„Bohužel ne."
„Proč ne?"
„Číšník neznal vaše příjmení, pouze věděl, že vás v kuchyni oslovují Jette." Měla co dělat, aby opět nevybuchla.
„Ano, to je velice hezké jméno."
„Myslíte?"
„Jistě. Má v sobě něco svižného."
„To si také myslím."

„Cosi vznešeného, obrazného. Vždy jsem to jméno obdivoval."
„Já ne."
„Stává se, že existují lidé, kteří považují své jméno za málo zvučné. Třeba se vám lépe líbí příjmení?"
„Každopádně zní příjemněji než Jette."
„Snad se ho také někdy dozvím?"
„Nepochybně, neboť se tu delší dobu zdržím."
„Doufám, že u mne tomu nebude jinak."
„Pak není vyloučeno, že se někdy setkáme. Prosím, dozvěděl jste se o mně ještě jiné věci?"
„O vás už ne, jen o otci."
„Co?"
„Jeho profesi."
„Ó, už to —! Jakou profesi vám řekli?"
„Prý je obuvníkem." Křečovitě se zachytila sedadla, ale k výbuchu smíchu naštěstí nedošlo. Trvalo dost dlouho, než se přemohla k dalšímu rozhovoru:
„Tak proto jste se mě ráno ptal na krámek mého otce, pane voň Hagene?"
„Ano. Cože, vy mne znáte??"
„Jistě. Řekli mi vaše jméno, navíc jsem vás několikrát viděla."
„Je mi ctí!"
„Bylo to v zimě. Jedna stará žena upadla, nějaká žebrácká, a nikdo jí nenabídl pomoc. Vy jste šel kolem - přiskočil jste a zvedl jste ji. Odvedl jste ji domů a věnoval jste jí pět guldenů."
„Jak to víte?" divil se rozpačitě.
„Ta nebožačka vás blahořečila."
„Z mé strany bez zásluh."
„Minulé léto jste náhodou vešel do jistého domu u staré tržnice. Ve dvoře seděl ochrnutý muž. Nemohl se hýbat, posadili ho tam, aby se nadýchal čerstvého vzduchu. Vy jste se u něho zastavil, soucitně jste si ho prohlédl a do ochrnuté ruky jste mu vtiskl deset guldenů." Zčervenal studem. Ona zvedla závoj, který jí halil tvář. Spatřil krásný obličejík, z něhož jej pozorovaly velké hnědé oči. Nevěděl, jak se to stalo, ale náhle pocítil odvahu, jako by mohl říci vše, co má na srdci.
„Jak jste se to dozvěděla?" zeptal se.
„Znám tu ženu, jmenuje se Wernerová, a ochrnutý muž je mým otcem."
„Ach - och — prosím tisíckrát o prominutí!" mumlal.
„Proč prominutí?"
„Že jsem si dovolil něco mu - mu"
„Dát? Třeba almužnu?"
„Ne, ne! Almužnou bych to nikdy nenazval, nechci vás urazit."
„A přece to byla almužna, ale nemohla nás urazit. Dal jste peníze dobrovolně. Byl jste bohatý, my naopak chudí. Ne-měli jsme co jíst, hladověli jsme, a najednou jsme se mohli nenadále nasytit. Dosud jsme vám nepoděkovali. Chci vám podat ruku. Bůh vám to jistě oplatí." Podala mu pravici. Uchopil ji a pevně stiskl. Nevěděl, co má dělat nebo říci. Cítil se teple, měkce, nejraději by zlíbal dlaň, i její majitelku. Nechala by si to líbit? Tu ho napadlo, že nadporučík a kavalír nelibá ruce ševcovských dcerek! Následkem těchto myšlenek mu ujelo:
„Safra! Přál bych si být také ševcem!"
„Proč?" otázala se s úsměvem.
„Protože takový člověk přijde ke štěstí daleko snadněji než našinec."
„V jistém smyslu můžete mít pravdu."
„Jistěže. Jen by se mnohé muselo změnit."
„Například?"
„Já sám."
„Změnit se? Proč?"
„Inu, podívejte se na můj obličej!" Vrhla na něho pohled naplněný upřímným překvapením, zavrtěla hlavou a prohlásila:
„Co je s ním?"
„Je ošklivý!" Rozesmála se.
„Jste ješitný?" ptala se.
„Kdepak. Proč bych měl být ješitný? Záleží to na lidskosti a vztahu k druhým lidem, každý se může někomu líbit."
„A to si vskutku myslíte, že jste ošklivý?"
„Jistě."
„Vždyť nejste!"
„Ohó! Chcete se mi vysmívat, slečno?!"
„To by mne ani nenapadlo. Vím, že vás někteří lidé mají za ošklivé"
„Víte to? Odkud?
„Byl jste k nám hodný, proto jsem se o vás zajímala. Kdykoliv o vás mluvili, poslouchala jsem. Vím leccos co - co - co stejně nemůžu říci."
„Ach tak! Ani mně?"
„Ne!"
„I kdybych si to přál?" Zamyšleně mu pohlédla do tváře. Její oči se leskly zvláštním, omamným jasem. Rozhodla se a

odpověděla:
„Pak bych vám to ovšem řekla."
„Prosím, co víte?"
„Že vás nazývají Jeřábem," odvětila s důvěrným úsměvem.
„I to víte? Dál!"
„Že rád hrajete."
„Sakra!"
„Ale že raději konáte dobro, aniž byste se staral, zda je příjemce vašeho daru hoden."
„To je pravda. Dál!"
„Nedávno jste měl potíže ve službě."
„Slečno, jste vševědoucí?"
„Ne, jen si pamatuji, co slyším, pokud se to týká osob, které mne zajímají." Rychle na ni pohlédl. Byla to vypočítavosť? Ne, její pohled byl upřímný a nevinný. Nekoketovala, nepřetvařovala se.
„Zajímáte se o mě?"
„Jistěže, jste naším dobrodincem. Ale i kdyby to tak nebylo, musela bych se o vás zajímat, neboť vy se zajímáte o mne." Také nyní mluvila naprosto klidně. Nedokázal to pochopit a ptal se:
„Já o vás? Jak to víte?"
„Jednak mi to řekli a navíc jsem vás skoro denně viděla. Jen kvůli mně jste chodil do Schillerovy ulice?
„Ano," opáčil upřímně.
„A jen kvůli mně jste chodil k hotelu?"
„Jen kvůli vám."
„Pročpak?"
„Protože - protože — hrome, kdybych byl ševcem, prostě bych řekl: miluji vás!"
„Protože však nejste švec, nemůžete to říci. O lásku nejde, proto s vámi mohu mluvit tak upřímně."
„Jak to?"
„Dcera ševče stojí tak hluboko pod vámi, že láska, i kdyby existovala, nemůže přijít v žádném případě v úvahu. Proto jsem vám bez váhání řekla, že nejste ošklivý."
„Vysmíváte se mi!"
„Ne, myslím to vážně."
„Nemohu tomu věřit!"
„To klidně můžete. Jak jste sám řekl, pro každého krása znamená něco jiného. Vždyť toto slovo nemusí vystihovat pouze tělesné vlastnosti."
„To říkáte vy?" zvolal překvapeně., Aby člověk mohl diskutovat o kráse, musel by být víc než dcera příštipkáře."
„Ach tak! Sem tam jsem něco zaslechla a zapamatovala si to. Jen chci říct, že vás nepovažuji za ošklivého, protože máte dobré srdce a jste hodný. Ostatně, duševní náhledy žen jsou jiné než mužů."
„Duševní náhledy?" zeptal se překvapeně.
„Čemu se divíte?"
„Způsobu, jakým se vyjadřujete."
„Je pro rnne běžný."
„Kde jste se naučila takto mluvit?"
„Mám bratrovu školu."
„Čím je?"
„Muzikantem," opáčila ironicky.
„Ach! Musí být velmi sečtělý!"
„To vskutku je."
„Kde hraje?"
„V Tivoli - druhé housle."
„Tak, tak - co jste vlastně myslela těmi duševními náhledy?"
„Chtěla jsem říci, že muž je spíš obdivovatelem krásy tvarů, kdežto žena se zajímá především o obsah nitra. Mohla bych krásného muže nenávidět a ošklivého milovat - pro jeho vlastnosti."
„Toho byste byla schopna?!"
„Ano." Ještě víc se k ní naklonil a napjatě se zeptal:
„Mohla byste mít ráda třeba mne?" Myslel, že ji uvede do rozpaků, ale ona klidně odpověděla:
„Ano, totiž kdybyste byl ševcem."
„Takto ne?"
„Ne. Vy byste snad mohl milovat dceru ševče, když jste synem vysoké aristokracie?" Její argumenty jej vyvedly z rovnováhy.
„Snad," odpověděl.
„V tom případě říkám i já snad," prohlásila a uvolnila si ruku, jíž dosud držel. Ve stejném okamžiku zazvonil postilion. Ani jeden z nich si nevšiml, že již dorazili do Reisenheimu. Přišel čas loučení, a tak se rychle zeptal:
„Kde jste byla poslední dobou?"
„Tady," odpověděla.
„Zřejmě ve službě?"
„Jistě," přikývla.

„Znáte Holmovy?"
„Velice dobře."
„Má zde být nějaká dcera."
„Myslím, že ano."
„Prosím, proč mě tak pátravě pozorujete? Zřejmě si něco domýšlíte, že?"
„Měla bych k tomu právo?"
„Ne, ale i přesto vám řeknu, že tuto dámu vůbec neznám."
„Ještě ne? Rád byste to napravil?"
„Ano, musím s ní totiž mluvit."
„Proč?"
„Mám ji pozdravovat, to je vše."
„Od koho?"
„Od přítele — pána, jehož jste dnes dopoledne viděla v mé společnosti." Přes její tvář přelétl uličnický úsměv. Zeptala se:
„Ten muž o mně mluvil?"
„Jistě, vždyť vás viděl."
„Co říkal?"
„Že jste velice - velice — krásná."
„Jen to? Dál nic?"
„Ne."
„Ach, už budu vystupovat! Vy asi pojedete dál, až k zámku?" Kočí zastavil.
„Prosím," naléhal Hagen na poslední chvíli,
„smím se dozvědět, u koho sloužíte?"
„Mlčme!" odvětila.
„Co by tomu lidé řekli, kdyby si všimli, že mluvíte s dcerou ševče?" Spěchala pryč. Nemohl ji sledovat očima, neboť vůz se dal ihned do pohybu.

Karel May křižovatky
román z cyklu Ztracený syn XIV. svazek
Translatíon by Vladimír Sundá
Technická redakce Libor Zachoval
Graphic design by Jiří Hanák
Nezkrácené vydáni Vydal Radomír Suchánek - nakladatelství NÁVRAT, úl. Kosmonautů 2, Brno, jako svou 553. publikaci v roce 1999
Vytiskla CENTA, spol. s r. o., odštěpný závod Brno, Vídeňská 113
Doporučená cena vč. DPH 139 Kč
ISBN 80-7174-167-1